

ONZE
VOGELS

47e jaargang no. 10, 1986

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

Vogel

copy

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
bank AMRO rek.nr.: 46.89.59.262.
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend 08.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur.
's Zaterdags gesloten.

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), W. Beckman,
A. Dommerholt, J. Forsten, J.J. Krol, E.J. Lensink,
W.C. Oonk, Joh. M. van Pelt, A.F. Smit, H.J. Veerkamp,
Jos van de Walle en E.M. Wessels.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.
2e Voorzitter: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Dalfsen, telefoon (05293) 12 57.
Commissaris: M.N.Th. Brouwer, Wouwseweg 5a,
4661 VM Halsteren, telefoon (01641) 33 26.

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: L. Poppema, Hunzedal 73,
9531 GD Borger.
District Friesland: H. Suichies, Ruusbroeckstraat 28,
8913 HN Leeuwarden, telefoon (058) 15 16 92.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7826 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (08427) 1 30 06.
District Gelderland: P. Vierhuis, Veldkersmeen 22,
3844 RB Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 7 26 08.
District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.
District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: T.J. Udo, Slotstr. 5, 4421 EL Kapelle,
telefoon (01102) 1522.
District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.
District Oost Noord-Brabant: A.H. Meesterburrie,
Kasteel Traverse 198, 5701 NR Helmond,
telefoon (04920) 25609.
District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 73 34 58.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:
H.K. v.d. Wal, Mozartstraat 4, 8916 HC Leeuwarden,
telefoon (058) 13 46 55.
Tropen, parkieten etc.:
P.J.F. Klören, Meidoornweg 10, 3768 CN Soest,
telefoon (02155) 1 53 01.
Zangkanaries:
W.J. Vermeij, Leppa 36, 9204 JE Drachten,
telefoon (05120) 1 72 42.

ONZI

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 600,-, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 45,- bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wil ontvangen wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend. Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIAALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wende men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

B.A.H. Toebes, Broekhofsestr. 17,
5437 BA Beers, telefoon (08850) 1 37 45.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Gras- en Grote parkieten

H.J. van Doorne, Beurtschipper 58,
3201 GA Spijkenisse, telefoon (01880) 2 24 76.
Entree f 5,-.

Insecten- en vruchtenetende vogels

H.W. Wareman, Kastanjeln. 13,
4793 AW Fijnaart 01686-3314.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Japane meeuwen

T.C. Mulder, Ch. Parkersingel 23,
3069 XR Rotterdam, telefoon (010) 455 97 81.
Contributie f 17,50 per jaar, entree f 5,-.

Vorm- en Postuurkanaries

G.J.S. Nijhuis, Wilderinkstr. 31,
7555 DS Hengelo, telefoon 074-91 17 03.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Zebravinken

D.J. Elzinga, Hunzedal 73,
9531 GD Borger.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 33,50 per kalenderjaar. Overmaking bij vooruitbetaling op giro 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonnee OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot met december.

VOGELS

ISSN 0030-3224

BLAD VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 50.000)

REDACTIE

J.E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties – ook die van leden en abonnees – met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere richtlijnen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de VBvV. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', van zuivere particuliere aard zie onder 'Vraag en Aanbod'.

FRAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

PARZERS aan: E. de Koning, Vrcuwenweg 16, 322 LK Leiden.

LEURKANARIES aan: J.A. Barsch, Drapenierslonk 144, 7326 AG Apeldoorn.

FORM- EN POSTUURKANARIES aan: H.K. v.d. Wal, Mozartstraat 4, 8916 HC Leeuwarden.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

WAGAPORNIDEN aan: D.A. Duivis, St. Josephstraat 46, 847 SG Teteringen.

WILDBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN HUN BASTAARDEN aan: G. Horst, Goudvinkhaag 14, 993 BC Houten.

WILDBROEVIJNEN, WILDBROEVIJNEN EN HUN BASTAARDEN aan: A. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

WILDBROEVIJNEN- EN INSECTENETERS aan: E.M. Wessels, Ravenhorst 28a, 3085 ZV Rotterdam.

WILDBROEVIJNEN EN HUN BASTAARDEN aan: S. Harkema, Prov.weg 29a, 677 PA Heiligerlee.

WILDBROEVIJNEN voor antwoord bijsluiten.

WILDBROEVIJNEN geen retourporti, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer 2-280824.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 20 oktober 1986.

IN DIT NUMMER

	pag.
Over Soldatenspreeuwen	388
Over waterslagers	390
Cyanocorax chrysops Pluiskopgaaï	392
Regenwormen als vogelvoedsel	394
Keerkringvogels	396
Philippijnse Kaalkopkraai	398
Het kweken met Europese Wildzangvogels	
Bastaardkweek – Nee dank u	398
Mijn ervaring met roodoorbuulbuuls I	400
De roodoorbuulbuul II	401
Zangvererving, waarde of waardeloos	402
Ervaringen bij de kweek van Zonastrilden	404
De splendid parkiet	408
Roodkop papegaaïmadine	409
Volière van de maand	410
Zwartkopwever	412
De koningsgier	413
De standaard in praktijk – Goudbruin	413
Naar Butoor	414
Bullock en Baltimore troepiaal	416
Bobbel 20	419
Weet u dit	419
Helmkruid	429

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Vogel '87	391
Vogel '87	397
De witte spreeuwen	399
Siem van 't Hart, GeHu	402
Blankenstijn's Pet Farm b.v., Fauna metaalwaren b.v.	403
N.B.v. V. Kalender 1987	411
Vogelmarkt Meppel, Grauwelman, Norden, v.d. Hoven, Exclusief	418
Vraag & Aanbod, Fauna metaalwaren b.v.	420
Vogelhuis Kees van den Borst, S.T.T., Wolro luchtreiniging, Joma-Print, Vogelhandel	
Rein van der Veen	421
Fauna metaalwaren b.v.	422
Henk van Os, Koltec, F.Thijssen	423
Vogelmarkt Ermelo	424
Holland Diervoerders b.v., van Keulen	425
Vogelhuis Kloeg, Fauna metaalwaren b.v., Eswe	426
Langhout's Dier-Home	427
CéDé	428
Orni-Mondo, Konacorn	429
Korte berichten	430
H. Dijkstra N.B.v.V.-Service, Animal, N.B.v.V.-boekenservice	431
Witte Molen	432

Foto voorplaat: Soldatenspreeuw

Foto: C. Scholtz / v. 't Hart

Ontwerp en druk: Steens Schiedam b.v.

Postbus 59, 3100 AB Schiedam – Telefoon (010) 462 29 22.

Over Soldatenspreeuwen

Tekst: Cevab
Foto's: C. Scholtz/v't Hart

Waarschijnlijk heeft de wetenschapper die, al weer vele jaren geleden, een Nederlandse naam moest bedenken voor de Leistes- en Pezitessoorten, zich laten leiden door bepaalde overeenkomsten die hij waarnam tussen deze soorten en andere hem al eerder en beter bekende soorten in zijn eigen omgeving.

Het vreemde is namelijk, dat soldatenspreeuwen helemaal geen spreeuwen zijn maar troepialen. Nu komen er in de vogelwereld, zeker waar het andere dan wetenschappelijke namen betreft, veel meer van die vreemde en onjuiste benamingen voor, dus ook bij de troepialen. Dit geldt niet alleen voor Nederlandse, maar ook voor Engelse en anderstalige benamingen.

Om het bij de troepialen te houden, wa te denken van Oriole, blackbird, ko spreeuw, epauletspreeuw, soldates spreeuw enz. Kennelijk zijn dus die na men ontstaan omdat de betreffende v gels veel gelijkenis vertoonden, hetzij i gedrag hetzij in uiterlijke verschijning vorm, met in Europa voorkomende v gelsoorten. Hoe dan ook, soldates spreeuwen zijn troepialen en behore tot de familie Icteridae.

De voorplaat van deze editie, alsook ee op deze pagina afgebeelde kleurenfoto geeft u een beeld van de 25 cm grot Soldatenspreeuw, *Pezites militaris*, oo nog in de literatuur te vinden onder d wetenschappelijke namen *Sturnella m litaris*, *Sturnella loyca*, *Leistes militar*, en *Trupialis militaris*.

Het is de meest zuidelijkst voorkome de troepiaal, hun domicilie hebben ze i Argentinië, Chili en Patagonië. De vrouwtjes zijn op het rugdek en d vleugels wat grijzer, hebben minde grote rode veervelden en over de staa wat zwarte strepen.

Ze leven in de stroomgebieden van e llerlei wateren en riviertjes in meer mo rasachtige streken. Ze trekken in red lijk grote groepen op, behalve in c broedtijd tijdens welke ze dan paarsg wijs lief en leed delen. Hun voedsel bestaat uit insecten, vruc

en en zaden. De nesten worden bij voorkeur gebouwd in dichte hoge gras- en rietpollen welke in de moerassen rijkelijk aanwezig zijn. Als nest materiaal gebruiken ze gedroogde grasstengels en plantewortels. Het is voornamelijk het vrouwtje dat nestbouw pleegt en zij broedt ook alleen de 4-5 rozeachtige met roodbruine vlekjes voorzien eieren uit. Intussen hangt hij, ergens in de buurt van het nest, de flierefluiter uit, duidelijk hoorbaar door de luide fluittonen. Bij het roeden van de jongen is hij wat actiever en steekt een behoorlijk snaveltje toe, etterlijk en figuurlijk.

De tweede kleurenafbeelding toont u de ongeveer 19 cm grote **Kleine Soldaten-/Leistes militaris** en meer specifiek **Leistes militaris superciliaris**. De nominatievorm, *L.m. militaris*, heeft namelijk een witte wenkbrauwstreep. Overigens wordt de ondersoort ook wel als een aparte soort genoemd, *Leistes superciliaris*. Een oude benaming is *Leistes quianensis*. Er is een duidelijk verschil tussen de sexen, de vrouwtjes zijn op het rugdek en de vleugels zwart met geelachtige veeromzomingen, de wenkbrauwstreep is meer geelachtig en de onderdelen zijn bruiner met rode waas. De kleine komt voor in Noord Brazilië en Argentinië waar ze zich voornamelijk ophouden op uitgestrekte weiden en velden. Hun voedsel bestaat uit allerlei insecten, wormen etc..

Van grasstengels wordt, heel vaak direct op de grond, tussen de graspollen een komvormig nest gemaakt dat van binnen wordt gestoffeerd met malse grassen. De 3-4 witte eitjes met donkerbruine en grijsachtige vlekjes, worden ongeveer 12 dagen door alleen het vrouwtje bebroed. Met insecten worden de jongen gevoed en grootgebracht waarbij ook de mannelijke vogel actief is.

Soldatenspreeuwen zijn heel goed in ruime en beplante voliëres te houden. Tijdens de winterse periode moeten ze wel de nachten doorbrengen in een droge en tochtvrije aanhorigheid van de voliëre. Op een goed universeelvoer aangevuld met fruit en een redelijke variatie aan levend voer, blijven ze in goede conditie.

Je komt soldatenspreeuwen erg weinig tegen; ze worden slechts af en toe in kleine aantallen ingevoerd. Van broedresultaten is ons niets bekend.

Over waterslagers

door Mevr. C. van der Toorn

Elk jaar, na de wedstrijden, wordt de balans opgemaakt en dan blijkt dat een klein gedeelte van onze zangkanaries met de punten naar huis zijn gegaan die ze verdienen. De rest, het overgrote deel, gaat met minder punten naar huis dan ze in feite hadden kunnen halen. Een heleboel vogels krijgen zelfs geen punten en de aanmerking 'niet gezongen' op het keurbriefje. Voor de kweker een teleurstelling en voor de keurmeester een ergernis want niets is zo vervelend om een half uur voor vogels te zitten die je met geen mogelijkheid aan het zingen krijgt. De vogel die niet op z'n gemak is doet geen mond open. Als een kleurkanarie of een troep niet op zijn gemak is, kan de keurmeester hem in grote lijnen toch wel beoordelen. Pigment en bijkleur, grootte etc. zijn voor de keurmeester wel zichtbaar. Vanzelfsprekend kan zo'n vogel ook wel strafpunten krijgen omdat hij onrustig door de kooi vliegt, in een hoekje kruipt of omdat de bevedering los is, maar hoe het ook zij, de keurmeester kan wel bepalen of hij met een goede of slechte vogel te maken heeft. In het geval een zangvogel zijn mond niet opendoet, kan de keurmeester er geen zinnig woord over zeggen, dus is het de kunst van de kweker zijn vogels zo te behandelen dat die op een wedstrijd wél zingt. De behandeling van zangvogels is dus erg belangrijk. Natuurlijk is de situatie bij elke kweker anders, de een zit in een schuur of kelder, de ander op zolder of ergens binnen in een kamertje. Toch zijn er wel wat richtlijnen te geven en ik geef u weer hoe ik dat doe.

Na de kweek

Op 21 juni, de langste dag, schakel ik alle verlichting uit en dan kunnen ouders en jongen geheel met de natuur mee uitruien. Door de oudere mannen wat apart te zetten in een donkerder vluchtje, wordt hun rui versneld en kunnen ze de jonge vogels wat eerder voorzang geven. Vroeger zette ik de vaders in de vlucht met de jonge mannen maar heel

vaak waren de jongen de ouden de baas. De rui is bij de jonge vogels de eerste keer nooit compleet, vleugel- en staartpennen worden het eerste jaar niet vervangen. De oudere mannen hebben een broedseizoen achter de rug en moeten weer op krachten komen. Met elkaar in een aparte vlucht gaat dat beter dan in aanwezigheid van bazige en vechtende jonge mannen.

Natuurlijk kun je alleen al het licht uitdoen als er voor de vogels voldoende daglicht in de ruimte binnenvalt, maar mijn ervaring is dat er eerder te veel dan te weinig licht voor zangkanaries is. Als de jonge mannen gaan studeren en ze krijgen te veel licht, dan zullen ze hogere toeren gaan zingen en als er eenmaal een met spitse bellen of hoge fluiten begint, dan volgt de rest vanzelf en is het erg moeilijk ze weer op de diepere toeren te krijgen. Het is net als met kleine kinderen, als ze eenmaal gaan spelen leren ze het eerst woorden die ze niet mogen zeggen. Zo ook de jonge zangkanaries, de lichtere toeren zijn veel gemakkelijker dan de diepere maar die laatste moeten het op de keuring wel doen. Voorkomen is dus beter dan genezen.

Zangstudie

Als de jonge mannen zes weken oud zijn, beginnen ze al wat te studeren, maar als ze gaan ruieren zingen ze meestal niet meer. Het is onze taak om de vogels goed door de rui heen te helpen. Elke dag krachtvoer blijft noodzakelijk maar ook verse onkruiden en onrijpe zaden helpen de rui bevorderen. Ook is af en toe wat kruidenthee goed voor ze. Eind september is in de regel de rui over en een kleurkanarie zingt dan gelijk. De zangkanarie moet echt voor elke toer studeren. Laat ze dat rustig doen, hoe minder we ze storen hoe beter. Studeren doen ze ongeveer twee maanden, waarbij ik moet opmerken dat de harzers wat eerder op zang zijn dan de waterslagers. Mijn irziens komt dat omdat de harzerzang een oudere cultuur

heeft, 300 tot 400 jaar, en de waterslage pas na 1900 in opkomst kwam.

Volgens mij kan de harzer in z'n zang ook meer als een waterslager.

Als je een waterslager bij de harzer plaatst tijdens de studieperiode, dan nemen de harzers wel het waterslagerlic over maar andersom niet. De jonge waterslagers kunnen de diepte van de zang niet volgen.

Laat ze rustig studeren en in de vlucht op zang komen. Plaats wat meer stokken in de vlucht zodat ze elk apart kunnen zitten. Pas als u verstaanbare toeren in de vlucht hoort, dan is het tijd om de vogels op te kooien. Voor de harzers is dat ongeveer tweede helft oktober, voor de waterslagers de eerste week van november. Als u de vogels opkooit terwijl ze in zang nog niet ver genoeg zijn, dan nog wat brabbelen, dan heeft u kans dat de vogels maandenlang in de zang kooities op hetzelfde niveau blijven. In gezonden op de tentoonstelling zal u op het keurbriefje worden vermeld dat de vogel nog studerend is.

Opkooien

U begint met net zoveel kooities klaar te maken als u denkt dat er vogels zijn. Voerbakjes rechts, water links. U vang eerst een vader uit die over een goede zang beschikt en zet die in de zangkooi. Op een plakkerijte schrijft u het kweek- en ringnummer, jaartal en de afstamming van de vogel. Vang de jonge mannen uit, zet ook op een plakkerijte de gegevens, plaatst de jonge man in de kooitie en plakt het plakkerijte op kool of inzetglasje. Let er op dat de vogel goed uitgeruid zijn en geen stoppels meer op de kop hebben. Leg op het zaad een klein stukje appel of peer op wat muur, zodat ze wat gretiger en gemakkelijker kunnen vinden waar het voedsel te halen is. Plaats de jonge mannen in de kooities om het kooitie van de vader heen. Doe dat ook met andere mannen en zonen. Let er op dat er geen ruiveertjes in de kooities komen, in dat geval moet u de vogel weer terug in de

lucht zetten. Doe de eerste week nog een tussenschotje tussen de kooitjes. Ja vanaf de eerste dag voor de kooitjes open en let op wie er zingt. Als u die eerste dag er een ziet zingen, zet dan met een krijtje een 1 op het betreffende kooitje, de tweede dag 2, de derde dag 3. De vogels die na een week nog niet hebben gezongen, heeft u vermoedelijk te vlug opgekoooid en deze kunt u het beste nog veertien dagen terug in de vlucht plaatsen.

Als de jonge mannen in de zangkast goed doorzingen, kunt u de tussenschotjes plaatsen. Eerst half en de andere dag geheel. Zingen de jonge mannen weer goed door, dan kunt u het gordijn een half uurtje per dag dicht doen. Voort u ze gewoon doorzingen dan kunt u dat gordijn sluiten opvoeren totdat u over bent dat het gordijn alleen 's morgens, 's middags en 's avonds een half uurtje open is om de vogels te laten eten en drinken. Het gordijn kan in eerste instantie een dun doek, bijvoorbeeld braxants bont, zijn. Het is niet de bedoeling om de vogels echt in het donker te zetten maar om ze rustiger te laten studeren. Zonder gordijn gaat dat ook maar als er dan iemand langs de zangkast loopt stoppen ze met de zang om te kijken wat die persoon uitvoert.

Achter het gordijn zingen de vogels krachtig en kunt u echt al de goede zangers er uithalen en ze onder in de zangkast plaatsen, zodat u onderin de goede en bovenin de minder goede zangers vindt.

Trainen

Als u hoort dat de jongen in de kast goed doorzingen, kunt u de kooitjes gaan uitzetten. In het eerst daar waar ze opgekoooid staan. Blijven ze zingen, dan zet u ze op een andere plaats, bijvoorbeeld in de kamer of keuken of in een betegelde ruimte. Het komt nogal eens voor dat ze jekeurd worden in een dergelijke ruimte en als de vogels dat niet gewend zijn kan dat nadelig zijn voor het resultaat. Als ze thuis op alle plaatsen waar ze geget worden zingen, neem ze dan eens in

de vervoerkoffer mee naar familie, vrienden of een vergadering. U zult merken dat lang niet alle vogels zingen of slechts maar een enkele toer. Dat houdt in dat als u er niet regelmatig mee naar geheel andere plaatsen gaat, ze het op de tafel bij de keurmeester ook niet ineens zullen doen.

Zet bij het uitzetten eerst zes kooitjes op elkaar en beluister welke vogels er met elkaar willen zingen. Als er een bijzit die pas begint als de andere stoppen, past hij niet in de stam en probeert u een ander totdat u er vijf overhoudt. Vijf zodat u in voorkomende gevallen er altijd een in reserve heeft. U heeft er vier nodig voor een stam. De vogel die u in de kast het eerst zag zingen is de brutaalste en die zet u bij het uitzetten beneden. Brutaliteit is voor een wedstrijdvogel best wel belangrijk. Het is zeker niet altijd de beste maar als hij het half uur doorzingt kan hij door zijn zanglust meer punten verzamelen.

Voeding

Het draaitje dat nog steeds de ronde doet dat zangkwekers alleen maar raapzaad aan de zangvogels voeren is beslist niet waar. Ze krijgen zeker het hele zaadmengsel, alleen de zangkwekers doen het wat anders. Wij geven de vogels raapzaad in het bakje en 's avonds een mengsel van witzaad, gebroken gepelde haver, lijnzaad, en negerzaad. Sommige kwekers vullen dat nog aan met lekkere zaden. Als je de vogels gemengd zaad geeft dan spitten ze vlug het hele bakje leeg om onderin nog een negerzadje te bemachtigen en zitten ze de rest van de dag met een lege zaadbak. Twee maal per week krijgen ze ook krachtvoer dat naarmate de wedstrijden dichterbij komen in hoeveelheid wordt opgevoerd. Ook een stukje appel of groen wordt ze niet onthouden. Op die manier krijgen ze toch alles wat ook andere kanaries krijgen. Het spreekt voor zich dat de vogels ook elke dag vers en schoon drinkwater krijgen.

Zangkooitje

Twee dagen voor het inbrengen op een

wedstrijd/tentoonstelling, zet u de vogels in een schone keurige zangkooi met op de bodem van de kooi schoon zilverzand. Zilverzand omdat u dan geen last heeft dat de vogel tijdens de keuring gaat zoeken naar stukjes grit of zo. Ook geen hennep, hele haver, groen of appel in de kooi, want daar gaat de vogel mee spelen. De vogel moet niet door het een of ander worden afgeleid.

U weet ook dat de zangkooitjes niet alleen worden gebruikt voor de wedstrijd maar ook daarvoor, zoals hiervoor werd omschreven. Welnu, laten we nu voor de wedstrijd eens wat nieuwe kooitjes aanschaffen die aan de gestelde eisen voldoen. We houden die kooitjes dan speciaal voor de wedstrijden. De kooitjes moeten van beukenhout zijn en voorzien van twee zitstokjes; het eerste op het 3e spijltje vanaf de voorkant en het tweede stokje net na het midden. Als de vogel nu op deze laatste stok zit, zal hij de staart niet steeds langs de achterkant van het kooitje, waar het deurtje zit, schuren. De stokjes moeten rond of vierkant zijn, 14 mm. Bij gebruik van vierkante stokjes moet de bovenkant wat rond geschaafd zijn voor een steviger greep. Ronde stokken die vaak onder de kraan met een schuursponsje schoongemaakt zijn, kunnen vaak erg glad worden. Vooral diepe vogels die plat op de stok zingen, kunnen door de gladde stok hun evenwicht verliezen wat u punten scheelt. Bij gebruik van halfronde stokjes heeft de vogel beter houvast en brengt hij zijn lied rustiger.

Tot slot wil ik u op het hart drukken uw vogels zelf te laten bepalen wanneer ze moeten worden opgekoooid. Laat zulks niet afhangen van de datum van de wedstrijd, u bespaart er u zelf teleurstellingen mee. Alle waterslager keurmeesters hebben met elkaar afgesproken om voor 15 november geen keuringen aan te nemen omdat je dan op elk keurbriefje moet zetten dat de vogel dan nog in studie is. Erger is bovendien nog dat de vogels dan niet meer goed op zang komen en een heel seizoen verloren is.

VOGEL '87

meer dan 8000 vogels in honderden soorten.
De GROOTSTE VOGELSHOW VAN NEDERLAND
Van 15 t/m 18 januari 1987
in HET TURFSCHIP te BREDA
Een echte NBvV-show, altijd nieuw, boeiend en leerzaam

Geopend:

Donderdag 15/1 van 11-18 uur
Vrijdag 16/1 van 10-18 uur
Zaterdag 17/1 van 10-18 uur
Zondag 18/1 van 10-17 uur

Cyanocorax chrysops

Pluiskapgaai

Bij het lezen van de bovenstaande Latijnse naam, zullen de meesten onder u niet weten welke vogelsoort bedoeld wordt. Het is een vogel die behoort tot de gaaiachtigen maar echter zoveel Nederlandse namen heeft dat we door de bomen het bos niet meer zien. In de handel wordt deze soort ook wel hyacintgaai genoemd.

Waar deze naam vandaan komt is mij niet bekend, vermoedelijk uit de lucht gegrepen.

Hij wordt ook weleens Argentijnse blauwe gaai genoemd, dit uiteraard in verband met de herkomst van deze vogel. In deel 3 van de "Encyclopedie voor de vogelliefhebber" van A. Rutgers wordt de vogel witnekgaai genoemd, evenals in het boek "Insecten- en vruchtenetende tropische vogels" van Thijs Vriens. In de "Encyclopedie van het dierenrijk" van Grizmek, wordt hij vermeld onder de naam zwartkopgaai. Op blz. 100 in jaargang 1983 van "Onze Vogels" heet hij weer blauwnekgaai.

Aangezien hierbij tevens een zeer mooie foto is afgedrukt, wil ik dan ook geen verdere kleurbeschrijving vermelden. De Engelse naam van de afgebeelde gaai is Plush-crested Jay, wat overeenkomt met PLUISKAPGAAI. Andere vogels van het geslacht cyanocorax wil ik hieronder vermelden.

C. caeruleus - Azure Jay - azuurblauwe gaai
C. cyanomelas - Purplish Jay - purpergaai
C. violaceus - Violaceous Jay - geen Nederlandse naam
C. cristatellus - Curl-crested Jay - krulkuifgaai
C. heilprini - Azure-naped Jay - blauwnekgaai
C. cayanus - Cayenne Jay - Cayennegaai
C. affinis - Black-crested Jay - Zwartkuifgaai
C. cyanopogon - White-naped Jay - Witnekgaai
C. mystacalis - White-tailed Jay - witstuitgaai
C. dickkeyi - Tufted Jay - geen Nederlandse naam
C. yncas - Green Jay - Inca of groene gaai.

(De Nederlandse naamgeving werd door G. M. Esseberg samengesteld.)

In 1985 heb ik voor de fok van de Pluiskapgaai een oorkonde gekregen van de NBvV. Ik had hem toen tentoongesteld onder de naam witnekgaai, omdat hij in het boek van Rutgers zo genoemd werd. Bij nader inzien blijkt deze benaming echter niet juist te zijn omdat men dan, volgens de wetenschappelijke naam, met C. cyanopogon te maken heeft. Gezien de vorm van de kopveren, zou men hem misschien beter borstelkopgaai kunnen noemen. Uit het boek van Grizmek blijkt dat vele vogels van het geslacht Cyanocorax een zwarte kop bezitten.

De naam zwartkopgaai zou dan ook verwarring scheppen. De naam blauwnekgaai is ook al verwarrend omdat C. heilprini ook een blauwe nek heeft. Het is niet mijn bedoeling om de schrijvers aan te vallen, doch het is wel zaak dat een goede Nederlandse naam aan een vogel wordt gegeven.

Vermelding van de wetenschappelijke naam, verdient volgens mij de voorkeur, vervolgens de Engelse naam, omdat deze

Witnekgaaï

ok in het buitenland gebruikt wordt. Mensen die de Nederlandse naam, die slechts alleen door de liefhebbers en handelaars in Nederland en België wordt gebruikt.

Van het geslacht *Cyanocorax* bezit ik tevens *C. mystacalis* en *C. cyanopogon*, van de laatste slechts de pop, gevraagd daarom een man.

Bij andere liefhebbers heb ik bovendien *C. violaceus* en *C. yncas* gezien. Daardoor heb ik zelf kunnen constateren dat *C. cyanopogon* een witte soms prijsachtige nek heeft. Bovendien is de kleur van het rugdek anders dan die van

Blauwnekgaaï

C. crysops. Indien er mensen zijn die deze vogels bezitten, zou ik contact daarmee zeer op prijs stellen, i.v.m. uitwisseling van ervaringen.

Het fokken en houden van dit soort vogels wordt slechts door een klein aantal vogelliefhebbers beoefend. Toch is het jammer dat er niet meer belangstelling voor is.

Pluiskopgaaï

Wandaar dat ik enkele ervaringen wil vermelden.

Het samenstellen van een fokpaar is moeilijk, omdat de geslachten qua uiterlijk en kleur gelijk zijn.

In het geluid dat man en pop voortbrengen zit echter verschil. Het is niet gemakkelijk om dit geluid te beschrijven, maar toch wil ik het proberen. De man roept: cock-cock, met tevens nog wat fluittonen. De pop maakt ook fluittonen

en een klaagachtig gepiep. Ik heb haar echter nog nooit die speciale mannenroep horen maken. Tijdens de paartijd laten beide vogels een baitshouding zien.

Purpergaaï

Mijn koppel begon eind april 1984 met het bouwen van een nest. Als broedgelegenheid werd een open nestbak benut waarlangs dennetakken waren gestoken, zodat het nest verscholen zat. Als nestmateriaal werd gebruikt berketakjes, twijgen, plantewortels, cocosvezel, e.d.

Op 2 mei miste ik de pop. Toen ze even later, in de volière rondvloog maakte ik van de gelegenheid gebruik om het nest te controleren. Er lag een groenachtig ei met donkerbruine vlekken in het nest. In totaal werden drie eieren gelegd, waarna de pop begon te broeden. Hoelang de broedduur is, durf ik niet te

Kruikuitgaaï

zeggen, doch op 20 mei lagen er twee jongen in het nest. Aanvankelijk voerde de man de pop op het nest, die op haar beurt het voer weer doorgaf aan haar jongen in het nest.

Toen de jongen een week oud waren, werden ze door beide ouders gevoerd. Op de 10e dag heb ik ze geringd met ringen die ik van te voren zwart had gemaakt. Wat ik vreemde gebeurde niet, de ouders lieten de ringen ongemoeid.

De jongen werden grootgebracht met maden, meelwormen, gemalen vlees, goudvissen en rauwe eieren, waarvan ook de schaal werd verorberd. Toen de jongen drie weken oud waren, verlieten ze het nest. Omdat ze nog niet konden vliegen, plaatste ik ze in het nachthok, zodat ze niet nat konden regenen.

Toen ze ruim een maand oud waren konden ze pas goed vliegen.

Inmiddels had de pop op 28 juni weer het eerste ei van een nieuw legsel geproduceerd. Deze keer werden er vijf eieren gelegd. Op 17 juli lag er weer een jong in het nest, maar enkele uren later was het weer verdwenen. Omdat ik vermoedde dat de jongen van het eerste nest dit hadden opgegeten, ontruimde ik de aangrenzende volière en plaatste daarin de beide jongen. Deze werden door de man nog door het gaas gevoerd. Het feit dat daar inmiddels nog

Purpergaaï

vier jongen in het nest lagen, bracht hierin geen verandering. De jongen uit het tweede nest groeiden niet goed. Na een week trof ik de twee kleinste jongen half dood op de plank waarop het voer werd verstrekt. Kennelijk hadden de ouders ze uit het nest verwijderd omdat ze achter bleven in de groei. Een van de beide overige jongen ringde ik de 10e dag. Het andere was een stuk kleiner en stierf enkele dagen later. Het overgebleven jong groeide voorspoedig, doch toen het drie weken oud was en groot genoeg om het nest te verlaten trof ik het dood in het nest aan, hoewel het er goed uitzag. Enkele dagen later vielen de beide oudervogels in de ruï. Ik schrijf het mislukken van het tweede legsel hieraan toe.

De vogels zijn gehuisvest in een volière van 2 x 3 x 2 meter, zonder beplanting. De nestbak hangt in het binnenhok. De jonge vogels gelijken sterk op de oude vogels, doch de oogkleur is donker. Pas op tweejarige leeftijd is de oogkleur felgeel.

Ik heb de indruk dat zeker de poppen van deze soort twee jaar oud moeten zijn voordat broedresultaten kunnen worden verwacht.

Tekst: P. Voets, Someren
Foto: Vogelpark Walsrode
Tekeningen: Ger Essenberg

Regenwormen als vogelvoedsel

door Prof. dr. Anth. Stolk

Regenwormen leven in de grond en alvorens hen als voedsel voor gevoelige soorten (en in stukjes gesneden voor jonge vogels) te gebruiken moeten ze enige tijd worden geïsoleerd. Daar de darm met aarde gevuld is kan men niet met eenvoudig schoonspoelen volstaan. In een met gaas dichtgebonden pot zonder aarde kan de darminhoud worden geloosd, waarna de regenwormen kunnen worden schoongespoeld.

Regenwormen vormen een hoogwaardig vogelvoedsel en kunnen op grote schaal in composthopen worden gekweekt. Op kleinere schaal kan men dit in alle mogelijke goed afgesloten vaten en kisten doen, waarbij men voor een goede luchtcirculatie dient te zorgen, almede voor een behoorlijke temperatuur. Al te warm is ook weer niet goed en daarom kan men de wormenkisten het best op een beschaduwde plek plaatsen, waar geen gevaar voor een te hoge temperatuur bestaat.

Als voedingsbodem gebruiken wij een dikke laag bosgrond, waaraan eventueel wat turfmoer kan worden toegevoegd. Kunstmest- en compostaarde zijn uit den boze en mogen in geen geval worden gebruikt.

Alle mogelijke afval kan als voedsel voor de regenwormen dienen. Groenten en fruit zijn hierbij favoriet en geschrapte peen kan voor de benodigde vitamine A zorgen. Rottend blad is ook uitstekend te gebruiken. Toevoeging van een edelgistpreparaat (Sanal of Plus bijvoorbeeld) is sterk aan te bevelen en levert een hoogwaardig produkt.

Men moet te allen tijde op schimmelontwikkeling bedacht zijn. Dat is te voorkomen door toevoeging van wat koffie.

Van de regenwormen zijn de bladwormen of rode regenworm *Lumbricus rubellus* (ongeveer vijftien centimeter lang) en de gewone regenworm *Lumbricus terrestris* (25 tot dertig centimeter lang) heel goed als voedsel voor vogels te gebruiken. Ze kunnen in bos-, tuin- en akkergrond worden aangetroffen. Aan het gebruik van de in mesthopen voorkomende stinkende regenworm, de roodbruin- en geel-gesegmenteerde *Eisenia foetida* (dertien centimeter lang) zijn echter nadelen verbonden, zodat deze beter niet als vogelvoedsel kan worden gebruikt.

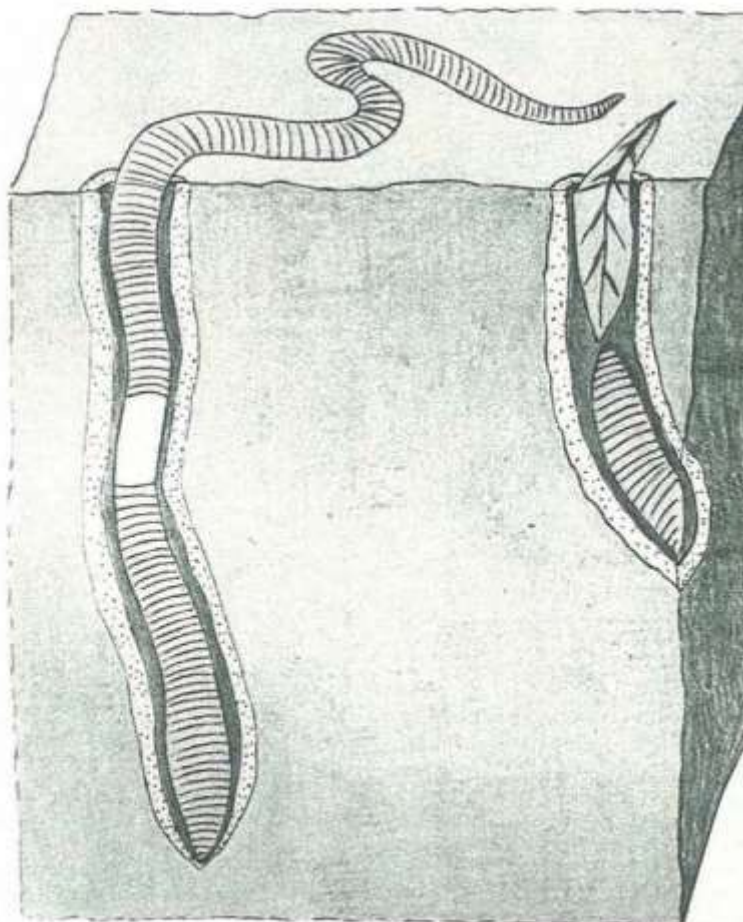
De stinkende regenworm wordt ook wel op hekken en in bomen gevonden. *Dendrobaena*-soorten (*Dendrobaena rubida* bijvoorbeeld) komen eveneens in bomen voor en soms zelfs onder de schors. Dit laatste ziet men bij Indiase soorten bij zware regenval om aan het water te ontkomen. Vreemd eigenlijk, want

droogte is voor een regenworm (van daar de naam uiteraard!) erger dan vocht. Sommige soorten zijn zelfs maandenlang onder water te houden zonder dat er gevaar voor het leven bestaat. Droogte en koude worden dan ook zorgvuldig vermeden. Zulke perioden worden doorgebracht in met slijm bedekte holen onder de grond, die wel 2,5 meter diep kunnen zijn. Van enige activiteit is dan geen sprake en daar geen voedsel wordt opgenomen, teert daar de worm op reserves.

De roodachtige tint die een groot aantal regenwormen ons laat zien, wordt door de kleurstof in het bloed veroorzaakt. Die staat in dienst van het zuurstoftransport.

Allolobophora chlorotica (zeven centimeter lang) is groen gekleurd en als zodanig gemakkelijk te herkennen.

Allolobophora rosea (acht centimeter) is rood en zeker niet al te kieskeurig wat de grondsoort betreft.

Eiseniella tetraeda (vijf centimeter) wordt dicht bij het water in vochtige grond gevonden. Deze soort is herkenbaar aan het hoekige achtereinde, wat de wetenschappelijke naam tot uitdrukking komt.

In Australië komt de reuzenregenworm *Megascolides australis* voor, die drie meter lang en drie centimeter dik kan worden. Een flinke vogel die hem in zijn geheel naar binnen krijgt!

In droogte- of koudeperiodes zijn regenwormen gewoon om hun darm te ledigen en in een zelfgegraven hol in de grond betere tijden af te wachten. Dit wordt in opgerolde toestand gedaan, waarbij de dieren minder kwetsbaar zijn en warmteverlies zoveel mogelijk kan worden voorkomen.

Bij het kweken van regenwormen moeten er zorg voor dragen dat de voedingsbodem niet al te vochtig is, want regenwormen houden daar niet van. Door water kan hun ademhaling bemoeilijkt worden en in zo'n geval zit er voor de dieren niets anders op dan naar het oppervlak te gaan. Daar is het gewoonlijk niet veel beter en aangezien ze bovendien nog van zonlicht hebben te ijden (in het bijzonder van de ultraviolette component daarvan die hun bloedloei-stof aantast en nadelig beïnvloedt) ziet men ze in zo'n geval in grote aantallen tegronden gaan. Ieder kent wel de lode of halfdode wormen, die in een regenperiode vergeefs hun heil bovengronds hebben gezocht. Gewoonlijk zijn ze dan niet te redden. De trillingszintuigen van de regenwormen zijn uitstekend ontwikkeld. Zeer zwakke trillingen kunnen worden bemerkt, bijvoorbeeld die van een gravende mol, vrij grote vijand van de regenwormen, die grote voorraden wormen aanlegt door ze de kop af te bijten. Misschien werd net het oog hierop de zelfverminking ontwikkeld, waarbij de aangevallen regenworm een deel van zijn lichaam aftoot. Door het overgebleven deel wordt het verloren gegane dan weer gecompenseerd. Gewoonlijk beperkt dit regeneratievermogen zich tot een aantal aan de voor- en achterzijde gelegen segmenten en wisselt het bovendien voort tot soort.

Het vangen van regenwormen kan het best gebeuren door de grond in lichte rillingen te brengen met een schop of een stok. De regenwormen vermoeden dan een naderende jagende mol en komen bovengronds om hem nog te kunnen ontlopen. Andere belangrijke vijanden zijn de larven van loopkevers en de gele tuinduizendpoot *Geophilus electricus* (3,5 tot 4,5 centimeter lang). Wor-

men zoekende vogels moeten uiteraard in dit verband ook worden genoemd. En dan de insekticiden natuurlijk niet te vergeten.

Regenwormen zijn tweeslachtig en tijdens de twee tot drie uur durende paring worden de geslachtsocellen uitgewisseld. Bij voorkeur geschiedt dit op warme vochtige zomeravonden. Gewoonlijk steken de partners dan met het voorste deel van hun lichaam uit het hol en leggen zich met hun zadel of **clitellum** tegen elkaar aan. Dit is bij de gewone regenworm *Lumbricus terrestris* in de segmenten 32 tot 37 gelegen en lijkt wel wat op een sigarenbandje. Het bevat een klierorgaan dat slijm en het materiaal voor de cocon voor de eieren kan produceren.

Door het uitgescheiden slijm worden de dieren beter bij elkaar gehouden. Sommige regenwormen paren onder de grond.

De eiafzetting kan enige maanden duren en begint ongeveer één dag na de paring. Een nieuwe copulatie is hiervoor niet meer nodig. Het zadel produceert rond de eieren een cocon, waarin ze worden bevrucht. Gewoonlijk blijkt die cocon meer eieren te bevatten (bij *Eisenia foetida* twee tot vijf bijvoorbeeld). Ze zijn omgeven door een eiwitachtige stof. Toch blijft als regel slechts één embryo in leven. Bij *Lumbricus terrestris* is de één ei bevattende cocon donkerbruin gekeurd en heeft hij ongeveer de grootte van een erwt.

De ontwikkeling duurt ongeveer één tot vijf maanden, waarna de jonge worm uitkomt. Na flink gegroeid te zijn kan hij zich na zes tot achttien maanden voortplanten.

Heeft een regenworm geluk, dan kan hem een vrij lang leven beschoren zijn. De *Allolobophora*-soorten leven zeker meer dan tien jaar en *Lumbricus terrestris* meer dan zes. Door regenwormen kunnen kiezelsteentjes worden verplaatst en ze kunnen daarvan complete burchten construeren. Die kiezelsteentjes worden voorzichtig gemanipuleerd en op een hoopje gelegd. Daaronder zijn centraal de uitwerpselen van de worm te vinden en daaronder een hoeveelheid losgemaakte aarde. De kiezelsteentjes hebben een gemiddeld gewicht van veertig gram en zijn sterk wisselend van grootte. De verplaatsing van dit voor de regenworm zware materiaal gebeurt door met de mondopening een soort zuignapje te vormen. Graven wordt door de regenworm op een speciale manier gedaan. Zoals men duidelijk bij een kruipend dier kan zien, lopen golvende spiersamentrekkingen van voor naar achter over het lichaam. Door

samentrekken van de lengtespieren wordt een segment korter en breder en doen de kringspieren dit, dan wordt het smaller en langer. Drukt nu een groep segmenten zich tegen de wand van het hol en is het dier op die plaats goed gefixeerd, dan wordt het voorste deel van de worm naar voren geduwd door de verlenging van de voorste segmenten van deze groep. Een segment meer naar achteren wordt gelijktijdig dikker en korter. Dit wordt voortgezet totdat de hele worm zich naar voren heeft verplaatst. Bovendien zet het dier zich vast met korte, achterwaartse gerichte borstels, die desgewenst wat uitgestoken kunnen worden en vooral tijdens het kruipen over de grond in actie komen. De voedselopname vindt niet alleen in, maar ook op de grond plaats. Voor dit laatste rekt het dier zich uit zijn hol naar buiten om daarna met zijn mondopening als een stofzuiger over de aarde te gaan. Voedsel- en gronddeeltjes worden op die manier opgenomen.

Het hoofdvoedsel bestaat uit plantaardig materiaal, maar uitwerpselen en kleine dode dieren worden evenmin versmaad. Rottende plantedelen worden in het hol getrokken en alvorens te worden opgenomen door uitgescheiden verteringszappen enigszins voorverteerd. Bladeren worden aan hun uiteinde naar binnen getrokken; dat wil zeggen op de meest doelmatige manier. Dit is overigens geen gevolg van inzicht of intelligentie, maar blijkt volkomen toevallig te gebeuren. Ligt het blad verkeerd, dan laat de worm op een gegeven moment los, probeert het opnieuw en heeft hij toevallig de kop te pakken, dan gaat hij door en kan hij spoedig het blad in zijn hol krijgen. Bijzonder zinvol is dat de regenworm meer reageert op chemische stoffen uit de top van het blad dan uit die van de basis en dus blijkt hier ook nog een chemische prikkeling in het spel te zijn.

Regenwormen zijn nuttige dieren die de grond omwoelen doordat ze humusrijke aarde in de darm opnemen om deze na verwerking weer uit te scheiden. Als zodanig spelen ze een belangrijke rol bij de vruchtbaarheid van de grond. Door het losser maken van de grond wordt deze meer voor planten geschikt, daar de wortels hierin beter kunnen doordringen. Rottende plantedelen, maar ook stengeltjes en veertjes kunnen in de hollen naar binnen worden getrokken en op die manier vindt er voortdurend een uitwisseling plaats tussen diepere en oppervlakkig-gelegen grondlagen. Voedselrijke weilanden die met rust worden gelaten, blijken de grootste aantallen regenwormen te be-

vatten. Daar kunnen per hectare wel zes miljoen exemplaren worden gevonden met een gezamenlijk gewicht van 116 kilogram. Het zijn de stille grondwerkers die de aarde voortdurend draineren, doorluchten en omwoelen en op die manier de nuttige micro-organismen in stand houden. Wordt de grond bewerkt, dan nemen de aantallen regenwormen spoedig af en hetzelfde kan men bij verzuring van de aarde constateren. Een fijngekorrelde bovenlaag zou zonder regenwormen niet kunnen bestaan. Plaatselijk wordt per hectare per jaar 15 tot 36 ton grond omhooggebracht, wat in tien jaar een laag van twee tot vier centimeter betekent. Zo blijkt de vruchtbaarheid van de bodem voor een groot deel van de activiteit van de regenwormen af te hangen. Wommehoudende grond levert duidelijk een grotere opbrengst op dan grond waar ze ontbreken. Op hellingen kunnen regenwormen echter erosie bevorderen doordat de losgemaakte aarde door regenbuien kan worden weggevoerd.

Als bij uitstek nuttige dieren verdienen regenwormen het dan ook niet door de mens bestreden te worden, al wordt dit momenteel plaatselijk nog wel gedaan. Mollen en bepaalde vogelsoorten moeten tot hun natuurlijke vijanden worden gerekend.

In onze streken zijn ongeveer twintig soorten regenwormen bekend en bovendien worden nog een aantal variëteiten aangetroffen, die niet zo gemakkelijk te onderscheiden zijn. Het totale aantal soorten bedraagt ongeveer 170, waarvan 35 in West-Europa.

Regenwormen kunnen zich met behulp van de borstels vasthouden en als gevolg daarvan kunnen ze daaruit niet zonder meer worden losgetrokken. Die borstels blijken zich in vier groepen op elk segment (met uitzondering van het eerste en het laatste) te bevinden: daarbij wordt elke groep door twee borstels gevormd.

In de meeste van die (bij *Lumbricus terrestris* 150) worden paarsgewijs uitscheidingsorganen gevonden.

De borstels kunnen beter worden gevoeld dan gezien, want ze steken slechts weinig buiten de huid uit. De huid is lichtgevoelig en op die manier zijn de dieren in staat een schadelijke hoeveelheid licht te vermijden. Echte ogen komen niet voor. De lip die het vooreinde puntig doet eindigen, is van gevoelige smaakzintuigen voorzien.

De bruin-violet tot kastanjebruine *Lumbricus castaneus* wordt in uitgesproken humusrijke grond gevonden.

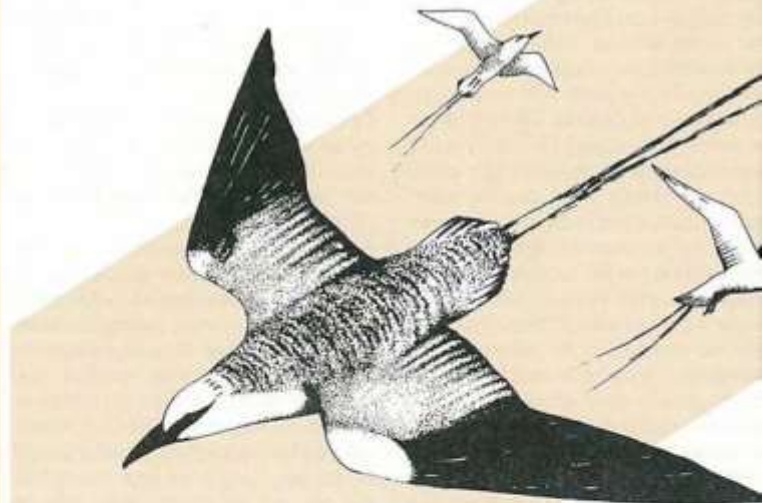
Keerkringvogels

"De keerkringvogels behoren zonder enige twijfel tot de schoonste vogels van de oceaan. Vooral wanneer de zonnestralen door hun prachtig verenkleed weerkaatst worden, wekken zij ieders bewondering. Zij zijn even lieflijk van aard als bevallig van bewegingen. Het is een lust ze gade te slaan terwijl zij in de lucht dartelen. Schepen schijnen dikwijls hun aandacht te trekken: zij komen nader, vliegen om het vaartuig heen, dalen uit de bovenste luchtlagen volgens schroeflijnen al lager en lager af en blijven een tijdlang op een geringe hoogte boven het vaartuig "staan"; soms - ofschoon zeer zelden gaan zij op de ra zitten.

grote soorten van zeezwaluwen (sterns) blijven zij op een bepaalde plek in de lucht "staan", bespieden aandachtig het wateroppervlak onder hen en storten zich vervolgens plotseling met tegen het lichaam aanliggende vleugels in bijna loodrechte beweging op het water neer. Dit geschiedt met zulk een kracht, dat zij steeds onder de oppervlakte verdwijnen, een voet diep inzinken en met vleugels en poten krachtig arbeiden

door Meindert de Jong

moeten om naar boven te komen." Aldus beschrijft de bekende natuurvorser Bennett de keerkringvogels. Ik kan mij met zijn beschrijving volkomen verenigen, maar ik heb nog nooit meegemaakt dat een dergelijke vogel bij ons

Als zij niet gestoord worden, begeleiden zij op die wijze het schip dagenlang tot het eindelijk het door hen bewoonde gebied overschrijdt of een andere reden ze de terugtocht doet aanvaarden. In hun volle omvang tonen zij hun geschiktheid bij het vissen. Evenals de

op de ra neerstreek. Linnaeus betitelde deze vogels met "zonen van de zon" er hij gebruikte deze naam omdat de verschijning van deze zonnevogels voor de zeevaarders het bewijs is, dat zij zonnige oorden hebben bereikt. Doorgaans krijgt men ze in zicht als men reeds vrij dicht bij de keerkringen is. Persoonlijk heb ik dat kunnen constateren: toen wij in 1939 naar West-Indië voeren, kreger we één dag voor het passeren van de noorderkeerkring een aantal van die

elegante vogels boven en rond onze onderzeeboot. Zij hielden ons geruime tijd gezelschap. Ook in 1960 was het weer even voor het passeren van de keerkring, dat we de eerste "tropic birds" zagen. Zoals ik al zei: nooit heb ik er een zien neerstrijken op de ra. Wie deze vogels eenmaal heeft gezien, zal ze ook niet licht vergeten. Het is een en al gratie en schoonheid. Hoewel de bewegingen wel iets weg hebben van die van een stern, vind ik de vlucht meer lijken op die van een duif met snelle vleugelslag.

een halve meter. Daarom lijkt het te water plonsen van deze vogels meer op een pijl, die vanuit de hoogte komt aangesnord en zich in het zilte nat boort. Men heeft ze ook wel eens vergeleken met "vliegende kometen".

Voedsel

Het voedsel van deze fraaie vogels bestaat uit visjes en andere diertjes die zich ophouden in de bovenste waterlaag. De manier van vissen komt overeen met die van ons visdiefje: even wiekelen en dan - plons - naar beneden. . . . Bij de keerkringvogels zijn de middelste twee staartpennen enorm verlengd. Deze sprietvormige slierten bereiken niet zelden een lengte van meer dan

What's in a name?

Hoewel de officiële Engelse benaming "tropic birds" is, noemen de meeste Britse matrozen ze "bo'sun brids" (bootsmansvogels) omdat zij in de lange staartpennen een marispijker zien, een soort pen die gebruikt wordt bij het splitsen van touwwerk of staaldraad. Ook de Amerikanen kennen ze onder die naam, maar om een andere reden: zij vergelijken het geluid van de vogels met het snerpemde gefluit van een bootsmansfluitje. Ik kan me daar echter niet geheel mee verenigen: weliswaar is het geluid vrij schrill, maar ik kan het met de beste wil van de wereld niet in overeenstemming brengen met het doordringende "gesjilp" van een bootsmansfluit. Vrijwel nooit ziet men deze kinderen van de zee op het water rusten. Ik heb dat slechts

één keer - en dan ook nog maar kort - kunnen zien. De lange staart wordt dan schuin omhoog gedragen.

Het verspreidingsgebied strekt zich uit over vrijwel alle tropische en subtropische wereldzeeën. Ze broeden op afgelegen eilandjes of aan eenzame kusten. De broedende vogels zitten zeer vast. Ze kunnen dan met de hand worden gepakt. Sommige primitieve volkeren gebruiken de staartveren als hoofdtooi. Met de ene hand houden zij de broedende vogel "aan de praaf" en trekken intussen met de andere hand de begeerde veren uit. De vogels schijnen hier bij het vliegen geen last van te ondervinden.

Men onderscheidt slechts drie soorten keerkringvogels: de roodsnavelkeerkringvogel, die 80 tot 90 cm lang wordt en o.a. thuishoort op de Bovenwindse eilanden; de iets kleinere geelsnavelkeerkringvogel, die men eveneens aantreft in het Caraïbisch gebied en roodstaartkeerkringvogel, die domicilie heeft in de omgeving van Australië en Indonesië.

VOGEL '87

meer dan 8000 vogels in honderden soorten.
De GROOTSTE VOGELSHOW VAN NEDERLAND
Van 15 t/m 18 januari 1987
in HET TURFSCHIP te BREDA

Een echte NBvV-show, altijd nieuw, boeiend en leerzaam

Leerzaam
Boeiend
Interessant
U mag het niet
missen

KALENDER 1986

Philippijnse kaalkopkraai

Naar mijn bescheiden mening is de benaming van deze vogel onjuist; hij hoort namelijk niet tot de krasaien maar tot de spreeuwen. Officieel staat deze vogel dan ook geboekstaafd als Filippijnse kaalkopspreeuw of coletto. Deze vogels hebben domicilie op de Philippijnen en komen tevens voor op de eilanden van de Sulu-archipel. Het opvallendst bij deze vogels is de vrijwel geheel onbevederde kop. De geslachten lijken zeer veel op elkaar, alleen is het vrouwtje wat kleiner van stuk, iets minder dan 30 cm van snavelpunt tot staarteinde. Het zijn gezellige vogels, die in flinke zwermen worden aangetroffen in de wouden van de eilanden. Om te nestelen worden allerlei holten opgezocht, vooral holle bomen en dan bij voorkeur door spechten gehakte gaten. Deze spreeuwen zijn nauw verwant aan de beo's omdat ze erg tam worden en ook een paar woorden leren spreken, worden ze door de inheemse bevolking veelvuldig in kooien gehouden. Even voor de jonge vogels uitvliegen, worden ze gevangen en achter de tralies gezet. Hun voedsel bestaat uit allerlei vruchten en bessen, ofschoon ook ongewervelde diertjes niet worden versmaad. Naar verluidt werden deze vogels zo'n tachtig jaar geleden voor het eerst in Engeland geïmporteerd. Volgens Rutgers nemen ze genoeg met een groot nestblok voor parkieten om in te nestelen, maar broedresultaten schijnen tot nu toe niet te zijn behaald. Maar wat niet is kan te allen tijde nog komen...

Meindert de Jong

Het kweken met E Bastaardkweek

Ik weet dat ik me op glad ijs begeef en in gedachten zie ik het al voor mij, de reacties van onze kweekkollega's die deze tak van de vogelsport beoefenen bij het lezen van de titel van dit artikel. Als door een wesp gestoken veren ze rechttop in hun stoel, de brillenglazen nog eens goed afgeveegd en met een strijdvarende blik in hun ogen beginnen ze te lezen, klaar om elke aanslag op hun hobby direct met een tegenstoot te kunnen pareren.

Hoe durft die Zuiderling, waar haalt hij het lef vandaan om hun kweekmethode aan te vallen, we zullen hem... Kalri aan jongens, rustig blijven, steek uw zwaard maar weer in de schede en u zult zien dat de soep niet zo heet gegeten wordt als ze wordt opgediend.

U weet dat het doel van mijn artikelen is om de mensen een handje te helpen bij het kweken met wildzangvogels. De ene keer behandel ik problemen, een andere keer de huisvesting, de inrichting, de kweek per soort enz. Maar af en toe schrijf ik een artikel om gewoon eens over na te denken, waar u het helemaal niet eens hoeft te zijn en wat ik zou willen bestempelen als mijn persoonlijke mening.

Vandaag wil ik dan eens wat nader ingaan op de bastaard- of hybridenkweek. Ik vertel u niets nieuws als ik zeg dat ik géén voorstander (ik gebruik niet het woord tegenstander) ben van genoemde kweekmethode, dit met het oog op de instandhouding van de soort of het ras.

Het is geenszins mijn bedoeling om u een mening op te dringen of om u te vertellen wat u doen of laten moet, integendeel: "Het staat iedereen vrij om die tak van de vogelsport te beoefenen die hem aanspreekt en waarin hij of zij zich kan uitleven, dat beslist iedereen voor zichzelf." Maar daar tegenover heeft een ander ook het recht om: daar een andere mening over te hebben. Laten we daarom proberen dat we ondanks dat onze idealen niet altijd op één lijn liggen, elkaar toch als vogelliefhebbers blijven waarderen. We kunnen tenslotte niet al-

lemaal hetzelfde doel nastreven, dat zou te eentonig worden.

Als wij van een vogelsoort een mutatie kweken, nemen we als voorbeeld de groening, dan weten we dat deze vogel oorspronkelijk groen van kleur is. Maar tegenwoordig kennen we al diverse kleurmutaties met name: lutino, bruin isabel, agaat, zilver en satinet. Geeft niet het zijn en blijven zuivere vruchtbare groeningen.

Anders is het wanneer we bastaarder kweken. Van twee soortzuivere vogels bijvoorbeeld een kanarie en een distelvink worden jongen gekweekt. De nakomelingen van deze kruising noemen wij bastaarden. Het zijn dus géén zuivere kanaries en ook géén zuivere distelvinken. Bovendien zijn de bastaarden uit kruisingen met wildzangvogels (en daar wil ik mij toe beperken) bij mijn weten bijna altijd onvruchtbaar, terwijl ze toch geboren werden uit soortzuivere vruchtbare ouders. En dat betekent dus (er daar valt niet aan te tornen) dat de bastaardkweker voor kweekvogels steeds aangewezen is op soortzuivere vogels die door deze kweekwijze aan het normale kweekgebeuren onttrokken worden.

En nu mag u gerust zeggen: 'daar heb je hem weer met zijn wildzangvogels.' Geeft niet, als u dat oplucht vind ik dat best. Weet wel geachte bastaardkweker waar u mee bezig bent, want bastaarderen is een onherroepelijke in-greep. Een bastaard is en blijft een bastaard, daar is nooit meer een soortzuivere vogel van te maken.

Er zijn kruisingen mogelijk waaruit vruchtbare nakomelingen geboren kunnen worden, ik dacht uit tropen en ook

Popese Wildzangvogels

Nee dank u

uit prachtvinken. Dat is voor mij onbekend terrein en daar blijf ik van af. Ik heb het uitsluitend over wildzangvogels en nergens anders over.

Denk nu niet dat ik eenkennig ben en geen begrip kan opbrengen voor de kweekidealen van andere liefhebbers. Natuurlijk wel. Met wildzangvogels zijn kleurrijke bastaarden te kweken, waarnaar ik met bewondering kan kijken en vooral de kruising putter maal goudvink is een lust voor het oog. Geweldig mooie vogels, vooral de mannelijke exemplaren, maar helaas ze zijn onvruchtbaar en dat is heel erg jammer.

De bastaarden-kwekers kunnen we in verschillende groepen verdelen n.l. de willekeurige kwekers, de gerichte kweker en de commerciële kweker. Laten we ze eens wat nader bekijken.

De willekeurige kweker, is meestal een liefhebber die kanaries kweekt en daarnaast vaak "op hoop van zegen", ook nog wat bastaarden probeert te kweken. In mijn eigen omgeving heb ik dat wel vaker gezien. Na twee ronden kanaries kweken, wordt in een derde ronde geprobeerd om ook nog wat bastaarden op stok te krijgen. Daar heb ik geen moeite mee.

De gerichte kweker. Dat is meestal een liefhebber die met kennis van zaken, er een uitdaging in ziet en er een hobby van heeft gemaakt, om met geselecteerde ouderparen, prachtige kleurrijke bastaarden te kweken. Vaak met een eindeloos geduld, want topvogels kweek je niet zomaar. Fraaie bastaarden trekken altijd de aandacht op elke T.T. Petje af voor deze kwekers, dat is vakwerk.

Dan zijn er ook nog **de commerciële kwekers**. Deze mensen proberen zoveel mogelijk bastaarden te kweken met het doel de mannetjes voor goed geld te verkopen, want de popjes zijn

waardeloos. Sportvrienden ik kom op veel plaatsen en ik zie veel, dat mag u van mij aannemen.

Onlangs was ik bij een bevriende kanariëkweker die op elke T.T. zijn mannetje staat. Op een gegeven moment zegt hij tegen mij: "Wiel ik houd het voor gezien met de kanariëkweek, daar kan ik geen cent meer aan overhouden, ik ga me helemaal toelagen op de bastaardkweek, dat brengt tenminste nog geld op." Tja, het is zijn beslissing, daar heb ik niets over te vertellen. Die man gaat zich helemaal toelagen op de kruising putter maal kanarie. Ik ben benieuwd wat dat gaat worden.

door Wiel Höppener

Laten we nu eens even verder filosoferen. Stel die man kweekt 50 bastaarden. Daarvan zijn dan ongeveer de helft popjes. De mannetjes zijn mooie wedstrijdvogels en brengen goed geld op. **Maar**, de popjes, wat gebeurt daarmee? Ze zijn onvruchtbaar en dus waardeloos en omdat ze dan het voer niet waard zijn, moeten ze zo snel mogelijk opgeruimd worden. Sommigen laten ze los in de natuur, zijn ze van ze af. Wat er verder met ze gebeurt is hun zorg niet. Anderen zijn nog radikaler, kwak tegen de muur of tegen de grond en dan in de vuilniszak, afgehandeld.

Vogelliefhebbers zegt u, kom nou dat kan toch niet. Liefhebber zijn betekent, houden van de vogels en dat is heel iets anders gezonde vogels doodmaken. Ik zou het niet kunnen, ik heb er al pijn van als ik een zieke vogel die niet meer te redden is uit zijn lijden moet helpen. Deze mannen kweken dus uitsluitend voor het geld en dat is uit mijn oogpunt gezien niet goed te praten.

Ik kom langzaam weer aan het einde van mijn verhaal. Toch wil ik nog even uw aandacht voor iets vragen. Als we om ons heen kijken, als we de krant lezen, als we het t.v. journaal bekijken, dan worden wij regelmatig met de neus op de feiten gedrukt wat betreft de aantasting van de natuur. Zure regens, veroorzaakt door de giftige uitstoot van fabrieksschoorstenen waarvan de electriciteitscentrales met de zwaar giftige zwavel dioxide een van de ergste daders zijn, die samen met stikstofoxyde en amoniak de bossen aantasten; voeg daarbij de giflozingen door fabrieken in rivieren en sloten, het spuiten met onkruidverdelingsmiddelen, het lood en de kwik dat via de uitlaat van de talloze auto's onze atmosfeer vergiften, dan moeten wij ons toch in alle ernst afvragen: "waar is het einde". Al deze troep is er de oorzaak van dat de wildzangvogelstand in de natuur met sprongen achteruit gaat. De geleerden hebben het gevaar onderkend en hebben becijferd dat de schade die de zure neerslag jaarlijks in ons land veroorzaakt, een half miljard gulden belooft. Dit bedrag zou de komende jaren oplopen tot het dubbele. Wat staat ons en onze hobby te wachten, niet veel goeds daar kunt u zeker van zijn.

Sportvrienden kweek met plezier met uw wildzangvogels, maar kweek met het oog op het behoud van de soort of het ras en in het belang van onze liefhebberij **soortzuiver**, dan zijn we altijd verzekerd van vruchtbare nakomelingen. En uit dat oogpunt gezien zult u het mij hopelijk niet kwalijk nemen, als ik zeg: "Bastaardkweek - Nee dank u" Zoals gebruikelijk groet ik u allen hartelijk en zeg: "tot een volgende keer."

K.B.O.F. "De Witte Spreeuwen"

Het beste en meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift voor vogelliefhebbers en kwekers. Verschijnt maandelijks oplage 28500 exemplaren alleen in Vlaams-België. Het bevat 80 à 96 pag. wetenschappelijke tekst, met iedere maand 16 of meer kleurfoto's van alle soorten vogels waarmee men de "Vogelatlas in kleuren" kan samenstellen. Jaarabonnement: **650 BF. of 36 gulden**. Betaling per internationale postwissel of op gironn. 000-0081281-92 per adres: **CEULEERS REMI - Lierseweg 39 - B 2410 Herentals (België)**.

Bij aanvraag proefnummer: 2 postzegels van 70 cent bijvoegen.

Mijn ervaring met roodoorbuulbuuls I

door J.C.A. van der Busse
Foto: C. Scholtz

Zomer 1983 kocht ik twee roodoorbuulbuuls bij een handelaar. Deze vogels waren via Hong Kong naar ons land geëxporteerd. Hun formaat was beduidend groter dan ik gewend was van deze vogels. Ze waren even groot als Kalabuulbuuls. Zomer 1984 en 1985 heb ik het baltsgedrag van een van de vogels waargenomen, ook werden er toen nesten gebouwd maar tot het leggen van eieren is het niet gekomen.

Najaar 1985 stierf een der vogels. Of ik in het bezit ben geweest van een koppel, is mij nooit duidelijk geworden. Winter 85-86, tijdens een bezoek aan een vogelmarkt, waar volop roodoorbuulbuuls werden aangeboden, kocht in een nieuw exemplaar. Wat mij opviel was dat er geen roodoorbuulbuuls werden aangeboden met het formaat van de reeds langer in mijn bezit zijnde vogel, ook de nieuw aangeschafte vogel was beduidend kleiner.

Het verschil in grootte tussen de vogels ligt mijns inziens aan de streek vanwaar ze komen. De uit noordelijker gebieden, China, afkomstige vogels zijn groter dan die uit de zuidelijker gebieden, Thailand. De literatuur vermeldt als verschil in geslachtskenmerk dat de pop over het algemeen bruiner van kleur is en een wat kleinere oorvlek heeft. Deze verschillen zijn mij niet opgevallen.

Eind april 1986 heb ik 's morgens vroeg een paring tussen de vogels waargenomen en toen pas werd mij duidelijk dat de nieuw aangeschafte een pop is. De grote, reeds langer in mijn bezit zijnde, een man. Nogmaals wil ik vermelden dat het verschil in grootte niets met het geslacht te maken heeft maar is gelegen aan het gebied van herkomst:

Ik had de vogels al eerder met nestmateriaal zien vliegen hetgeen zij deponeerden in een conifeer. Het resultaat leek niet op een nest. Tot mijn grote verbazing ontdekte ik, op nog geen 20 cm afstand van bedoeld bouwsef, een schit-

terend afgewerkt nest in diezelfde conifeer.

Het was geheel gebouwd van kokosvezel en katoen.

Op 27 april is het eerste ei gelegd, een dag later lagen er drie eieren in. De pop broedt alleen en liet zich door niets verstoren.

Op 10 mei ontdekte ik 3 jongen in het nest. Ik heb toen snel een plastic voerbakje met een afdakje erboven, aan het gaas vlakbij dat nest gehangen. Dat bakje vulde ik met geknipte meelwormen en rauw gehakt. De reden om het voer in dat bakje te verstrekken is dat de roodoorbuulbuuls de buitenvolière moeten delen met Afrikaanse en Aziatische spreeuwen, Chinese buulbuuls en Japanse nachtegaleren. Al deze vogels zijn liefhebbers van levend voer en rauw vlees. Ze zijn brutaler dan de roodoorbuulbuuls zodat er voor de laatste weinig zal overblijven. Van het bakje aan het gaas maken de roodoorbuulbuuls exclusief gebruik en ik zorg er voor dat het steeds gevuld is met meelwormen (de eerste dagen geknipte), buffalowormen, rauw gehakt en later ook gesneden krekels. Ook wordt er fruit en universeelvoer verstrekt. Zowel de man als de pop voeren de jongen.

Op de zesde dag heb ik de jongen geringd met 3,5 mm ringen, hetgeen probleemloos verliep. Op de elfde dag vlogen ze uit. Op dat moment was al zichtbaar dat twee van de drie jongen het grote formaat van de man krijgen.

De jonge vogels hebben op het moment

van uitvliegen al een klein kuifje en een witte wangvlek. De rode oorvlek ontbreekt nog.

Op het moment dat ik dit allemaal opteken, worden de jongen nog door de oudervogels gevoerd en 's avonds naar een tak onder het nest gedirigeerd waar ze gedrieën naast elkaar slapen. Ook heb ik al weer een paring door de oudervogels waargenomen.

Ik heb ervaren dat roodoorbuulbuuls in de broedperiode niet agressief zijn tegenover andere vogels. Misschien komt dit ook wel omdat de meeste groter zijn. Ik heb op dit moment ook een stel purper glansspreeuwen aan het broeden. Deze vogels waren zeer agressief en die heb ik dan ook van de anderen moeten scheiden.

Samenvattend komt het er op neer dat het kweken van roodoorbuulbuuls niet zo moeilijk is. Wel heb ik moeite gehad met het samenstellen van een koppel in verband met de geringe of zelfs helemaal niet zichtbare geslachtsverschillen.

Met universeelvoer, veel fruit, meelwormen, rauw gehakt en kattenvoer (rond vlees) uit blik, houd ik al mijn vogels in goede conditie.

Voor broedresultaten is een goed beplante volièr vereist en als nestmateriaal wordt bijna alleen kokosvezel gebruikt.

's Winters kunnen ze probleemloos in de buitenvolière blijven maar er moet wel een nachthok aanwezig zijn.

G.C.M. van Duivenvoorde

De roodoorbuulbuul II (*Pycnonotus jocosus*)

In 1984 kocht ik een stel roodoorbuulbuuls. In het algemeen zullen pas aangekochte vogels niet tijdens het eerste jaar overgaan tot voortplanting, dus wachtte ik geduldig af. De vogels kwamen de eerste winter goed door. Tijdens het voorjaar van 1985 kreeg ik in de gaten dat het wel eens twee poppen zouden kunnen zijn. Een familielid van mij, die eveneens over een volière beschikt, had een roodoorbuulbuul man en wij besloten om de twee poppen van mij bij de man in de volière te plaatsen, zodat hij een vrije keus kon maken. Niet lang daarna werd een van de poppen regelmatig door de man verjaagd en dat betekende dus dat hij zijn keus had gemaakt. Toen wij die overtollige pop wilden uitvangen, ontsnapte ze. De andere dag is ze nog even wezen kijken maar daarna hebben we haar niet meer teruggezien. Het zo pas gevormde koppel begon al spoedig aan de nestbouw en werden er drie eieren gelegd. Uiteindelijk is het allemaal toch niets geworden, het weer werkte dat jaar ook zeker niet mee.

Vlak voor de winter, eind 1985, ben ik verhuisd en heb ik ook de roodoorbuulbuuls in een nieuwe volière gehuisvest. Ze wonden vrij spoedig en kwamen ook goed de winter door. In maart 1986 waren beide vogels druk doende met de nestbouw. Hun eerste bouwsel beviel ze kennelijk toch niet en direct daarna togen ze wederom aan de slag. Op 20 maart werd daarin het eerste ei gelegd, de daarop volgende twee dagen nog een, zodat het legsel uit drie eieren bestond. Tijdens de broedperiode werd de man ziek, maar het popje broedde rustig verder en zijn alle drie de eieren uitgekomen. Inmiddels had ik de zieke man uitgevangen en apart gezet. Wat later is die man doodgegaan. In dezelfde volière had ik echter nog een Kotilangbuulbuul man zitten en deze bleek zich voor de weduwe en haar kinderen te interesseren. Het duurde niet lang of hij voerde, samen met de pop roodoor, de drie jongen. Dat ging bijzonder goed. Als de kotilang met voer in aantocht was gaf hij een seintje, de pop ging van het nest en gaf alle ruimte om haar jongen te laten voeden. Zelf deed ze daar overigens ook haar best voor. Tijdens de nachten zaten beide vogels op het nest

en hielden de jongen prima warm.

Op het einde van hun vijfde levensdag heb ik de jonge buulbuuls geringd met 3,5 mm ringen die ik tevoren had zwart gemaakt. De daarop volgende dag ben ik al vroeg naar ze gaan kijken, alles bleek in orde te zijn. Toch zijn er, kort daarna, twee jongen doodgegaan en ik wist dat aan de kou. We hadden toen nachttemperaturen van min 7°C. Het overgebleven jong bleef het echter goed doen en op een leeftijd van 15 dagen verliet ze het nest.

Hierna stelde de kotilang duidelijk pogingen in het werk om vrouwtje roodoor te versieren. Ik ben echter daar niet zo op gesteld. Ik houd namelijk helemaal niet van dergelijke bastaarderdingen en vandaar dat ik de vogels apart zette en er alles aan zal doen om voor beiden een rasechte partner te vinden. Ik heb u dit verhaal niet willen onthouden omdat ik het zelf nogal uniek vond dat zich spontaan een pleegvader aandient.

witte wangvlekken en net als bij de meeste buulbuuls is er uiterlijk weinig tot geen verschil tussen man en pop. Bij de man is de aarsvlek feller van kleur en zijn de wangvlekken wat groter. De vogels werden gehuisvest in een binnen-volière waar ze zich spoedig thuisvoelden en ook in steeds betere conditie kwamen te verkeren. Hun voedsel bestond uit vele soorten fruit en levend voedsel. Op 10 april is het popje gaan broeden op 3 eitjes en op 23 april zijn alle drie de eitjes uitgekomen. Toen ze bijna 6 dagen oud waren heb ik de twee grootsten geringd. De derde was duidelijk kleiner, een achterblijvertje welke overigens de daarop volgende dag door de oudervogels uit het nest werd gegooid. Er was geen redding meer aan. De twee overgebleven jongen groeiden als kool en ze werden grootgebracht met meelwormen, pinky's, buffalowormen, verschillende soorten fruit alsook fijngesneden rozijnen en vijgen die ik dan weer meng met universeelvoer, ei-

De Witwang buulbuul (*Pycnonotus leucogenys*)

In december 1985 bekwam ik een koppel witwangbuulbuuls welke overigens al geruime tijd geleden waren geïmporteerd. Ze danken hun naam aan de grote

voer en roosvicee. Verder krijgen de vogels ook wat kappevlees en vuile pens. Toen de jonge witwangbuulbuuls ongeveer 14 dagen oud waren, vloegen ze uit. Ze waren bijna gelijk aan de oudervogels alleen nog wat valser van kleur en wat kleiner van formaat.

Zangvererving houdt schijnbaar de gemoederen nogal bezig. In zijn dupliek, opgenomen in het maartnummer van dit blad, pagina 105, komt de heer Jaap Plokker er weer op terug. Het gaat mij er echter niet om, om in een eindeloze discussie door te gaan. Ik meende alleen in mijn artikel in november, pagina 487, wat duidelijkheid te verschaffen.

Helaas, Thomas was ook maar een visser.

De klassieke theorie waaraan volgens schrijver de laatste tijd in toenemende mate wordt geknaagd, is in feite niets nieuws. Ik citeer de heer H.M. Schoonewater die in maart 1935 schreef: "Ondanks de vele bestrijdingen, die de toepassing van de Mendelsche erfelijkheidstheorieën bij de zangkanariekweek aanvankelijk heeft ondervonden en nu nog ondervindt, zijn wij altijd overtuigd geweest dat eens de tijd zal komen dat ook dit nieuwe zich een baan breekt. Maar daarom is een grondige kennis van de kanariezang een eerste vereischte". Einde citaat.

Het volgende citaat is gehaald uit het boek voor de Zangkweek van Martin Weijling, tweede druk 1948. "De zangweker moge zich weliswaar niet bepaald interesseren voor kleurkwekerswerk, niettemin kan hij in het boek voor de Kanarie Kleurkweker een schat van gegevens vinden omtrent de enkelvoudige en dubbele kruisinge, zodat hij tot de overtuiging komt dat er erfelijkheid in de kanarie is. Het hebben van deze overtuiging is voor de zangweker beslist noodzakelijk. Tot dusverre was die overtuiging niet algemeen, voornamelijk omdat er nog geen beschreven erfelijkheid van zangkanaries bestond en door verschillende foutieve foksystemen het erfelijk verloop van zangfactoren duister bleef. Er ontstonden te veel vertroebelde, gemengde zangrichtingen van vogels die wel alles zongen

Zang- vererving, waarde of waardeloos

H. Warmerdam

doch bij wie de echte kenmerkende zangeigenschappen op de achtergrond waren geraakt." Einde citaat.

Ook door mij was het aanvankelijk moeilijk uit deze coölnhof de rechte weg te vinden, doch na correspondentie met Dr. Van der Plank van de Rijksuniversiteit van Utrecht, mocht ik waardevolle gegevens als basis bekomen. Dr. Van der Plank zei het volgende: "Erfelijk is de aanleg en/of het vermogen voor de speciale kanariezang, alhoewel op meerdere factoren berustend, welke aanleg bestaat en door dien ademhalingsorganen en keel anatomisch zodanig gebouwd zijn dat de mogelijkheid is gegeven om deze zang voort te brengen. Ook bestaat bij kanaries een erfelijk intellect voor zang. De kanarie is in dit opzicht met verstand of kenvermogen begaafd. De zanglust of zangjiver berust eveneens op erfelijke factoren." Einde citaat.

Ik neem niet aan dat genoemde pioniers op het gebied van de kanariekweek deze voor uw begrip nutteloze bezigheid zo lang hebben volgehouden zonder het belang er van in te zien.

De verwarringen en foutieve foksystemen van toen zijn ook nu nog steeds aan de orde. En als er dan een toevallige of niet toevallige kruising lukt, worden de bestaande theorieën overboord gegooid en als waardeloos beschouwd. Ik heb helemaal geen probleem met de zienswijze van vriend Plokker, want dat

Regelmatig in voorraad, wat het seizoen aanbiedt:

Kroonkraanvogels, Dwerg Flamingo's, Agapornissen en andere parkietachtigen. Assortiment prachtvinken, astrildes, insekteneters, o.a. Kolibries v.a. f. 80,- l/m f. 125,- Tangara's v.a. f. 42,50. Assortiment toekans, paraalvogels, baardvogels, cotinga's, Z.A. spechten, horingzuigers, gaaien, enz.

U bent van harte welkom in onze verbouwde vogelkas.

**SIEM VAN 'T HART
FLORA & FAUNA B.V.**

Kralingseweg 443b - 3065 RG Rotterdam
Telefoon 010-52 45 11
naast Metro Station "DE SCHENKEL"

NIEUW! GEHU KOOIEN NIEUW!

Wij leveren U betaalbare kooien, en voor elke vogel de juiste kooi. De kooien zijn opgebouwd uit 10 mm met kunststof beklede plaat. De voorzijde is met aluminium afgewerkt, en worden als bouwpakket geleverd.

Verder leveren wij: **BROEDMACHINES** en **Ziekenkooien**.

Vraag documentatie aan bij: **GEHU**

Boomcatweg 10 - 7442 BH Nijverdal - Tel. 05486-1 61 87

is zijn idee en het zijn zijn vogels. Alleen heb ik een probleem met genoemd artikel van hem omdat hierdoor vele zangkwekers, maar vooral beginnende liefhebbers de vernieling in kunnen gaan en daar wil ik voor waarschuwen. Als we dieper op de zaak ingaan, zal ik proberen wat duidelijkheid te verschaffen door het geven van voorbeelden.

Als wij de geschiedenis van onze kanarie volgen, komen wij tot de volgende conclusie. De wilde kanarie is de stamvader en voorloper van onze zangkanarie.

Door diverse kwekers werden deze vogels gehouden waarbij iedere kweker naar eigen smaak zich ging toeleggen op bepaalde toeren die zij mooi vonden. Zodoende had iedere kweker een eigen zangstructuur. Met het invoeren van het keuren van vogels op hun zang, is men geleidelijk gegroeid naar een bepaalde eenheid, vooral toen men een algemeen geldend keuringsstelsel is gaan invoeren. Hoewel men in die periode misschien nog nooit van vererving en Mendels theorie had gehoord, had men wel door kweekervaring geleerd dat zangtoeren overdrachtelijk werden doorgegeven. Door kruisingen met vogels van andere kwekers, was men toen al bezig bepaalde zangtoeren in eigen vogels te kweken. Dus toch het erfelijk vastleggen. Door de jaren heen is het bewijs geleverd dat het noodzakelijk is om selectief te kweken en met inachtneming van de erfelijkheidswetten de vogels te verbeteren, zowel op het vlak van de zang als van kleur-, vorm- en postuur. Als we een stap verdergaan in de ontwikkeling van de kanarie, komen we bij de kleurkanarie terecht die uit de zangkanarie voortkomt. Het waren toen vogels met duidelijke zangeigenschappen. Wat is daar nu nog van over? Ze zingen in feite alles wat verboden is. Dit gezien vanuit het oogpunt van een keur-

meester. Overigens, zeer begrijpelijk allemaal omdat de kleurkweker zich specifiek ging toeleggen op de kleur en de bestreping (pigment) van de vogel en de zang voor hem van ondergeschikt ja zelfs helemaal niet van belang was. Bij deze vogels, waar de zangprestatie niet belangrijk was, werd geen aandacht aan het zangorgaan, zoals de diepte en volheid van toeren, besteed. Het gevoel was degeneratie van de zang. Soms hoor je als zangkweker nog wel eens een goede toer voortgebracht door een kleurkanarie en veelal is dat gekomen door kruising van een kleurkanarie met een harzer of waterslager. Niettemin, het geeft toch weer de vererving aan, het doorgeven van zangtoeren.

Laten wij nu de door de heer Plokker in zijn dupliek genoemde kruising eens onder de loupe nemen. Ik heb bij aanvang al aangegeven toevallig of niet. Voor mij was de uitkomst niet zo verrassend. Veel vogels uit de vereniging waarvan ik lid ben, zijn in de jaren zeventig naar Katwijk verhuisd. Deze vogels kwamen oorspronkelijk uit Amersfoort en omgeving. Namen zoals Buitenkamp (De Klokkenkoning) en Nagel herinneren we ons als zijnde kwekers van vogels met een zeer beschaafd lied, en een prima waterwerk vooral de rollende waterslag. Een viertal leden uit onze vereniging hadden in de jaren zestig deze vogels aangekocht. Zelf was ik al in 1956 in het bezit van vogels van beide kwekers. Doordat wij met elkaar goede contacten hadden en veel vogels uitwisselden, kregen we een groep zangkanaries met eenzelfde zangstructuur. Zoals wij met die vogels zijn begonnen, zijn ook vele kwekers uit het oosten van het land er mee begonnen. Plaatsen als Enschede, Oldenzaal, Rijssen, Hengelo, allemaal wilden ze graag vogels van die kwekers hebben. Ze hadden nu eenmaal een goede naam en gezegd moet

worden het waren klassevogels. Veel nakomelingen van deze vogels zijn daarvoor verspreid. Het is dan ook helemaal niet zo vreemd dat als je een vogel uit die omgeving koopt die eenzelfde zangstructuur bezit, je te maken kan hebben met een achterneef van ze. Van een toevallige kruising is dan geen sprake, wel van toeval.

Daar wij in die jaren lid waren van de 'andere bond' kocht je van de leden van die bond ook je vogels. Als wij toen lid waren geweest van de NBvV, dan hadden wij mogelijk met vogels gekweekt die van 'onze' pioniers afkomstig waren, zoals van de heer Van Woezik of van de heer Butter, om er maar een paar te noemen. Duidelijk voor mij is dat je de achtergronden van de vogels herkent. Als wij in de omgeving van Wychen komen of van Nunspeet, herken je de zangstructuur van de heer Van Woezik. In de omgeving van Beverwijk, die van de heer Butter. Zo heeft iedere streek dikwijls een eigen zangstructuur die hier ook uit elkaar soms weer bij elkaar komen en gelijk prima vogels opleveren. Dat kruisingen niet altijd slagen is ook een gegeven. Het is mij bekend dat kwekers in Katwijk al een aantal jaren bezig zijn om de tjakken in de vogelzang te verbeteren. Tot nu toe met weinig succes, ondanks dat het toch maar een eenvoudige zangtoer is. Het zijn maar een paar medeklinkers en een klinker. De moeilijkheidsgraad van een klokkende waterslag is veel hoger. Denk maar aan de studiezing. Het is een samenspel van meerdere klinkers en medeklinkers, daarnaast een tongenspel en wateraccent. Dus, om een goede toer in te kruisen komt meer kijken dan voorzang of een vogel met een goede toer. Voor wie het wil aannemen, mogelijk een richtlijn en voor de beginnende liefhebber een waarschuwing.

BLANKESTIJN'S PET FARM B.V.

Turbinestraat 22
3903 LW Veenendaal
Telefoon 08385-14530

Wij vragen regelmatig
te koop:
alle soorten kleur-,
zang- en
postuurkanaries.

NIEUW! NIEUW! VOGELVOETRINGSCHAAR

10 cm - no. 803

De voordelen van onze vogelvoetringsschaar voor kleine vogels (kanaries, parkieten, exoten etc.) zijn:

1. bij het doorknippen van de voetring bestaat geen enkel gevaar de poot te beschadigen.
2. de ring wordt door de inkeping in de schaar, zo vast gehouden, dat wegschuiven onmogelijk is.

U kunt onze artikelen kopen bij iedere goede
speciaalzaak. Informeer anders bij onze fabriek.

Fauna metaalwaren b.v.
Hoofdstraat 138a - 5171 DH Kaatsheuvel
Telefoon 04167-74114
Corr.-adres: Postbus 146 - 5170 AC Kaatsheuvel
VOGELLIEFHEBBERS KENNEN 't

Ervaringen bij de kweek van Zonastrilden

Herfst 1983 kwamen wij d.m.v. ruiling in het bezit van een stel zonastrilden. Het is natuurlijk beter om met meer stellen tegelijk te beginnen. Ze zijn echter nogal prijzig en niet zo gemakkelijk te verkrijgen.

Ja, wat trok ons nu aan in deze vogels? Niet alleen het uiterlijk, hoewel vooral de man heel mooi dieprood gekleurd is. Het was meer het karakter van het beest. De zonastrilde is nl. een levendige, beweeglijke en actieve vogel, die altijd attent is en door geluid reageert op elke beweging en verandering in de vogelruimte.

De zonastrilde komt oorspronkelijk uit Noord-Australië. De deftige naam van de nominatiefvorm is *Neochmia phaeton phaeton*. Er zijn ook nog enkele ondersoorten, waarvan de bekendste is, de witbuik zonastrilde.

Man en pop zijn duidelijk van elkaar te onderscheiden. De man geeft de indruk over het geheel helder dieprood te zijn, hoewel er heel veel schakeringen rood, bruin, zwart en grijs vertegenwoordigd zijn in zijn verenpak.

Aan de borstzijde bevinden zich kleine witte halvemaaenvormige plekjes.

Het popje is meer grijsachtig met rode schakeringen en ook enkele witte stipjes aan de borstzijde. Het stel plaatsten we in een dubbel broedhok van 100 cm. breed en camoufleerden het met groenblijvende takken. Het hok kon d.m.v. een schuif in tweeën verdeeld worden. In plaats van een dichte wand zetten wij er echter een voorfront tussen. Zo konden pop en man elkaar wel zien en ook aan

elkaar wennen en toch kon de man de pop niet doen. We hadden n.l. van verschillende kanten gehoord, dat de man erg agressief is. Niet alleen tegen soortgenoten, maar ook tegen de pop.

De pop is ook het kostbaarste van het koppel, dus waren wij wel van plan er zuinig op te zijn.

Na \pm 1 week begonnen we het deurtje van het front ongeveer 5 minuten in onze aanwezigheid open te zetten.

We konden zo direct de reactie van zowel man als pop zien en ingrijpen bij teveel agressiviteit.

De tijdsduur van het openzetten van het deurtje voerden we elke dag op. De man bleek wel agressief, maar we gaven hem een handicap door hem flink te kortwieken. Hij kon wel jagen, maar de pop kon altijd wegvlugten. Het duurde echter nog \pm 1 maand voor we het front weg durfden te halen. We hadden de man nog meer gekortwiekt, want hij kon nog te best vliegen.

Zonastrilde man en pop

Toen we eenmaal zover waren en zagen dat de pop nog kans kreeg om te eten, konden we pas erover gaan denken om nestkastjes op te hangen. De man ging spoedig aan het bouwen en koos als nestmateriaal cocosvezel en voor het inwendige koos hij sisal en veren. Het zijn echte kunstenaars wat nestbouw betreft. Het is meestal bolvormig met een klein rond vlieggat.

De man werd wel iets agressiever nu, maar toen de pop eenmaal eieren ging leggen en begon te broeden, was dit over. De man werd alleen nog agressief als de pop niet ging broeden als hij dat wilde. Ze broedden om beurten en heel vast. Er kon heel wat in het hok gebeuren, voordat ze van het nest afgingen.

Omdat wij voorstanders zijn van natuurbroed, lieten we ze dus zelf de eieren uitbroeden. Het was wel een groot risico, maar wij waagden het erop.

Wij durfden zelfs niet te kijken of de eieren bevrucht waren. Wij hadden alleen genoteerd wanneer de pop en de man om beurten op het nest bleven. We wisten dus zelfs de datum van de uitkomst van de eieren niet.

Maar op zekere dag merkten we aan het gedrag van de ouders dat er waarschijnlijk jongen waren. Ze waren zenuwachtig en bedrijvig, aten meer eivoer en vloegen ook meer keren het nest in en uit en niet alleen bij het wisselen van het broeden.

We noteerden dit als eventuele uitkomstdatum, n.l. 22 november. We wisten onze nieuwsgierigheid 4 dagen te bedwingen, daarna pasten we nestcontrole toe. We zagen twee jongen en hingden het nestkastje weer snel op.

Toch zaten de ouders daarna niet zoveel meer op het nest. We hadden gelezen dat dat vrij normaal is, maar toch keken we na 4 dagen weer in het nest. De jongen waren dood. Kwam dit nu door nestcontrole of niet?

Erg jammer, maar dat risico loop je.

We besloten bij het 2e legsel eerder nestcontrole toe te passen om het stel eraan te laten wennen.

De man werd nu iets agressiever, maar de pop ging toch spoedig over tot het 2e legsel.

We hadden als eventuele datum van geboorte 16 december genoteerd. En inderdaad bleken op die datum bij nestcontrole 2 jongen te zijn geboren en er lagen nog 2 bevruchte eieren in het nest.

Eerst dachten wij er nog aan om die 2 eieren bij meeuwen onder te leggen,

Witbuik zonastrilde

maar toch zetten we het nestje in zijn geheel terug.

De ouders aten veel eivoer. 's Ochtends kregen ze 1½ meelworm bij het eivoer en 's middags 1. Meer durfden we ze niet te geven, omdat we bang waren dat ze door agressiviteit de jongen eruit zouden gooien.

We zochten spinnen en oorkruipers en die kregen ze er 's middags bij.

Om beurten waren ze op het nest. Ze voerden direct na het zelf eten.

We probeerden ze te ringen op 24 december, maar ze waren nog te klein. Het waren wel 4 jongen. We gaven nu 4 x per dag eivoer, want ze vcerden geen zaad. We gaven ook buffalowormen.

Op 28 december werden ze geringd, maar eigenlijk waren ze nog te klein en 2 van de 4 jongen hadden lege kroppen. We waren dus niet zo tevreden en vreesden het ergste. Op 1 januari waren dan ook alle 4 jongen dood.

Het 3e legsel hebben we toen maar onder de meeuwen gelegd, maar ook zonder resultaat. We hadden het vermoeden, dat het stel of te jong was of verwant aan elkaar. De jongen waren n.l. niet levensvatbaar.

Ons eerste broedseizoen had dus geen tastbaar resultaat opgeleverd. We hadden echter wel veel ervaring opgedaan.

In 1984 kochten we 2 stel erbij en wisselden ze onderling met ons vorige koppel. Zo kregen we 3 stel onverwant, waarvan we hoopten dat het goed zou gaan.

Bij 2 stellen deden we hetzelfde als het jaar ervoor n.l. werken met een front tus-

sen 2 broedhokken, waar de man en de pop verbleven om zo aan elkaar te wennen.

Deze stellen werden ook gekortwiekt omdat de ruimte niet zo groot is. Voor de bevruchting had dit geen nadelige gevolgen, zoals later bleek. De eerste 3 veren aan elke kant lieten we staan.

Met 1 stel probeerden we het anders. Dat stel zetten we n.l. in een vlucht van 244 bij 90 cm en 75 cm hoog, samen met een stel spitsstaartamadinen.

De vlucht hadden we met groenblijvende takken behoorlijk gecamoufleerd om vluchtplaatsen te creëren voor de pop. Ook kon de zonastrilde-man zijn agressie kwijt op het stel spitsstaarten. Zijn aandacht werd dus verdeeld. We gokten het er nu ook op om de man niet te kortwieken.

Er werd wel behoorlijk gejsagd, ook op de spitsstaarten en we hielden het nauwlettend in het oog. Deze vogels kwamen niet aan nestbouw toe, maar dat was ook niet zozser de bedoeling.

Na verloop ging het stel zonastrilden tot nestbouw over. Ze waren echter onverzadigbaar wat nestmateriaal betreft. Ze bleven doorbouwen, vooral met cocosvezel en sisal. We hadden ervaring opgedaan in het vorige broedseizoen en dat kwam heel goed uit. Toch pasten we ook nu bijna geen nestcontrole toe. Toen de vogels steeds om de beurt wegbleven in het nest, vermoedden we dat er eieren waren. Aan het gedrag merkten we later weer, dat er waarschijnlijk jongen waren.

Na 1 week, op 21 november, besloten we om de jongen, die er eventueel waren, te ringen.

Dit was echter beter gezegd dan gedaan. Ze hadden zo'n vernuftig nest gebouwd, dat we de jongen bijna niet konden vinden. Het bestond uit verscheidene schijningsangen en doorgangen en uiteindelijk liep het door tot in een nestkast, dat tussen het groen opgehangen was. Daar was dus aan de buitenkant niets van te zien.

Toen we uiteindelijk de 3 jongen hadden, konden we het nest niet meer in zijn oorspronkelijke staat herstellen. Dat vonden we erg jammer, want de jongen waren ± 6 dagen oud en hadden volle kroppen.

De enige oplossing was nu, de jongen onderbrengen bij japanse meeuwen, die jongen hadden van dezelfde datum. Dit lukte en dit stel meeuwen bracht ze verder zonder problemen groot.

Het 2e legsel besloten we dus maar te la-

ten gaan en niet te ringen. Je kunt echter niets van tevoren regelen. Dat doen de vogels. Op de eventuele uitkomstdatum in december vonden we nl. twee dode jonge zonstrildren op de bodem van de vlucht in het zand. Waarom?

Het was ons een raadsel. We werden nu dus toch min of meer gedwongen om het nest te slopen.

Er lag nog een levend jong in. We hebben dit bij de meeuwen ondergebracht, maar ging ook daar dood. Zou dit nest niet sterk genoeg geweest zijn???

Het **3e legsel** lieten we toch weer zelf proberen. Door ervaring wijzer geworden, hielden we alleen de data en de gedragingen van de vogels in de gaten.

We probeerden zoveel mogelijk levend voer te verstrekken, zoals buffalo-wormen, meelwormen, mierenieren, gedroogde insecten en universeelvoer en inderdaad zaten er op 12 februari 2 jonge zonstrildren op stok.

Ze waren erg schuw en hielden zich schuil, als ze één van ons ontdekten. We moesten ze dus stiekem observeren. Zowel man als pop voerden goed. Het was een lust om te zien. Toch ontdekten we 5 dagen na het uitvliegen dat één van de twee jongen slechter ging zitten.

*
Oorzaak konden we niet ontdekken, want hij at al vrij zelfstandig aan eivoer en trosgierst.

Ook het tweede jong ging na verloop van tijd minder zitten en we konden er niets aan doen. Alle twee jongen zijn gestorven en dat was erg spijtig.

Het ouderpaar had het ogenschijnlijk goed gedaan. We hadden zelf ook veel vreugde aan het hele gebeuren beleefd. Toch was het resultaat van dit koppel **3 jongen** en dan nog wel grootgebracht door meeuwen. We lieten ze na dit legsel stoppen. We vonden nog wel een ei op de grond, maar dit bleek later ook onbevruucht. Dit jaar zullen we het toch weer met ze proberen.

Koppel 2, dat we dus in een dubbel broedhok gezet hadden met een voorfront ertussen, had in het begin onbevruichte eieren. Broeden deden ze ook niet zo vast en we hebben later ook de eieren ondergebracht bij japanse meeuwen.

Tenslotte wilden we toch wel jonge zonstrildren hebben. Het resultaat van dit stel was uiteindelijk 5 jongen. Meer dus dan van koppel 1. Toch hadden we aan dit stel niet zoveel "hobbyvreugd" beleefd.

Ervaringen bij de kweek van Zonstrildren

Koppel 3.

Ook dit stel plaatsten we in een dubbele broedkooi. Van dit stel bleef de man echter heel lang agressief, zodat ze een langere wenningsperiode nodig hadden. Dit pasten we weer toe met behulp van een voorfront tussen de dubbele broedkooi. We moesten de man ook flink kortwieken.

Dat het niet klikte kon natuurlijk verschillende oorzaken hebben. De pop of de man was misschien nog niet broedrijp. De pop kon niet te jong zijn, want het was onze pop van het vorige broedseizoen.

Na de lange voorbereidende periode hingen we de nestkastjes op. Vergelijken met de andere koppels, begon dit stel pas toen de anderen al stopten. We pasten ook bij deze twee weinig nestcontrole toe.

We observeerden ze alleen en probeerden zo het een en ander aan de weet te komen.

Op 23 april keken we in het nest en er waren 4 jongen van waarschijnlijk 2 dagen oud. Om nu toch het risico een beetje te spreiden, lieten wij het stel 2 jongen houden en 2 brachten we onder bij de meeuwen.

De jongen bij de ouders hebben we niet geringd, die bij de meeuwen wel. We konden dan later ook goed het verschil zien tussen de "natuurbroed"-jongen en de anderen.

Op 11 mei zaten de jongen bij de ouders op stok. Ze zaten goed en gingen niet meer in het eigenlijke nest terug.

Ze gingen wel in een ander nestkastje op de uitkijk zitten. Ze werden heel goed gevoerd door beide ouders en aten al heel gauw zelf. Dit was wel de kritieke tijd.

Want bij koppel 1 gingen op dit tijdstip de jongen dood. Het gebeurde nu gelukkig niet.

Ze groeiden voorspoedig en werden vrij snel zelfstandig. De jongen bij de meeuwen zaten twee dagen later op stok en leken ook kleiner. Dit kon echter ook komen, omdat ze beiden de staart misten. Toch waren ze ook niet zo snel zelfstandig.

De man van het zonstrilde paar was niet agressief tegen de jongen. Dit vonden we erg fijn. De jongen werden met

de dag actiever. Alleen de pop ging iets minder goed zitten, maar dit had een andere oorzaak.

Op 22 mei merkten we nl. dat ze drie eieren had. Dit was dus vrij snel na het uitvliegen van de jongen.

We durfden de jongen er niet bij weg te halen, omdat we bang waren, dat het een te grote verandering zou zijn. Het was nu echt "op hoop van zegen".

De jongen stoorde niet, want ze gingen in het andere nestkastje zitten en de ouders broedden om beurten. Op 3 juni lagen 4 jongen op de grond. Allen uit het nest gegooid. Eén jong leefde nog en die legden we onder de meeuwen. Deze ging echter ook dood. We hadden dus verkeerd gegokt en velen verklaarden ons voor gek. We haalden nu wel de twee zelfstandige jongen erbij vandaan en na verloop van tijd werd er aan een nieuw nest begonnen in het andere nestkastje. Toch waren ze deze keer niet zo rustig. Ze broedden lang niet zo vast en we besloten om 3 van de 6 eieren bij de meeuwen onder te brengen. Toen later helemaal niet gebroed werd, haalden we ook de laatste 3 eieren weg. We vonden het wel erg jammer.

Uit dit nest werd door de meeuwen toch nog 1 zonstrilde grootgebracht. De andere eieren bleken onbevruucht of ze kwamen niet uit.

We hadden vergeten de nestkastjes weg te halen. Zo kwam het, dat dit stel toch nog aan een nest begon. Dit was eigenlijk niet de bedoeling, omdat het al vrij laat in het seizoen was. De vogels waren echter goed in conditie en wilden nog niet stoppen. Het broeden ging nu weer prima, maar het legsel bleek onbevruucht.

We haalden nu de nestkastjes weg, maar lieten het stel wel gewoon bij elkaar. Dat hadden we ook bij de andere koppels gedaan.

Het broedresultaat van dit stel was dus uiteindelijk 5 jongen (3 onder de meeuwen en 2 natuurbroed).

We konden dus niet zeggen, dat het resultaat in een broedhok kleiner was dan in een vlucht. Ook hadden we aan beiden veel plezier beleefd. Het voordeel van een broedhok is, dat je betere controle kan uitoefenen, omdat het nest in een nestkast is.

Een vrijstaand nest van een zonstrilde is erg moeilijk te controleren. Een vlucht is voor de vogel zelf wel veel mooier en natuurlijker.

Het hangt van het koppel af of het goed

gaat en niet of het in een vlucht is, of in een broedhok.

Het voordeel van een vlucht, is ons geval, was ook nog, dat we de man niet hoefden te kortwieken. De pop had veel gelegenheid om te vluchten. Bovendien werd de man afgeleid door de spitsstaarten.

Het hoeft natuurlijk niet in alle gevallen op te gaan. Je moet wel eens wat gokken en er gaat wel eens iets fout. Maar dat hoort erbij. Ook moet je soms geduld hebben. Vogels gaan nestelen wanneer zij er aan toe zijn en niet wanneer wij dat willen. Er was in dit seizoen wel het een en ander misgegaan. Maar toch waren we redelijk tevreden.

We hadden erg veel ervaring opgedaan en heel wat plezier beleefd.

Zomer 1985 hebben we een andere vlucht gemaakt voor het koppel dat zo voortreffelijk natuurbroed had gepleegd. We vonden n.l. dat er niet zoveel ruimte was in het broedhok, als er jongen uitvlogen.

Het werd een vlucht van 120 cm diep, 75 cm breed en \pm 65 cm hoog. Een kant maakten we van gaas, zodat we zelf ook nog iets konden zien en het deurtje was

Tekst: T. Bijlsma

Foto's: H. Bielfeld en C. Scholtz

van een front van 50 cm. Dit vonden we makkelijker bij het voeren. Nadat ze enkele weken in dit nieuwe verblijf gehuisvest waren, merkten we aan de gedragingen, dat dit stel alweer broedrijp begon te worden. De man werd n.l. agressiever en de pop vluchtte steeds weer weg in de opgehangen groenblijvende takken.

Ook begonnen beiden met takjes en nestmateriaal te spelen en te slepen. We hadden dit eigenlijk nog niet verwacht. Maar zoals gezegd 'vogels laten zich niet dwingen'. In september hingen we daarom ook nestkastjes op. Hierin gingen ze meteen rommelen en na enige tijd hadden ze hun nestkastje uitgekozen. Dit stel was een nestkast gewend geweest en ging dus niet zoals ons andere koppel zelf 'n nest bouwen in het groen.

Vanaf **11 okt.** bleef één van de twee weg

in het nest. We noteerden dit dus als begin van de broedperiode. We pasten geen nest controle toe, maar wachtten het gewoon af. Op **1 nov.** vonden we een dood jong in het zaad bakje. Dit kon een goed of 'n slecht teken zijn. Het bleek enige dagen later 'n goed teken te zijn, want we hoorden andere jongen schreeuwen. Dat ene dode jong zal waarschijnlijk dus niet levensvatbaar geweest zijn. We voerden weer net als vorig jaar 2x per dag extra eivoer gemengd met universeel, buffalo wormen etc. Nestcontrole pasten we ook nu niet toe, hoewel we de laatste dagen wel nieuwsgieriger werden. De ouders aten n.l. niet zoveel eivoer meer, maar wel veel zaad en we hoorden de jongen bijna niet meer.

Die werden waarschijnlijk gevoerd, als wij er niet waren. Op **21 nov.** vlogen 3 jonge zonsaertrilden uit 'n Mooi nest dus. De jongen groeiden voorspoedig op en keerden niet meer in het nest terug. Ze werden door beide ouders gevoerd en dat was 'n pracht om te zien. Toch begonnen de ouders al heel gauw te rommelen in het nest en op **4 dec.** begon volgens ons de nieuwe broedperiode.

We lieten de 3 jongen er gewoon bij en die waren heel gauw zelfstandig. Ze zaten samen met een van de ouders elke keer bij het eivoer. Dat bleven we n.l. samen met het levende voer 2 x per dag verstrekken.

Rond de **20e dec.** hoorden we het geluid van de jonge zonsaertrilden in het nest. Hoeveel het er waren, wisten we niet. We lieten de natuur gewoon zijn gang gaan.

Het ging weer net zo voorspoedig als bij het 1e nest. Op 2 jan. haalden we de eerste jongen erbij vandaan. De man werd n.l. iets agressiever tegen de jongen, want één van de drie begon al de kleuren van een man te krijgen. We wilden ze ook uit de vlucht hebben, voordat het volgende nest uitvloog.

Op **11 jan. '86** vloog dat nest uit. Eerst 's ochtends twee jongen daarna nog 2. Een mooi nest van 4 stuks. Het ging weer prima. In totaal hadden we nu dus 7 jongen uit 2 legfels. We waren best tevreden. Als de pop van plan is nog een nest eieren te leggen, zullen we proberen wel nestcontrole toe te passen en wel te ringen.

We weten dan ook hoe dit stel daarop reageert. Als het mocht mislukken is het verdere resultaat van dit stel tijdens dit broedseizoen evengoed prachtig. We kunnen, tenminste wat dit stel betreft, terugzien op een mooie broedperiode.

De splendid parkiet

Neophema Splendida

Herkomst: De drogere woestijngebieden van Midden Australië.
Grootte: 22 à 24 cm.

De Splendidparkiet behoort tot een der kleurrijkste onder de Australische parkieten en daarom geniet deze parkiet een grote bekendheid bij de vogelliefhebbers. Het houden van de Splendidparkiet kan enige problemen geven, we weten immers dat hij afkomstig is uit de drogere woestijngebieden van Australië. Het natte en koude klimaat van ons land is dus niet gunstig voor ze. Daarom zal de volière voorzien moeten zijn van een goed afgesloten en droog nachtvverblijf, waarin ze de nacht kunnen doorbrengen of bij slecht weer in kunnen verblijven.

Het beste is om een klein verwarmings-element in het nachtvverblijf te plaatsen voor bijverwarming als de nachten wat koud zijn. De Splendidparkiet komt in een gezelschapsvolière goed tot zijn recht. Hun rustige en verdraagzame karakter tegenover andere parkieten of tropische vogels is bijzonder goed. De Splendidparkiet mag niet in een vlucht geplaatst worden met de Turquoise parkiet, daar deze twee soorten met elkaar kunnen paren en men dan bastaarden zal krijgen. Aan deze bastaarden heeft niemand wat. Daarom, houdt de soorten zuiver!

Door hun rustige karakter kan men goed nestcontrole toepassen.

Bij een goed parkietenzaadmengsel met verschillende graszaden en een goed krachtvoer met bijvoeging van enkele geknipte meelwormen, zullen kweekresultaten niet uitblijven. Grit- en maagkiezel mogen niet ontbreken. Ook half rijpe onkruid- en graszaden eten ze graag.

Als men Splendid's aan wil schaffen moet men goed opletten dat de vogels niet met de rui bezig zijn. Is dat het geval, laat ze dan nog enkele weken zitten bij de liefhebber tot de rui is voltooid. Als men ze toch verplaatst als ze in de

Tekst: F.J.C. v.d. Bergh
Foto: C. Scholtz

rui zijn, bestaat de kans dat ze het niet overleven. Dit geldt voor bijna alle Australische parkieten. Bij de aanschaf van Splendid's zal men goed moeten letten op het formaat. De vogel zal dus ongeveer 24 cm groot zijn en een goede brede borstomvang moeten hebben, dus meer een geblokt type zowel bij de man als de pop.

Op de foto ziet men de Splendid man, men kan duidelijk de oranjerode borstvlak zien. Bij deze vogel is de scheiding van de oranjerode borstvlak met de diepgele buik niet strak genoeg. De borstvlak moet egaal van kleur zijn.

De oranjerode borstvlak moet zich uitstrekken van vleugelbocht tot vleugelbocht over de gehele breedte van de borst en als het ware onder de vleugels verdwijnen.

De pop is minder opvallend van kleur dan de man, zo mist zij de oranjerode borstvlak en de blauwe kleur zal minder diep van kleur zijn. Voor de tentoonstelling komt de pop op de eerste plaats. Zij is als tweejarige vogel geheel op kleur. Bij de man zal de oranjerode borstvlak bijna nooit egaal van kleur zijn op die leeftijd.

De meest voorkomende fouten bij de Splendid zijn:

Man: Vogel is te smal in borst. Oranjerode borstvlak niet egaal van kleur, scheiding oranjerode borstvlak met diep gele buik niet strak. Blauw op kop en vleugel niet diep genoeg van kleur (te fiets). Bruine tekening op vleugeldek.

Pop: Blauw op kop en vleugel niet egaal van kleur. Te smal in borst. Laat rode veertjes in borstbevedering zien.

Bij de Splendid zijn de laatste jaren verschillende mutaties ontstaan, daar zal ik in een volgend artikel aandacht aan schenken.

Hopende dat dit artikel zal bijdragen tot het houden van deze vogel en dat de Splendid de komende jaren meer op de tentoonstellingen zal worden ingezonden.

Roodkop papegaaiamadine

Als men beschikt over een paartje in goede verstandhouding met elkaar levende roodkop papegaaiamadinen, zal, tegen dat ze in broedconditie gaan verkeren, nestbouw niet lang op zich laten wachten. Van voornamelijk cocosvezel, eventueel ook wat lange grashalmen, welke materialen in ruime mate dienen te worden verstrekt willen we tenminste voorkomen dat ze dat materiaal uit andermans nesten gaan trekken, wordt in een halfopen nestkastje of in een oorspronkelijk voor grasparkieten bestemd nestkastje het nest gebouwd.

Meestal blijft het in die beginfase niet bij één nest. Kort na elkaar worden soms twee of drie nesten gemaakt alvorens in het laatste nest het eerste ei wordt gelegd. Een legsel bestaat gemiddeld uit 4 tot 5 witte eieren welke 13 tot 14 dagen afwisselend door beide oudervogels worden bebroed. Het wat valer van kleuren zijnde popje brengt meestal de nachten alléén in het nest door en het mannetje houdt zich dan in de nabijheid daarvan op.

Zodra de eieren zijn uitgekomen, merk je dat aan het gedrag van de oudervogels die dan bij herhaling het nest in en uitvliegen. Bij andere prachtvinken zie je de oudervogels dan heel actief gaan zoeken naar voedsel, dat is bij de roodkoppen niet het geval. Die eerste dagen zijn vanuit de nestkast ook geen bedelgeluidjes hoorbaar. De jonge roodkoppen houden zich de eerste dagen heel erg stil. Als ze ongeveer 4 dagen oud zijn, hoor je, als ze gevoed worden, die geluidjes wel. Tot de jongen ongeveer 7 dagen oud zijn, worden ze 's nachts door de oudervogels warm gehouden. Daarna niet meer en dan brengen de oudervogels de nachten door dicht tegen elkaar op een zitstok in de nabijheid van het nest. Zo ongeveer de zevende dag

Tekst: H.A. Maurer

Foto's: H. Bielfeld en A. de Bruijn.

zijn de jonge roodkoppapegaaiamadines te ringen; ringmaat 2,5 mm.

Enige dagen voor het zover is dat de jongen het nest verlaten, worden ze door de ouders vanaf de nestopening gevoed. De ouders gaan daarbij dan niet meer helemaal de nestkast in. Indien zich geen storingen voordoen, vliegen de jongen na 22 tot 24 dagen uit. Ze zijn dan wat vaalgroen van kleur en missen veelal nog de rode veerpartijen. Soms komt het wel eens voor dat ze uitvliegen met al enige rode bevedering aan de kop. Opvallend zijn dan ook nog de oplichtende helblauwe papillen aan de snavelhoeken. Enkele weken na het

uitvliegen zijn die geleidelijk aan verdwenen.

Al heel snel beginnen de jonge vogels zelf naar voedsel te zoeken en als ze zo'n ruim twee weken buiten het nest hebben doorgebracht ook 's nachts komen ze daarin niet meer terug, zijn ze zelfstandig. Teneinde storingen bij eventuele volgende broedsels te voorkomen, is het verstandig om de jonge roodkoppen, als ze voor honderd procent zelfstandig zijn, bij de ouders weg te halen.

Op een goede zaadmengeling, een weinig gekiemd zaad en universeelvoer waardoor wat levend voedsel is gemengd, blijven ze in goede conditie. Roodkoppapegaaiamadinen heten verdraagzame vogels te zijn. Toch kunnen ze zich, vooral tijdens de broedperiode, best wel agressief verdragen en ze hebben het dan vooral gemunt op vogels die ook rood in de bevedering hebben. In een ruime en beplante volière kan dit in de regel weinig kwaad. De achtervolgden hebben dan wel gelegenheid zich wat schuil te houden. Hoe kleiner de volière is, hoe meer kans dat men loopt dat er zich schermutselingen voordoen.

Door het vrij intensief kweken met roodkoppapegaaiamadines, zijn er inmiddels enkele mutaties ontstaan, zoals de bonte en de zeegroene maar ook de lutino die, zoals de foto laat zien, wel heel mooi kan zijn.

Volière van de maand

Ik ben reeds enkele jaren lid van "Onze Vogels" en lees elke maand de aandachtig de rubriek "Volière van de maand". Zo kwam ik deze zomer ook op de idee eens enkele foto's te nemen van mijn volièrre en ze u op te sturen met wat uitleg. Mijn hele volièrrecomplex is in totaal 28 m lang en 3,5 m diep met een hoogte van 2,3 m aflopend naar 2,1 m.

Het eerste gedeelte (foto 2) is 10 m lang en verdeeld in 4 gelijke vluchten. Daarop volgt een kweekruimte van 8 m lang met daarop aansluitend weer een vlucht van 10 m lang (foto 3). Deze laatste volièrre is verdeeld in 10 vluchtjes van 1 m breed en 2,7 m diep met daarvoor een werkgang van 0,8 m.

Er werd eerst een fundering gemaakt van 50 cm diep en deze werd volgestort met beton. Daarop werd dan met betonblokken van 40/20/10 cm gewerkt. De achterwand alsook de binnenkweekruimte werd volledig uit dit materiaal vervaardigd. Het houtwerk bestaat uit oregonkepers van 6/5 cm.

Het geheel is afgedekt met doorschijnende PVC-golplaat.

De bloemen en klimrozen in de border voor de volièrre maken van het geheel iets moois zodat de volièrre harmonieus deel uitmaakt van de tuin. De volièrres zijn gespannen met vierhoekig geplastificeerd gaas.

De eerste volièrre is weelderig beplant met vlier, coniferen en brem. Het tweede gedeelte, waar de 10 afzonderlijke vluchten zijn, is iets minder dicht beplant: in iedere vlucht 1 conifeer of vlier en verder zijn er nog wat bussels brem of conifeer in de hoeken vastgespijkerd, zodat de vogels toch voldoende nestmogelijkheden hebben.

Ik kweek vooral Europese wildzang zoals sizen in wildkleur en bruin, kleine en grote barszizen, putters, geelgors, botvinken, kneus, fraters, groenvinken in lutino en bruin en Europese kanaries. Dit jaar zal ik ook proberen de kleine barszijs in bruin te kweken.

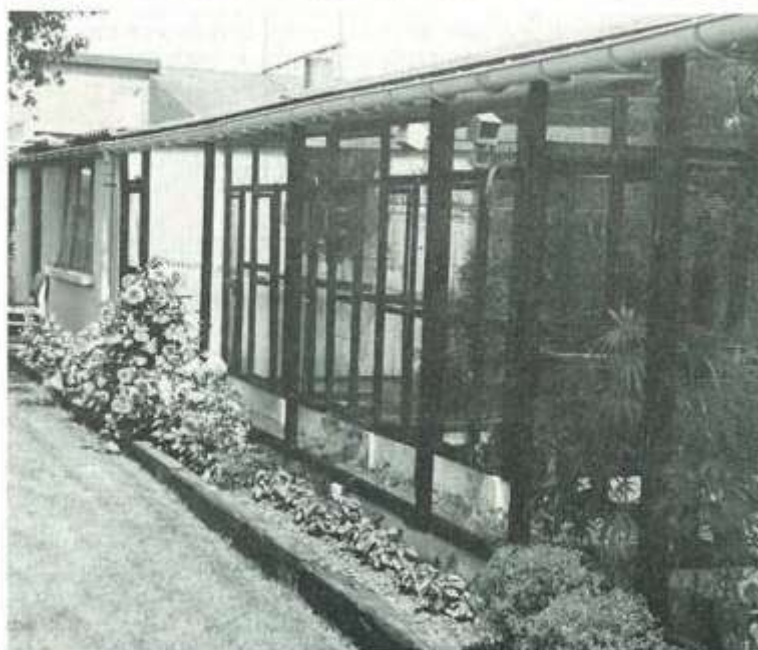
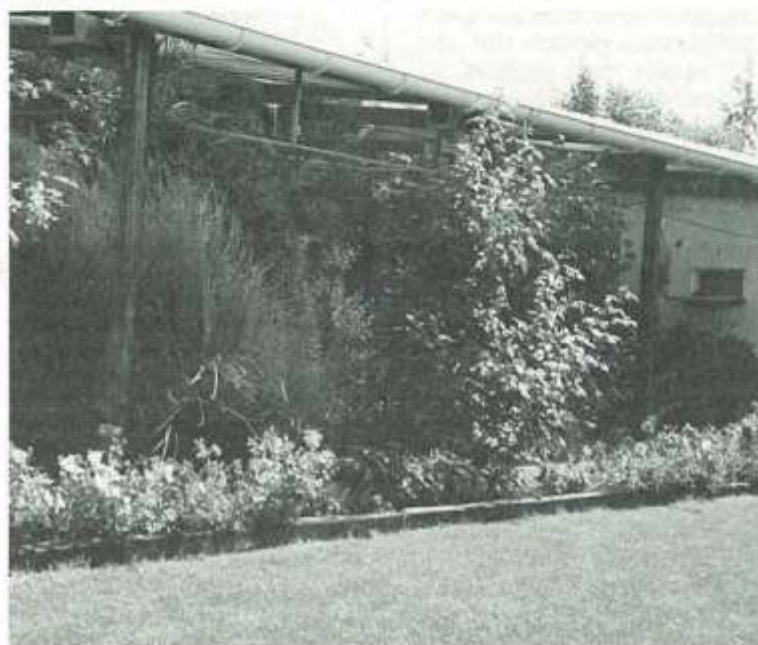
Ik bezit ook enkele koppels exoten zoals zwartkop-, baard- en Himalayasizen, Kaapse kanaries en woestijnvinken. Met deze koppels kweek ik met redelijk succes. Met mijn Europese wildzang behaal ik de laatste jaren uitstekende resultaten nl. ik kreeg dit jaar 105 zuiver Europese jongen op stok. Al mijn soorten schonken mij jongen. Bijna vergat ik te vertellen dat in mijn binnenkweekruimte nog enkele volièrres gebouwd

zijn; 5 in totaal. Hier staan ook een 12-tal broedkooien voor kanaries. Interessant voor het onderleggen van wildzangjongen.

Ik ben bestuurslid van onze plaatselijke bond B.O.F. "De Witte Spreeuwen"-Waregem en ook bestuurslid van de provinciale speciaalclub "Werkgroep Europese Vogels" (W.E.V.)-West-Vlaanderen.

Ik wens u verder nog veel geluk met uw wondermooie tijdschrift "Onze Vogels" en met de rubriek "Volière van de maand". Ikzelf zal zeker nog vele jaren lid blijven en zo genieten van de mooie artikels!

Marc Deketele
Waregem België

Omdat de rubriek 'volière van de maand' naar mijn mening een heel interessante rubriek is, wou ik ook mijn volièrre eens voorstellen. Ik ben **Fernand Ticket** en ben reeds 40 jaar een groot vogelliefhebber. Op 8-jarige leeftijd kwam ik voor het eerst in het bezit van een vogelkooi, waar mussen ingestopt werden, op 15-jarige leeftijd werd een eerste volièrre geplaatst.

Ik ben lid van de B.O.F. waar ik bestuurslid van ben.

Deze bond (Belgische Ornithologische Federatie) viert binnenkort z'n 20-jarig bestaan en telt voor het moment bijafdeling "DE ROODMUS" Koksijde 150 leden.

Op de foto kan men zien dat de volièrre in twee delen onderverdeeld is en in het tuinhuisje is een binnenhok voorzien, dat hoofdzakelijk als slaapruijnte ingericht is.

Bij koude winterdagen worden de tropische vogels in de garage ondergebracht. De twee volièrres naast het tuinhuisje geplaatst, meten 4 op 2 meter, beiden zijn in hout vervaardigd. De volièrres zijn ook zeer geschikt om het kweken van de vogels zo natuurlijk mogelijk te laten geschieden: er werden bladhoudende heesters aangeplant zoals coniferen, laurierkers, palmboompjes, enz.

Ik ben in het bezit van een 150-tal vogels gaande van inlandse, Europese tot en met tropische vogels. Om er enkele op te noemen: gotsen: zoals de wilge- en maskergors, nachtegaal, ortelaan, kanaries, wevervogels, witte en grijze padda's of rijstvogels, Mexicaans- of indonesische nonpareils, kwartels, soldaten en amethistspreeuw en vinken zoals de berg-, groen-, saffraan- en appelvink. Dit lijstje is natuurlijk onvolledig maar het zou te lang worden om het allemaal op te noemen.

Er kan dus opgemerkt worden dat ik een verwoed vogelliefhebber ben en ik hoop dat ik deze hobby nog jaren mag beleven.

NEDERLANDSE BOND VAN VOCELLIEFHEBBERS

24	25	26	27	28	29	30	31
	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	31

NBvV-KALENDER 1987

Een zo schitterend uitgevoerde kalender voor zo weinig geld koopt u elders nergens.

Formaat 29 x 30 cm. met 24 zeer fraaie vogelafbeeldingen in kleur.

Vastgestelde verkoopprijs slechts f 6,50.

Verkrijgbaar bij uw afdeling of rechtstreeks van het bondsbureau. Voor afdelingen is de inkooprijs bij 10 of meer exemplaren f 5,00 per stuk.

Bestellen door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 1148324, t.n.v. NBvV te Bergen op Zoom.

Per omgaand ontvangt u het bestelde franco thuis.

De ook wel Kleine Textorwever genoemde 15 cm grote zwartkopwever is een sterke soort die zonder enig nadeel voor ze onze winters in de buitenvolière kan doorbrengen. Bovendien zijn veel verdraagzamer dan menig andere weversoorst en derhalve uitstekend geschikt voor de gezelschapsvolière. Het verdient wel aanbeveling om naast een mannelijk exemplaar meerdere popjes te houden, polygamie is hen niet vreemd. Snavel, kop tot halverwege de achterkop, kin en keel zijn zwart. Vleugeldek zwartbruin met gele tot geel-groene zomen, nek geel, rug, stuit en bovenstaartdekveren olijfgel en de staart donker olijfgroen.

Bij de rassen *T.m.melanocephalus*, *T.m.capitalis* en *T.m.dubosi*, is de onderzijde lichtgeel en de keelstreek wat roodbruin getint. De vogels van het ras *T.m.fischeri* hebben een kastanjebruine borst en flanken.

De middelste buikveertjes, onderstaartdekveren en de rest van de onderzijde meer geel. De ogen zijn zwartbruin en de poten bruinachtig hoornkleurig.

In rustkleed gelijke de mannetjes op de popjes en zo ook de jonge vogels. De bovenzijde is meer bruinachtig met een zwartbruine lange bestreping. Buik en onderstaartdekveren witachtig tot creme, borst en flanken vaal roestbruin, kop, bovenstaartdekveren en staart meer groenachtig.

Ze komen voor van Senegal tot Oeganda, West Kenia, Noordwest Tanzania en Noord Zambia.

Ze houden zich voornamelijk op in de nabijheid van water waar ze in vrij grote kolonies leven tussen riet, grassen en papyrus. Tevens zijn ze te vinden in de mangroven.

De nesten worden gebouwd tussen de lange halmen. Een legsel bestaat uit 2 soms 3 groene eitjes met bruine vlekjes. Ze voeden zich met zaden en insecten.

Zwartkopwever

(*Textor melanocephalus*)

Foto's: Horst Bielfeld

De koningsgier Meindert de Jong

Een van de fraaiste zo niet de fraaiste gier van de Nieuwe Wereld is de koningsgier (*Sarcoramphus papa*). Zoals op de afbeelding goed te zien is, zijn de kale kop en hals oranje, rood en blauw. Het verenkleed is hoofdzakelijk roomkleurig wit en dat geldt eveneens voor de ondervleugeldeveren. De stuit, de vleugels en de staart zijn zwart. De vogel kan een lengte bereiken van circa 79 cm. Zijn woongebied strekt zich uit over Midden-Amerika en enorme delen van Zuid-Amerika, voornamelijk beoosten de Andes en zuidelijk tot in Argentinië. Zijn biotoop vormen de tropische oerwouden, maar overigens weet men nog niet zo heel veel van zijn leefwijze af. Er wordt vermeld dat de koningsgieren rusten en slapen in hoogste boomtoppen en dat zij zich voeden met dode zoogdieren en vissen. Soms wor-

den kleine reptielen bemachtigd of pas geboren kalveren. Wordt een groot kadaver gevonden, dan verzamelen zich meerdere van deze roofvogels om zich er uitgebreid aan te vergasten. Ze broeden evenwel niet in kolonies maar solitair. Er worden doorgaans twee of drie witte eieren gelegd en men vermoedt dat het nest zich in een grote holle boom bevindt. **Grzimek** vermeldt dat de bontgekleurde koningsgier een van de weinige vogels is, die zijn voedsel kan vinden door middel van de reukzin. De vogels verschijnen onmiddellijk bij een kadaver, ook als dat zich bevindt op de bodem van het zeer dicht begroeide tropische oerwoud! Ze vinden hun etery dus op plaatsen waar het uitzicht zeer beperkt is en waar zij zonder een goede reukzin nauwelijks rottend vlees zouden kunnen ontdekken.

Kleurkanaries

De standaard in praktijk Goudbruin

De goudbruine kanarie is een intensieve vogel uit de bruinserie, met korte en fijne bestreping. De bestreping is bruin eumelanine en tussen die bestreping is nog een hoeveelheid bruin phaeomelanine aanwezig maar niet zo sterk als bij schimmelvogels. De goudbruine is volledig intensief.

De werking van de intensiefactor zal het bruine phaeomelanine in de ontwikkeling remmen waardoor zich het streppatroon op het rugdek en de flanken duidelijk zal aftekenen. Bij een goede goudbruine moet tussen de bestreping op het rugdek zowel bruin phaeomelanine als de bijkleur, goudgeel, duidelijk waarneembaar zijn. Zoals gezegd, de bijkleur is goudgeel en die kleur moet zuiver en diep van tint zijn. Ook bij deze kleurslag mag geen blauwstructuur aanwezig zijn, want ook op de borst en boven de snavel moet wat bruin phaeomelanine zichtbaar wezen. Te weinig bruin phaeomelanine op de borst geeft de goudbruine een te lichte indruk.

Kweekadvies Man goudbruin maat een bruine pop welke matig intensief is. De bijkleur van de pop moet goed zijn, zelfs gerust wat hooggeel. In elk geval geen te zwakke bijkleur want dan wordt het resultaat al heel gauw minder. Zorg er ook voor dat de flanktekening duidelijk aanwezig is, anders ontstaan er te lichte flanken. Een andere paringsmogelijkheid is bruine matig intensieve man maal goudbruine pop. Blijf de aandacht vestigen op een goede zuivere bijkleur

en, dat geldt ten alle tijde, bij alle kleurslagen, maar ook op het juiste model van de vogel en de juiste grootte. Dit is vooral van belang bij intensieve vogels zoals deze goudbruine.

Veel voorkomende fouten

Bestreping te lang, te breed en/of te donker. Zwakke of geen flanktekening. Te weinig of te veel bruin tussen de bestreping. Lichte omzoring van vleugel of staartpennen, of te donkere vleugelen staartpennen. Voor wat betreft de bijkleur: de goudtint niet zuiver of te zwak. Niet volledig intensief hetgeen dan de opmerking te melig in rugdek op het keurbriefje doet vermijden. Fout is ook een storende blauwstructuur, evenals te lichte bijkleur op de flanken, dijen en het onderlichaam.

Voor de tentoonstellingen zijn de mannen het best geschikt. Poppen laten over het algemeen een veel te bruin phaeomelanine zien tussen de bestreping. Het rugdek is dan te mat. Ook de bijkleur is in het algemeen niet zo helder en zuiver als bij de mannelijke exemplaren.

Laat ook deze kleurslag niet te veel van de zon genieten, de kans bestaat dat de vleugelpennen te sterk opbleken en dan te licht worden.

Piet Verdult

Naar BUTOOR,

de woudaap van de Nieuwkoopse Plassen

Butoor, de woudaap is een geheimzinnige rietbewoner, die in het moerasland benoorden het Noordzeekanaal vrijwel niet broedend voorkomt. Zo nu en dan zijn er wel eens vage berichten, die in die richting zouden wijzen. Maar bij meer serieuze informatie blijkt het doorgaans een nest van de roerdomp te zijn geweest. Om echter kans op resultaat te hebben, moeten wij naar de plassen en meren van het Zuidhollandse landschap en vooral de Nieuwkoopse plassen zijn bekend door de aanwezigheid van de woudapen. Maar het is lang geen eenvoudige bezigheid zo'n korfje met vier tot zes eitjes te vinden. Het heeft ons heel wat hoofdbrekens gekost alvorens wij een glimp van ze konden opvangen.

Over mijn ervaringen met deze vrij zeldzame gast ga ik nu iets vertellen. Die ervaringen strekken zich uit over verscheidene jaren. Tot op heden ben ik bij lange niet voldaan over de behaalde resultaten, en ik hoop t.z.t. weer eens in de gelegenheid te komen een wat uitgebreider fotoverslag te kunnen geven. Misschien mag ik hierbij alvast een beroep doen op u, lezers om mij een tip te geven. Met spanning wacht ik uw berichten af.

De eerste keer, dat ik de woudaap in zijn biotoop opzocht, droeg ik nog de schoolbroek. Op een stralende zaterdagmiddag trok ik met mijn vrienden op de fiets naar Nieuwkoop. In een visserslogement namen we onze intrek, en vandaar uit verkenden wij de p.las. Zo geheel anders was de omgeving dan bij ons in het kale, naakte polderland. Hier brachten elzen en wilgen een bekoorlijke speelsheid met zich mee, die de aantrekkelijkheid van de grillig gevormde eilandjes verhoogde. 's Avonds hoorden wij de verhalen van de vissers en ze begrepen niet wat er voor lol aan was, uren achtereen opgevouwen in een tentje te bivakkeren. Zo dachten wij over hen, als zij tegen het middernachtelijk uur met veel gestommel hun boeltje bij elkaar zochten en de boten van wal losgooiden. De regen tikte tegen het enige dakraampje dat de zolder rijk was. Wij voelden ons wat behaaglijk in het bed voor de kostprijs van twee kwartjes per nacht, wat wij evenwel deelden om de prijs nog voordeliger te doen worden. Toen het wat lichter werd kropen ook wij er uit en maakten alle voorbereidingen voor het verdere verloop van de dag. En zie, enkele uren daarna scheen de zon in al haar glorie. Het was ons in die tijd nog niet om foto's maken te doen. Uit de schuilhut observeerden wij het gedrag van de wilde vogel. Zo ook nu. In vergelijking met een hut bij de roer-

domp of purperreiger zaten wij bij Butoor bijzonder comfortabel. Er verstreek een geruime tijd voor de woudaap op het appél verscheen. In die tijd had een bootje met vissers ligplaats gekozen achter het eiland. Een uur verliep, toen eindelijk de een de ander aanstootte en hem toefluisterde: Kijk, zie je dat tentje, het staat net met dat gaatje onze kant uit, 't is vast een jager. Straks schiet hij nog. Wij mogen onze biezen wel pakken". De ander had blijkbaar al eens iets meer met "vogelmensen" te doen gehad en gaf hem tekst en uitleg. Ik bemerkte dat zij begrip voor de zaak kregen en mede dat er op hun stekke toch geen asem werd gegeven pakten zij hun biezen.

Het was dag die ik me nog levendig voor de geest kan halen. Zo verliepen er ettelijke jaren voor ik aan de woudaap kon denken. Het bleek dat het lang niet eenvoudig was in dit gebied "iets te beginnen", indien men niet over de nodige relaties beschikte. Want een ieder die een voet aan wal zette, maakte grote kans op een bekeuring, omdat ieder eilandje privé bezit was, dat juist door de aanwezigheid van puik viswater een goed plekje voor de visser inhield. Wat weer de oorzaak was, dat de oeverbegroeiing door deze sport nog al wat te lijden had. Door de druk van de recreatie was de plaatselijke overheid tot deze maatregel gedwongen.

Na eindeloos vele telefoontjes kwam ik tenslotte bij iemand van de plaatselijke vogelbescherming terecht.

Op een stralende zomerse dag toog ik op pad. Echter ook deze dag bracht niet het gewenste resultaat. Wel ontmoette ik in het Noorden een jachttopziener. Op zijn terrein broedden purperreigers en woudapen waren er in het geheel geen zeldzaamheid. Hoewel hij erg inschikkelijk leek, bleek later wel dat hij op pottekijkers in zijn gebied geen prijs stelde.

Weer verstreek een jaar. Tot eindelijk in het laatst van het seizoen, de hoop, dat ik nog resultaat zou hebben tot nul was gereduceerd, ik vanuit Nieuwkoop-zuid werd gebeld, die laconiek antwoordde: "Ze zitten bij me achter de bootjes en op een van de eilandjes ligt nog een nest". Dat was bemoedigend en daarom trok ik er de eerste de beste dag naar toe. Ondanks het slechte weer, de regen plensde met bakken uit de hemel, liet ik er geen gras over groeien en wipte ik meteen na aankomst in een bootje, zo nieuwsgierig was ik hoe de stand van zaken zou zijn. Het optimisme kreeg al dadelijk een gevoelige knauw, toen de korfjes waar de bootjesverhuurder over sprak leeg waren. "Je bent wel wat laaf", liet hij er verontschuldigend op volgen. Maar daarmee was voor mij de kous niet af. De dag was nog niet ten einde. Met frisse moed begon ik die middag opnieuw ieder eilandje minutieus te onderzoeken. Daar lag inderdaad een korfje met zes eitjes verscholen tussen het riet en lisdodden. Een laag hangende wig overkoepelde het geheel.

Dat was een bemoedigend begin. De schuilhut kwam erbij. Om de vogel niet al te zeer te verontrusten liet ik voor de rest van de dag het nest ongemoeid. Op de plas waren tenslotte zoveel andere dingen te genieten. De omgeving is er bepaald schilderachtig. De flora is er uitgebreider dan in het Waterland.

Tussen de gele plomp en witte waterlelies doken de futen met de grote jongen op hun rug. Als zij met vracht wat al te lang onder water bleven kwam de ballast als een kurk naar de oppervlakte om ma of pa op te wachten om de buit in ontvangst te nemen. In een lage els lag het nestje van de tortelduif. De koeten dobberden overal en met hun kefgeluidjes gaven ze elkaar antwoord. De kleine zangertjes waren ook hier in de meerderheid. Wat niet te verwonderen

as daar hier door de ruipte van riet, iezen, zegge, braamranken en andere vegetatie volop nestgelegenheid ont-
 ond. De tijtjaf en de spotvogel lieten hun liedje schallen. In het riet deden rietzangers, bosrietzangers en de karekieten een duit en het zakje. De kras-
 nde stem van de grote karekiet klonk zven alles uit. 's Avonds ging ik nog ren kijken hoe de wouwaap gereas-
 erd had op dat vreemde gevaarte bij at nest. Hij bleek er zich allerminst aan storen. De volgende dag was ik vroeg resent.

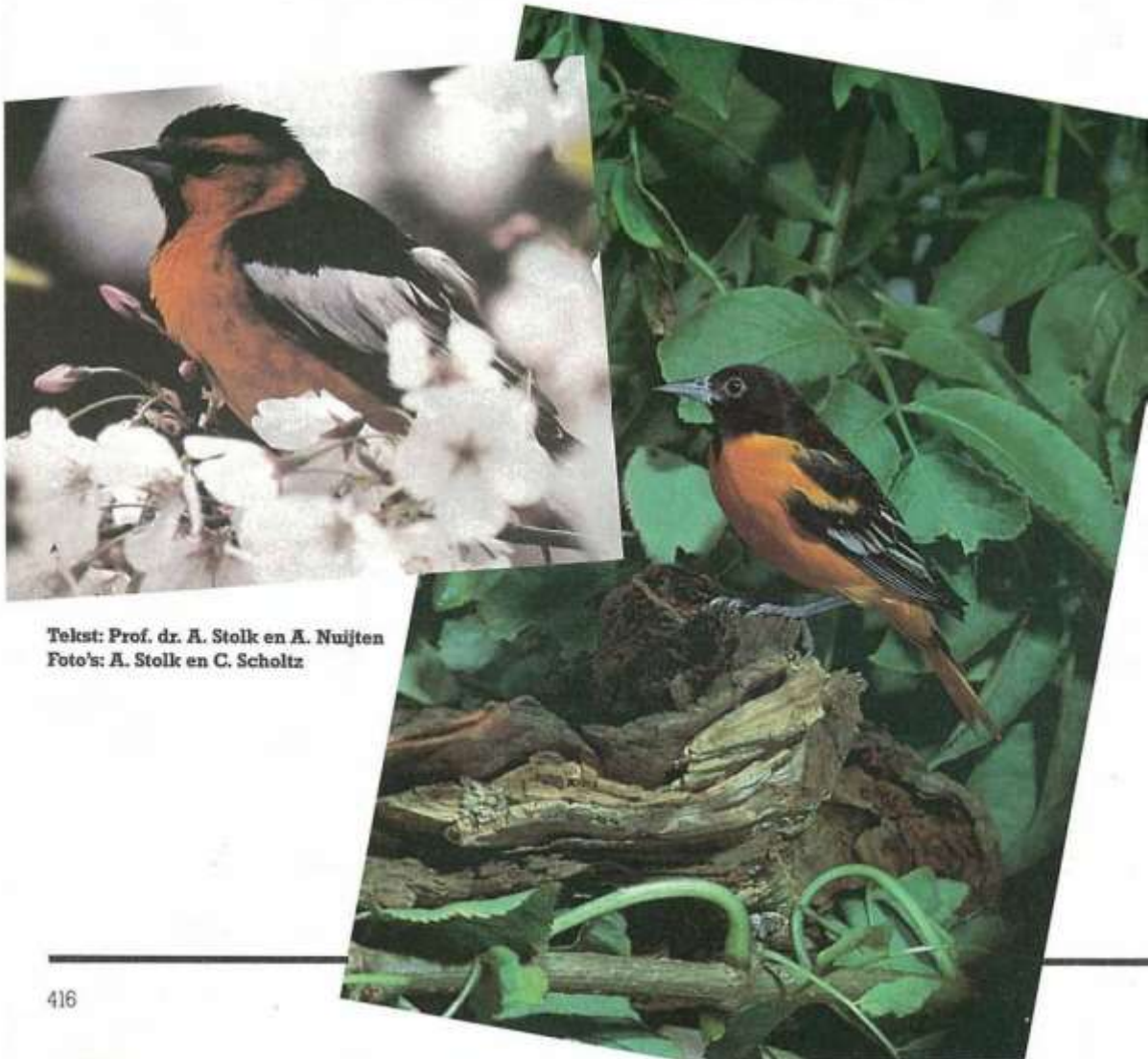
Nu was het weer dat roet in het eten gooide. Met pijpestelen stroomde het water uit de lucht. Een kleine opklaring de enige van de hele dag was voldoende om een reeks beelden te maken. Eenmaal in de hut kreeg ik bijna geen tijd voldoende scherp te stellen. Geruisloos kwam hij op zijn tenen door het riet aangeslopen. Hierbij demonstreerde hij overduidelijk dat hij zijn "aap" alle eer aandoet. Veel geduld met broeden hadden de beide echtgenoten niet. Het wijfje bleek het langst de eieren te verwarmen. Ze had een wat stemmiger pakje dan het mannetje aan. Overwegend bruin met over de lichter kleurende hals wat donkere lengtestrepen. Juist deze tekening bewees haar doelmatigheid, wanneer ze onraad bespeurde en in de paalstand schoot. Dan leken die lengtestrepen precies donkere veegen van rietstengels. Het mannetje had een mooie warme donkere mantel met een witte vleugelplek en ook zijn kruin droeg dat donkere van zijn mantel en als hij zich opwond dan rezen zijn haren te berge.

Nu wilde ik nog zien hoe hij met zijn jongen omging. Er verliep een goede twee weken toen ik een telefoonje kreeg met de mededeling: "Kom gauw, de wou-
 daap heeft jongen". De volgende dag ondernam ik de reis, bekapt met film en fotocamera's. Onderweg kreeg ik een klein ongelukje dat zich bepaald niet ernstig liet aanzien. In de loop van de dag zwol mijn enkel lelijk op. Mijn laars kon ik met geen mogelijkheid meer van mijn been afsrijven, zodat ik hem met een scherp mes eraf gesneden heb. Inmiddels had ik een bijzonder aardig tafereeltje meegemaakt. Terwijl ma de jongen koesterde kwam pa met een volle krop gevuld met de heerlijkste spijzen, althans naar wouwaapbegrippen thuis. De jongen werden onrustig, trokken eens ter aanmoediging aan de snavel en met een braakbeweging werd het halfverteerde middagmaal naar buiten geperst, waar de jongen er als de kippen bij waren om het voedsel soldaat te maken. Later hoorde ik dat de jongen als kool groeiden en voorspoedig hun weegs gingen, terwijl ik door die kleine verwonding zes weken lang aan huis gekluisterd was. Ik kan U wel zeggen dat het hele gezin naar ik later vernomen heb nog meer dan eens bij de botenverhuurder van af zijn erf is gesignaleerd totdat zij in de late zomer hun biezen hadden gepakt en ver naar het zuiden zijn getrokken.

Cees Scholtz

Bullock en Baltimore troepiaal

De Bullock-troepiaal *Icterus bullockii* en de Baltimore troepiaal *Icterus galbula* zou men als tweelingsoorten kunnen beschouwen. Terwijl de eerste ten westen van het noordamerikaanse Rotsgebergte leeft, treft men de laatste ten oosten van deze natuurlijke barrière aan. Men moet wel aannemen dat ze in het verleden dezelfde stamouders hebben gehad. Men raakte door het Rotsgebergte gescheiden en zo ontwikkelde zich elk in een bepaalde richting, waarbij als voortplantingsbarrière een verschillend verenkleed ontstond. Dat men soms toch niet al te nauw kijkt, kan in Nebraska en Oklahoma worden gezien, waar beide soorten voorkomen en hun woongebieden elkaar bijgevolg overlappen. Daar kunnen telkens bastaarden worden geconstateerd. Worden beide soorten in de volière bij elkaar gebracht, dan zal kruising ongetwijfeld mogelijk zijn.

Tekst: Prof. dr. A. Stolk en A. Nuijten
Foto's: A. Stolk en C. Scholtz

Bij de **Baltimore-troepiaal** is het verenkleed als volgt te omschrijven. Het mannetje is op de rug, hals, schouders, kop en keel tot aan het midden van de krop, diep zwart. De bovenstaartdekveren, de stuit en de rest van het verenkleed zijn intensief oranje. De vleugel wordt gekenmerkt door een lichte streep. Vleugelveren zwart, grote dekveren met witte punten. Ondervleugeldekveren oranje. Alle staartpenen met oranje basis. Oranje punten aan de buitenste zwarte staartpenen. Zwarte snavel, zwartachtige poten, ogen bruin. Lengte negentien tot twintig centimeter. Bij het vrouwtje is het verenkleed bruinachtig grijs op de bovendelen met zwarte vlekken. De onderdelen geelachtig en wit. Geelachtige stuit. Staart olijfgel. Zwarte vleugels met witte zomen.

Het verenkleed van de **Bullock-troepiaal** blijkt wat minder kleurrijk te zijn. De verschillen kunnen blijken uit het volgende signalement. Bij het mannetje een goudoranje voorhoofd en wenkbrauwstreep. Die wenkbrauwstreep is van de oranje wangen gescheiden door een zwart masker, waardoor oogstreek en teugels op karakteristieke wijze worden gedekt. Keelvlak zwart en zich uitstrekkend over het bovenste deel van de borst. Zwarte bovenkop tot in de hals. Rug tot aan de stuit zwart. Grote witte spiegel op de vleugels. Verschillende slagpenen witgezoomd. Zwarte staart met geeloranje aan de buitenkant. Bovenstaartdekveren, onderdelen en stuit goudoranje.

Vrouwtje grijsachtig groen, geel bevaasd op de onderdelen en donker op de bovendelen. De vleugelspiegel blijkt wat kleiner te zijn. Al met al verschillende afwijkingen in het verenkleed, die voor een efficiënte voortplantingsbarrière kunnen zorgen. Deze soort is met zijn 18,5 centimeter lengte ook iets kleiner dan de negentien tot twintig centimeter lange Baltimore-troepiaal. Komt behalve in het westen van de U.S.A. ook in Centraal-Amerika en Mexico voor. Het woongebied omvat rivierstroken en de hellingbossen van het lagere bergland. Daar worden de nesten in hoge boomtoppen gebouwd of in dicht struikgewas langs de waterkant.

De Bullock-troepiaal kan uitstekend in de volière tot broeden worden gebracht. Het buidelvormige, vijftien centimeter diepe nest, dat aan de bovenzijde nauwer is dan aan de onderzijde, wordt van grashalmen, plantenvezels en paardehaar gemaakt, terwijl veertjes voor de bekleding worden aangewend. Gewoonlijk is de bovenrand met bebladerde twijgen verweven, waardoor een

stevig geheel ontstaat. Het legsel bestaat gewoonlijk uit vijf grijsachtig-witte eieren, die van een fijne, paars-zwarte tekening zijn voorzien.

Vooraf in de broedtijd is de zang te horen, die uit melodieuze enkele en dubbele fluittonen bestaat.

De eieren worden ongeveer dertien tot veertien dagen door het vrouwtje bebroed. Ongeveer twee weken na het uitkomen kunnen de jongen vliegen. De paarband blijkt tussen de partners groot te zijn. Het mannetje helpt mee met de verzorging van de jongen en wordt niet moe om insecten aan te dragen. Behalve universeelvoer eten de volwassen vogels allerlei besvruchten, maden, meelwormen en insecten, die op de grond of in de bomen worden gevangen. Speciaal de oranje kleur van het verenkleed kan in de volière na verloop van tijd wat fletser worden, waarvan de oorzaak vermoedelijk in een onvoldoende voeding moet zijn gelegen. Met kleurvoer, worteltjes en lucernemeel is dit geheel of gedeeltelijk te voorkomen.

De acclimatisatie verloopt gewoonlijk zonder problemen en men kan niet anders zeggen dan dat de vogels in het algemeen spoedig zijn gewend. Ze kunnen soms erg tam worden en slagen er soms in om een melodie na te fluiten. In dit opzicht blijken er echter sterke individuele verschillen te bestaan.

De **Baltimore troepiaal** valt op door zijn heldere oranje kleur. Ze verblijven het liefst in een omgeving met solitair of in kleine groepen staande hoge bomen in de nabijheid van water. Je treft ze dan ook zelden in de sterk beboste delen in het oosten en in de prairies van het middelste gedeelte van Noord-Amerika. Ten tijde van Columbus kwam deze soort waarschijnlijk minder voor of op zijn minst meer plaatselijk dan nu. Er is namelijk nogal veel veranderd in dat land. Door de komst van de immigranten zijn enorme gebieden ontbost en ontgonnen. Het gebied voor de Baltimore werd daardoor steeds groter. Op het ogenblik komen zij voor van het westen van Nova Scotia tot het midden van Alberta, van Georgia tot het midden van Louisiana en het zuidoosten van Texas. Gedurende de winter verblijven ze in het uiterste zuiden van de States, van het zuiden van Mexico tot het noorden van Zuid-Amerika. Omstreeks de eerste week van mei zien we ze weer terug in het zuidelijk deel van Canada. Eerst komen de mannetjes die zich direct gaan bezig houden met het reserveren van een boom waarin het nest gebouwd gaat worden en ze wachten dan enkele dagen tot de vrouwtjes zijn gearriveerd.

Meestal kiezen ze een boom van een harde houtsoort. In de noordelijke staten zijn dat de Elmenbomen, in het westen de katoenbomen en in het zuiden is de notenboom favoriet.

De man verdedigt "zijn" boom met veel gezang. Het repertoire en de toonaard verschilt per vogel. Tijdens de broedtijd hoort men ook dikwijls luid geschreeuw dat zowel door de man als door de pop wordt voortgebracht, kennelijk een soort van waarschuwingssignalen. Je hoort diezelfde kreten ook nogal eens in het normale repertoire van de man. Wanneer de vrouwtjes zijn aangekomen wordt het zingen van de man steeds luid en begint het liefdespel. Het popje kijkt dan vaak quasi onverschillig toe wanneer haar aanstaande zijn vleugels en staart laat hangen, ze dan langzaam uitspreidt, zijn kop naar haar toe buigt en een melodius liefdeslied zingt. Nu en dan geeft hij zelfs een korte show in de lucht en terwijl hij rondfladdert zingt hij het hoogste lied.

Binnen enkele dagen zijn de paren gevormd en neemt de nestbouw een aanvang. Het vrouwtje heeft dan de door haar man uitgekozen boom geïnspecteerd en een plaatsje uitgezocht om het nest te bouwen. Vermoedelijk bouwden ze heel vroeger deze nesten aan die uiteinden van takken welke boven het water hingen. Op deze manier waren de jongen erg veilig. Deze gewoonte is de Baltimore nog niet verleerd. Ze staan er op dat hun nest hoog boven een kale plek komt te hangen. Nesten in bomen die langs een weg staan zijn altijd zodanig bevestigd dat zij boven de weg hangen. Dat nest is een waar kunstwerk.

Van alle mogelijke takjes en plantengestengels wordt een grote buidel geweven die bevestigd is aan het uiterste einde van een tak. Het is indrukwekkend om haar – het popje bouwt alleen – bezig te zien. Het gaat vaak zo snel dat de bewegingen van haar snavel nauwelijks te zien zijn. De buidel, waarin uiteindelijk de kraamkamer wordt bevestigd, wordt ongelooflijk dicht en met een volkomen gelijk patroon geweven en geknoopt. Wanneer de buitenkant, de eigenlijke buidel, klaar is wordt deze van binnen op de bodem gevuld met mos, zachte plantendelen en haar. Daarna drukt ze met haar borst het geheel in een ronde vorm om tenslotte de binnenkant met zachte materialen te stofferen. Na vijf à zes dagen is het nest klaar. Het lijkt dan op een ongeveer 15 cm grote peer die aan de uiterste top van een tak hangt. Er worden 4 tot 6 blauwachtig-groene eitjes gelegd met bruine stippen. Het broeden duurt 12 tot 14 dagen

en er is meestal maar één legsel. De jongen blijven ongeveer twee weken in het nest. Ze worden gevoerd met insecten, rupsen, torren, motten, luis en sprinkhanen. De eerste paar dagen worden ze uit de krop gevoerd, later krijgen ze via de snavel van beide ouders "hele" insecten voorgeschoteld. Als ze uitgevlogen zijn worden ze nog enige dagen door de ouders gevoerd maar ze zijn alras zelfstandig en scharrelen hun eigen kostje op. Als de man zijn huwelijksplichten is nagekomen en de jongen ook niet meer van hem afhankelijk zijn, verlaat hij zijn familie en leeft verder zijn eigen leven.

Af en toe vind je een aantal mannen bij elkaar vooral wanneer ze een gebied hebben waar het rijk is aan voedsel. Ze vormen echter geen vaste groep. De vrouwtjes blijven in het algemeen bij hun kroost totdat de tijd voor de trek naar het zuiden is aangebroken. Terwijl insecten hun voornaamste voedsel blijven zie je ze toch ook wel fruit verorberen. Je kunt ze dan vinden in boomgaarden en druiventuinen. De schade die ze daar aanrichten is ten opzichte van hun insectenverdelging te verwaarlozen. Laat in het seizoen scharrelen ze vaak op de grond om diverse zaden, o.a. van

zonnebloemen, op te nemen. Daarmee kun je steeds grotere groepen waarmaken. Ze zoeken elkaar dan meer en meer op om gezamenlijk naar het warme zuiden te gaan. Enkele exemplaren nemen niet deel aan de trek en blijven achter. De lagere temperaturen kunnen ze wel weerstaan, doch het zijn vaak de korte dagen die het ze wat moeilijk maken. Er is dan weinig tijd om aan het toch al schaars verkrijgbare voedsel te komen. De bevolking helpt ze een handje en er worden wat voederplaatsen aan gelegd. Mede hierdoor zijn zij dan in het volgende voorjaar de eersten.

Grootste vogelmarkt van Europa

Vogelweelde Meppel e.o.

organiseert op 11 oktober a.s. weer haar wijd en zijd bekend staande vogelmarkt. Deze wordt als vanouds gehouden in de Markthallen te Meppel.

GEOPEND VAN 11.00-17.00 UUR.

Deze markt keert elk jaar weer terug op de 2e zaterdag van maart en oktober.

**Inlichtingen: van 17.00-18.00 uur
Telefoon 05226-793.**

Wij verwachten u dus ook op onze markt van 14 maart 1987.

J. GRAUWELMAN Vogelimport

OLMENLAAN 44 - ZWANENBURG N.H.
TELEFOON 02907-45 26

Regelmatig in voorraad:

Tropisch zaad en
insektenetende vogels
Parkieten, Papegaaien
Woensdag gesloten.

Zaterdag 27 september 1986

Vogelmarkt

Vogelmarkt in de markthal te BARNEVELD. Deze markt is geopend van 11.00 tot 16.00 uur, wordt een vogelmarkt, waar alle soorten vogels ingebracht kunnen worden, met uitzondering van duiven, kwartels en fazantachtige vogels.

Vogelliefhebbers kom naar BARNEVELD daar deze markt naast de KLEINDIERMARKT elke woensdag een trekpleister is voor alle VOGELLIEFHEBBERS.

Georganiseerd door:

G. J. VAN NORDEN

Vogel- en dierenvoeders

Jan de Jagenweg 8 - Voorhuizen

en vogelvereniging „Kweeklust“

Inlichtingen bij:

G. J. VAN NORDEN Tel. 03429-1566

ADDY en HANS

1/2 Hoven

TEL. 01867-2675
RING 35
OUD VOSSEMEER

Regelmatige import uit:

Thailand, Singapore, Maleisië,
Philippijnen, Tanzania,
Senegal en Suriname.

Steeds in voorraad: Schama's
bladvogels, etc. etc.

Tijdens Nat. TT in Oud
Oud Vossemeer 20% korting.
's-Woensdagmiddags gesloten.

OPENDAG BIJ

Vogelhuis Exclusief

ST. JANSSTRAAT 8-10 - OTTERSUM (GENNEP)
TELEFOON 08851-1 23 87

Tijdens onze Opendag op donderdag 2, vrijdag 3 en zaterdag 4 oktober a.s. van 9.00 tot 18.00 uur Bij aankoop boven 100 gulden 1 paar vogels gratis, uitzoeken uit 10 soorten of 10% korting. Laat deze unieke kans niet voorbij gaan.

Wij bieden u aan meer dan 250 verschillende soorten vogels o.a. Parkietensoorten, Grondvogels, Kaketoës, Insekten-, vruchten- en zaadeters. Ook ruilen wij vogels in.

Bobbel 20

Naast het reactieschema bevatte de vorige bobbel eveneens een samenvatting onder 1-2-3. Die drie punten komen nu aan de orde; voor de goede orde, in een later stadium komen onderwerpen aan de orde die te maken hebben met de uiteindelijke pigmentontwikkeling, achter geen rechtstreeks verband met het gegeven reactieschema hebben. Met andere woorden, het eindresultaat is van directe en indirecte factoren afhankelijk; onder 1-2-3 is de directe beïnvloeding onderwerp van bespreking.

Tot tweemaal toe komen de letters i/p/t voor in het schema, aangegeven werd dat deze letters staan voor initiatie/propagatie/terminatie. Alhoewel dat reeds in bobbel 18 verduidelijkt werd toch nog naar even:

initiatie = startreactie

propagatie = groeireactie

terminatie = stopreactie

Denkbaar is dat u de voorkeur geeft aan de nederlandse terminologie, dat gekozen is voor afkorting van de wetenschappelijke termen heeft een overduidelijke reden. De woorden start en stop beginnen allebei met een s, daardoor zou gemakkelijk verwarring kunnen ontstaan bij het gebruik van die afkorting. Dus, i-p-t werkt beter dan s-g-s.

Terug naar de samenvatting van bobbel 18, daar staat:

1. door het onwerkzaam zijn van het enzym Tyrosinase blijft elke vorming van melanine achterwege.

Deze stelling is prima te verdedigen, en wel om de navolgende redenen -

a. het moet vrijwel uitgesloten geacht worden dat in de voeding die het dier verstrekt krijgt geen Fenylalanine voorkomt, van dit essentiële aminozuur maakt de vogel (lichaamseigen) Tyrosi-

ne. Dat laat onverlet dat inderdaad de totale afwezigheid van Fenylalanine zou kunnen leiden tot een effect als omschreven onder 1, omdat echter alleen langs kunstmatige weg een F-vrije voeding samengesteld zou kunnen worden is de mogelijkheid niet reëel genoeg om overwogen te worden.

b. van Tyrosine wordt uiteindelijk Dopaquinon gemaakt, via het halffabrikaat Dopa onder invloed van de katalyserende Tyrosinase. Deze Dopa dient ook voor de aanmaak van het belangrijke hormoon Adrenaline; de totale afwezigheid van Tyrosine zou dus ook een aantal andere belangrijke levensfuncties op de tocht zetten.

c. Tyrosinase is te beschouwen als een specifiek enzym; enzymen (en dus ook Tyrosinase) zijn voor hun werking afhankelijk van een aantal belangrijke chemische omstandigheden. Algemeen gesteld kunnen enzymen onwerkzaam gemaakt worden door veranderingen van de zuurgraad en/of door te lage danwel te hoge werktemperatuur.

d. gegeven de onder a-b-c aangedragen overwegingen is het veel meer voor de hand liggend dat het niet ontstaan (of in onvoldoende mate ontstaan) van Dopaquinon op rekening van een niet-werkzaam enzym geschreven moet worden, in dit geval op een niet-werkzaam zijd Tyrosinase. Deze onwerkzaamheid heeft tot gevolg dat beide melanine niet aan de oppervlakte verschijnen.

2. Door het ontbreken van de benodigde startreactie (initiatie) kan Dopaquinon geen eumelanine opleveren.

Aldus de samenvatting, rest nog de verdediging van deze stelling.

a. zoals reeds gememoreerd, Dopaquinon polymeriseert spontaan tot Eumela-

nine; in de procesgang zijn drie tussenstadia aan te geven: startreactie-groeireactie-stopreactie.

b. het is onlogisch te veronderstellen dat de reactie wel gestart wordt en vervolgens niet groeit, die groei kan uitbundig en ondermaats zijn, dat zou alleen de hoeveelheid eumelanine die uiteindelijk aan de oppervlakte komt kunnen beïnvloeden. Met andere woorden, de propagatie (groeireactie) kan in haar variabiliteit meer/minder eumelanine veroorzaken. In ogenschouw dient te worden genomen dat het effectief worden van de stopreactie (terminatie) kan verschillen in tijd; het zal in de verschijningsvorm afleesbaar zijn of de stopreactie vroeg of laat na de groeireactie ligt.

c. de startreactie vraagt om een initiatief; niet duidelijk is of dat initiatief uitgaat van het Dopaquinon dan wel van de reactie-partner. Het lijkt zinnig om Dopaquinon als initiatiefnemer te benoemen. Als en indien geen reactie tussen Dopaquinon en een andere stof opgestart wordt (om welke reden dan ook) zal uiteindelijk de vorming van Eumelanine in de kiem gesmoord worden. Het neveneffect van de totale afwezigheid van de normaal wel aanwezige Eumelanine is de verandering van de oogkleur, de ogen worden rood door het ontbreken van die ene melaninesoort.

In de volgende bobbel zal punt 3 aan de orde komen, ook zullen mogelijkheden en onmogelijkheden nader bekeken worden.

K.R.

Weet u dit?

TENTOONSTELLINGSTIPS

Voor het welslagen van een tentoonstelling is het van groot belang dat de inzenders hun vogels streng selecteren en alleen vogels inzenden die in goede conditie en aan de TT-kooi gewend zijn; dat het bestuur de betreffende keurmeesters tijdig een herinneringsbrief stuurt, tevens zorgdraagt voor een complete en goed uitgewerkte blinde lijst en voor voldoende keurbriefjes van alle te keuren vogels; dat vooraf in de ledenvergadering of in het aan de inzenders toe te sturen TT-reglement duidelijk het prijzenschema en de indeling van het bondskruis wordt bekend gemaakt; dat er gebruik wordt gemaakt van de voorgeschreven TT-kooien; dat er geen vogels met gekleurde ringen ter keuring worden voorgedragen en dat er een katalogus naar het bondsbureau wordt gezonden. Maak tijdens de TT goede propaganda voor de liefhebberij en probeer door ledenwerving uw afdeling sterk te maken. Veel succes!

VOGELMARKTEN

Afdelingen die een vogelmarkt organiseren dienen er streng op toe te zien dat de aan te bieden in goede conditie zijn en behoorlijk zijn geluisveest. Tracht er ook aan mee te werken dat er over de betreffende vogels zo veel mogelijk goede informatie wordt verstrekt.

BESTELLINGEN CENTRAAL MAGAZIJN

Plaats uw bestelling van materialen die u voor uw TT nodig heeft vooral tijdig en draag zorg voor een gelijktijdige betaling. Vergeet daarbij niet de portkosten te betalen. Raadpleeg de prijslijst en vul nauwkeurig uw bestellijst in; zonder daarover de betaling te hebben ontvangen, kunnen we geen bestellingen afwerken. Ook willen we u nog wijzen op de fraai uitgevoerde OORKONDEN waarvan is gebleken dat die door de inzenders/prijswinnaars zeer worden gewaardeerd.

VRAAG EN AANBOD

Announces voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', betrekking hebbend op tentoonstellingen, vogelmarkten, aan- en verkoop en ruil van vogels, kooien, vogelboeken etc. van zuiver particuliere aard f 15,00 tot 100 letters. Boven 100 letters 15 ct. per letter meer. Advertenties dienen vóór de 25e van de maand voorafgaande aan de datum van verschijning onder gelijktijdige betalingvermaking van het juiste bedrag te worden toegezonden aan het bondsbureau, postbus 74 te Bergen op Zoom. Na genoemde dag ontvangen advertenties worden in het na eerderbedoelde nummer te verschijnen volgende nummer opgenomen. Gelden voor deze te laat binnengekomen advertenties worden niet geretourneerd. Men wordt dringend verzocht de tekst van de advertenties getypt of in duidelijk leesbaar schrift op te geven. Onduidelijk geschreven advertenties worden geretourneerd.

1-0 = MAN

0-1 = POP

1-1 = KOPPEL

TE KOOP

- Kl. kan. goud-agaat, agaat, goud-isabel, isabel, alle vogels zijn geënt. W.J. van Halteren. Lampongstr. 46, Doetinchem. Tel. 08340-33713.
- Glosters., N-H. frisé., yorkshire's, prima vogels. div. malen distrikt kamp. L.J. Hendriks. Zwaanshoek. Tel. 02502-8509.
- Borders + br. kan. ook voor handelaren. (indien redelijk.) M. v. den Heuvel. Doelmanstr. 2. 1951 GC Velsen N. Tel. 02510-20352.
- Duiven: galapagos, rode grond, celebes, roodsnavel (colm. plumbea), lemmon, lauwier. A. Hey. Klamperstr. 25. Z.dam. Tel. 075-166589.
- 1. p. swift 85, 3 swift 86. 1 kwp. rosebaard 1p-85, 3 jong 1p. thomasparkiet. 1p. pruimenkop. valkp. in. a. kl stali. rozella. blaskop. pennant-stroogele prinses-bergparkiet. baraband. portlincoln. gele twenty-eight. konings 86. 1 kwp. konings. 1 kwp. patagonisherotsparkiet. Inruil mogelijk kwekerij Heijckesson. St. Jozelstr. 76. 5753 SK Deurne. Tel. 04930-14673.
- Wegens verandering van kleurkan. te koop or. rood + zalm of ruilen voor goudgeel, citroengeel. Waddinxveen. Tel. 01828-19263.
- Prima kwaliteit eng. standaard graspark. van mijn welbekende stam in: groen, blauw, grijs, violet, opal, opal-cin. ook spangle en lutino. Hordijk. Oudenbosch. Tel. 01652-3970.
- Roza espanyola's (karm en postuur) dwerg kanarie in de kl. wit, geel, groen en bont. F. van Houcke. Tel. 03408-83370.
- 2-4 emblema, isabel, br. vl. geelst. nat. diamv. rk. driekl. pap. am. br. j. diamd. D. ten Hove. Meerkoetweg 54. Apeldoorn. Tel. 055-411301.
- Zebraavinken in gr. br. zw. m. 2-2 jap. kwartel. J. Huisman. Tel. 02520-17752. na 18.00 uur.
- Borders 2x prov. kamp. rec. w. + ge + goudg. kan. r. isab. int + sattenet elles geënt, grote vogels 89-90 p. W.J. Jansen. Tel. 073-416288.
- Div. trop. duiven: key-west; vredes; tamboerijn; gevr: 1-0 geelborst-vruchtduif: inruil mogelijk. Peter Bastiaanse. Tel. 013-564133.
- Kan. goud/bruin past. iv., zilverb. opaal, br. iv. opaal, zilver, en bronzen medaille C.O.M. Wenen., o.r. zalm, albino, en van alle splitvogels A.J. Domburg. Streefkerk. Tel. 01842-2080.
- Duiven, brons vleugel, lemon, rode grond, groen vleugel, caroline, birna tortel, alles eigen kweek. G. Geurts. Tel. 08865-2937. b.g. 2092.
- Gloster consort f 30,- p.st. gloster corona f 30,- p.st. yorkshires f p.st. W. Janssen, Concordialaan 249, Eitten Leur. Tel. 01608-22118.
- Kl. kan. mozaïeken: gepig. met gele grondkleur o.a. groen opaal moz. ag. op. moz. bruin opaal moz. agaast pastel moz. bruin past. moz. is. past + moz. phaeo ino moz. sat. moz., en alle klassieke kleuren in moz. (geel). vetstof moz. in geel, ook lutino moz. en oranje rood. moz. gepig. met rode grondkleur in agaast opaal, brons past. grijsvl. en klasiek agaast. J.P. de Jong. Havenstraat 69. 2984 AC Ridderkerk. Tel. 01804-22583.
- Kleurkan. o.r. + zalm, 0-1 f 30,-, 1-1 f 50,-, o.r. isabel 0-1 f 25,-, mooie kweekvogels 4 x nijmeegs kampioen. A. Th. Kersten. Tel. 0890-446753.
- Grasparkieten "kuilbroed". Waalre. Tel. 04904-16363.
- Glost. k/gl. in cin. bl. gr. bont alles ingeënt goede afstam. 1-1 bourk m. spl. r. p. rose '84, wildkl. k. spl gl. '86, diam. d. brj., wt. st. brj. J. Kleefman. Assen. Tel. 05920-55436.
- ± 25 st. broedrijpe r.c. austr. cin. 15 x kweekk. lut x austr. cin. of cin x lut. fallow rc. 30 x austr. cin. '86. 40 x lutino '86. albino personata + split, gevr: nigrig. G.W. Klompenhouwer. Tel. 05430-14848.

- Kan. broedkooien (stalen) afm. 120 x 40 x 30 cm + tussenschot tevens kleurkan: staalblauw-goudgr. - blauwpastel-goudgr. voor-zilv phaeo in blauw + zilv. bruin. R. Koetsier. Dophoeveweg 12. Epe. Tel. 05780-13455.
- 2 groene kardinalen e.k. 86. of ruilen met roul-roof vogels e.k. 86. Th. A. Karsten. Hoogkarspel. Tel. 02286-1936. Closters geënt, E.A. Kort. De Wouden 37, Assen. Tel. 05920-53997.
- 1-1 berg, bleekkoppen, 2-3 bruinoran + jongen, 2-2 goudvoor hoofd, valken, graspark. collies. T.F. Korving. Tel. 076-873463.
- Splendid parkieten, californische, parel, bergkuilkwartels. hals band francollinen. gevr. 1-0 purperral J. Achterberg. Zeist. Tel. 03404 54473.
- 7 st. roul-rouls. natuurb. '86, 2e ronde, 1-1 parelhals amand. J. Bakker, H. Baskeweg 34, Den Helder. Tel. 02230-35749.
- Goulds wit + split. spitsstaart wit + split rood snavel. embleem pic ta. Balemans. Bredaseweg 171. Roosendaal. nb. Tel. 01650-50207.
- Strogele, penant. bl. kop, stanley, witte roodrug, gele turq + spl. luti no elegant + spl., red bl. bonnet, splendid in witb. + split. rose bourt + split. J. v. Bennekom. Utrechtseweg 40. 3927 AW Renswoude. Tel. 03497-2061.
- Van Keulen br. kooien, 3 kooien op elkaar, 2 naast elkaar, op onder kast. zeer compleet in absol. nwe. staat. int. 030-793953.
- G.k.-zw. k. en rk. goulds. witborst en split. S. Boersma. Stadsweide 10. Hindeloopen. Tel. 05142-1364.
- 3 driedelige 1 seizoen gebruikte gep. astificeerde broedkooien. Tel. 070-237851.
- Goulds: blauw + witblauw + geel + pastel. gloria's, lutino driekl. + spl., kortstaart pap am, roodkoppap. am., isabel spitstaart. J. v. Breda Vezelstraat 31. Oss. Tel. 04120-23979.
- 1-0 hardwick's bl. vogel 1-0 schamajister. v.d. Bungeisaar. Koningsplein 224. Tilburg. na 6 uur. Tel. 013-424216.
- R.B. turq., rose bourke en split hiervan. elegant, br. 86. ook kweek stellen. H. Cleophas. Arn. Janssenstraat 33, Steyl-Tagelen. Tel. 077 733435.
- Turq. elegant. splendid. prinses. geelbuik. bernaar. valken. roodrug redkep. blauwvl. J.C. van Dam. Pijnacker. Tel. 079-169032.
- Duiven e.k. bronsvleugel, treron sphenura en lemmon, meyer pap e.k. Tel. 03475-1636.
- Kapuzensijzen 2-1 r.k.p. amadine. diamandvinken 2-2 jap. meeu wen. C. v. Diermen. Pr. Bernhardin. 23. Putten. Tel. 03418-56010.
- Blauw-schubben kwartels, mex. bobwhite, virginisch. D. Dingemanse, De Domp 22. Bolsward. Tel. 05157-3782.
- Kapuzensijzen natuurbroed, ook op zondag. A. Donselaar. Pluivierentlaan 43, 3721 RB Bilthoven. Tel. 030-792179.
- Witborst goulds en split van wit. blauwe goulds split van blauw. er split van blauw en wit. Tel. 023-370320.
- Goulds zw+ geel + ro kop. witborst + split. Dhr. Eikhout. Sneeuw beshof 12. 6561 ZR Groesbeek. Tel. 08891-2214.
- Halsb. groen, wit, olijf, blauw, grijze, wit met gele vleugels. kwk barnard met jong, kwk rose bourks met jong, bergen, barrabands, kwl strogele, roodvleugels. te koop gevraagd afwijkende mut. van grote park. en blauwe barnard. J. A. van Engelen, v. Bergen IJzendoornparl 29, 2801 TE Gouda. Tel. 01820-29394.
- Witb. goulds + gewone goulds r.k. pap. am. + 0-2 witte splits. jag meeuwen alles broedrijp. C.P. Fioole. Petegemstr. 57. Breda. Tel. 076 877996.
- Orr. ag+ orr. isb. lut. + schimm. K. Folkertsma. Hofmarkt 69. Alme re. Tel. 03240-11683.

Fauna
Metaalwaren b.v.
 Hoofdstraat 138a, Tel. 04167-74114
 Postbus 146 - 5170 AC Kaatsheuvel

- kunststof bouwpakket, geschikt voor broedkooi
 - 100 verschillende voorfronten o.a. tentoonstellingsfronten
 - voeder- en drinkautomaten en alle verdere benodigdheden
- Vanaf 27 sept. t/m 14 maart 1987**
zaterdag open van 08.00-12.00 uur.

Nu voorradig de mooiste sortering
VOLIÈREVOGELS
 bij uw vogelspecialzaak voor heel West-Brabant.
Vogelhuis Kees v.d. Borst

Speciale aanbiedingen:
 1-1 Goffini kaketoë f. 1500,-
 1-1 Müller amazone f. 1300,-
 1-1 Blauwnekgaaï f. 300,-
 Zwarte sijsjes f. 190,-fp.p.
 Mierenpoppen f. 25,- p. liter

VOGELHUIS KEES v.d. BORST
 Oosterstraat 1 - 4791 HH Klundert - Tel. 01682-42 40

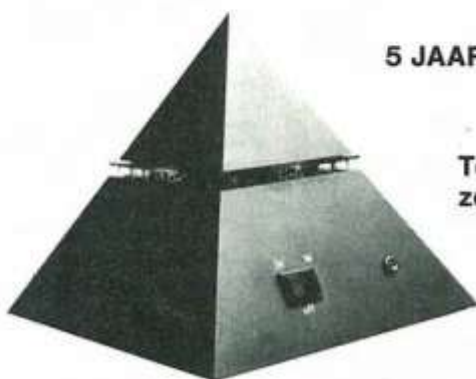
**HET BESTE ADRES VOOR
 ALLE VOGELBOEKEN IS: de**

**INTERNATIONALE
 HOBBY-BOEKHANDEL**

Rijsseltweg 10
 7211 EP EEFDE-GORSSEL
 Telefoon 05759-19 50

**Gratis folders en catalogus
 met speciale aanbiedingen!**

**Dit type trekt
 op 4 punten
 STOF, STANK en
 BAKTERIËN
 uit de ruimte.**

5 JAAR GARANTIE.

**Te betalen in termijnen
 zonder kosten.**

**8 verschillende
 uitvoeringen.**

Onze luchtreinigers halen STOF - STANK en BAKTERIËN uit de lucht.

Bel NÚ voor het gratis INFORMATIEPAKKET 010-413 55 01.

Iedere werkdag bereikbaar tussen 9.00 en 22.00 uur.
 Showroom geopend maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 16.00 uur.

WOLRO
LUCHTREINIGING
 HARINGVLIET 90
 3011 TG ROTTERDAM
 TEL. 010-413 55 01

* Ook verkrijgbaar via uw dierenspecialzaak.

BON VOOR GRATIS INFORMATIE.
 Stuur een lege envelop met achterop uw naam,
 adres, postcode en plaats aan:

WOLRO
ANTWOORDNUMMER 253
2920 VC KRIMPEN a/d LEK

Enige duizenden gebruikers van het
VOLIÈRE KWEEKBOEK
 zijn zéér enthousias!!

Nú in een schitterende 23-rings opbergband.
 Een KWEEKBOEK met VEEL (meer dan 100) bladen, per hoofdstuk een tabblad
 (totaal 18 stuks). Hoofdstukken in het Kweekboek: inhoud- kweeklijsten voor
 3 broedronden, behaalde T.T. prijzen, verkochte vogels, gekochte vogels,
 financiën, lijnen kweek, standboom, foto's, kwekersadressen, T.T. agenda,
 samenstellen kweekkoppels, vogels in bezit op en opberghoes voor keurbrieftjes.
 Bladen gedrukt in 2 KLEUREN rood en blauw. KWEEKBOEK is altijd navulbaar.
 Nieuwe bestellingen van bladen via bijgevoegd bestelformulier.
 Bladen zijn ook op te bergen in 4-RINGS Kweekboeken.

Kweekboek compleet	f. 24,50
Alleen inhoud	f. 17,00
Losse bladen min. 25 stuks	f. 6,05
Kweekkaarten 21 x 14,5 cm per 50 stuks	f. 2,50
Kweekkaarten 11 x 8 cm per 50 stuks	f. 6,00
Kweekkaarthouders 11 x 8 cm per 4 stuks	f. 9,75

NEUW: Grotere aantallen prijs op aanvraag.
 Bedrag van dat wat gewenst wordt overmaken op giro 4076906 of Rabobank
 nr. 35 43.60.779 ten name van: JOMA-PRINT, Postbus 5834 3297 ZG Puttershoek.
 Tel. 01856-2627 ook 's avonds en in het weekeinde. Na ontvangst van bedrag
 volgt franko toezending.

KIJK EN VERGELIJK VOOR U KOOPT!!

VOGELHANDEL REIN VAN DER VEEN
 POSTBUS 106 - 7470 AC GOOR
 TELEFOON 05470-26 23

**Steeds voorradig
 grote collectie tropische vogels**

**Verkoop van Burung-Li
 en Buffalowormen**

Vraag uitgebreide prijslijst!

's-Zondags en 's-maandags
 de gehele dag gesloten.
 Donderdags koopavond tot 21.00 uur.

■ Wegens beëind. hobby personata's, collis. split, mauv, turq. J. L. v. Gaal, Runstraat 48. Schayk. Tel. 08866-2086.

■ Kortkuilboomkwartels madagascarpatrijzen (parelkwartel) en rouwroulkwartels. H. de Geus. Barneveld. Tel. 03420-16160.

■ Gele turq. blue bonnet, cloncurry rose bourks, swift, elegant, pennant, barnard, princess. C. v. G. Is. Tilburgseweg 31. Riel. Tel. 04248-1425.

■ Elegant-turq-bourks-red caps forpus coul.-coll. gold. cherry zebra-vink-r.k. pap. am. -r.sn. spitsst. diamantduif-chin dw kw. -alles e.k. evt. inruil mogelijk. Groenendijk p.st. weg 212. Spanga. Tel. 05271-668 na 5 uur.

■ Mozaïeken. brons, bruin, bruinpast. ag. ag. past. isb. isb. sat. en blank alles o. rood. J. Haans. J. Lemairestr. 12. Tilburg. Tel. 013-421769.

■ Glosters-lizards. uit prima stam. A. Habraken. Luitstr. 2. Uden. Tel. 04132-69716.

■ Barraband, pennant, port incorn. tevens kwk. roodvleugels. M. Krijnen. Spoorl. 94. Etten-Leur. Tel. 01608-16401.

■ Borders à f. 25,- per stuk. yorkshire's à f. 150,- per koppel. zijn ingeënt. J. C. van Langen. Tel. 02550-11243.

■ Witborst splendid en split, cinamon, gele turq. en split isabel diamantduif en split. lizards. M. Legveld. Tegelen. Tel. 077-732262.

■ Nigri-genis, gele turquoise en split, splendid in cinn. en split, rood buik, witborst, blauw en bl. cinn. gebroide speling, bl. roodruggen en wit, witkop valk. K. v.d. Lei. Moerheimstr. 186. Dedemsvaart. Tel. 05230-13783.

■ Paauw fazanten (chinquis) 1 hen goede broedster en 1 haan 5 mnd. Mackintosh. K. v.d. Coppelstr. 13. Vlissingen. Tel. 01184-60903.

■ Gele turq + split-rose bourke + split-bl. splendid + split-turq.-elegant-splendid-bourke. G. v. Malsen. Zuiderbolwerk 3. Harlingen. Tel. 05178-5206.

■ Gr. rijstv. forse vogels. norwich. n.h. frise. o.r. + zalm. vele malen kamp. J. Marin. Bossenstr. 7. 4581 BA Vogelwaarde z.v.l. (z.l.d.) Tel. 01147-1914.

■ Eng. gr. parkieten. groen hem. bl. kobalt violet grijs geevl. witvl. en regenbogen. C. Martens. Elft 94. Hippolytushoef. Tel. 02279-3346.

■ 1-1 grijze roodst. 1-1 pannama amma. 1-1 goffinie. 1-1 venuzuela amma. 1-1 blauw voorh. ruilen 0-1 moluk. kak. tegen 1-0. 0-1 geelwang tegen 1-0 gev. 1-0. groenvleugel ara. J. v. Meegen. Tel. 040-126080. Na 6 uur.

■ 0-1 lillanae. H. Meinds. Tel. 05990-17895.

■ Zeegroene en geelbonte rk. pap. amadines, witborst gouds, geel, tuit diam. vinken + split. A. Merse. Zadelmakersdonk 111. Apeldoorn. Tel. 055-416682.

■ 0-1 + 1-0 eigen kweek edelpapagaai (Halmaheira). Dhr. v.d. Meulen. Tel. 05138-5639.

■ 1-1 en 0-1 witvleugel parkiet en 0-1 kanarievleugelparkiet. Gerrit Meun. Tel. 072-621610.

■ Diverse rosecollis '85 en '86. Lutino, cinn. (bl-serie) split witmasker en appelgroen. Mooie vogels. H. Muskee. Ommen. Tel. 05291-1203.

■ Mooie forse diamantv. nat. isabel + split en japanse meeuwen. G. Nikamp. Hademanstr. 16. Heeten (Ov). Tel. 05726-1781.

■ Kob. wm. mauve. wm. groenecinn. kobcin. olijf cin. mauve. cin. personata. lut. alb. en split daarvan. A.F. Obbink. Berkendijk 4. 7091 EV Dinxperloo. Tel. 08355-2467 b.g.g. 2513.

■ Rose bourks + splitten. isabel bourks + splitten. blauwe splendids en r.b. splendids. A. Pазie. Hoonhorst. Tel. 05290-522.

■ Schamalijsjer 0-1, eigen kweek. Th. Pouwels. Nijmegen. Tel. 080-776600.

■ Blauwkop aratinga's, splendid spl. witborst, witb. bourks, turq. gr. twentig eigt, conclurie, stanly, pt. ros. blk ros. halsband, bergp. roodr. kwartels enz. W.S. Quist. Doublethstr. 11. St. Annaland. Tel. 01665-2189.

■ Kleur kan. o.r. brons, o.r. isabel, o.r. + o.r./voor, z.br. /phaeo + z.phaeo, glosters split agaaf. B. v.d. Ree. Oud-Beijerland. Tel. 01860-17954.

■ Natuurbroed coromanandelkwartels. E. Roeiofsen. Vriezenveen. Tel. 05499-63472.

■ Gele-blauwe en pastel goud. amadines. broedrijpe vogels. S.P. Romkes. Stadhouderslaan 4. Wolvega. Tel. 05610-6163.

■ Uit buitenvolière: pennant; pracht en stanley rosellas. Dhr. van Rijn. Hoekende 46. Slieeuwijk. Tel. 01833-1602 na 19.00 uur.

■ Personata's lut. alb. en split ros. coll. lut. alb. mauve. J. Rijnemus. Huismanstraat 18. Huissen. Tel. 085-250772.

■ Tamme goudne ara '84 ruilen tegen jonge geelvleugelblauwvoorhoofd amazone. D. Rijswijk. Tel. 020-967444.

■ Astrildes mees, patrijs, wiener, melba, r en gr. drup. dkr. amaran rk. rvl. aurora 80% eigen kweek. M. Sefcik. Tel. 030-897715.

■ Kl. kanaries: rec. staalblauw, goudgroen en goud isabel, mozaïe gepigm. in brons, brons pastel, or. bruin, br. agaaf type 1 en 2. C.A. van Santen, en Mw. van Santen-Bergmaier. De Meern. Tel. 03406-63711.

■ Crested/bred (afkomstig van o.a. bencze en ledsham), glosters norwich (wright en oldham), life fancy alle postuurkanaries in geelborst/groen-wit-blauw en cinnamon. tevens oranje rood en rose ivoor (vai Bostelen en Manus) div. broedkooien 1 of 3 delig 40 x 60 en rose ivoor (op elk wereldkampioenschap altijd 1e of 2e plaat totaal 6 x goud er zilver). Pim. van Schijndel-Enkhuizen. Tel. 02280-15828 b.g.g. 02285-16359.

■ Bourks in rose isabelvl. + dubbl. split, rose + spl. geel, isabel. eidk bergen. pennant, prinses. pr. rosella. elegant. r.b. turq + wildkl. cloncurry. adeiaid. stanly en barraband. sierduiven en fazanten. J.H. Schip pers. Tel. 05486-15660.

■ Rk. zk gouldamadines, natuurbroed, forse vogels; witschedeinonen. H. Siegers. Nieuwleusen. Tel. 05295-2957.

■ Roodk. pap. amad. spitsst. binsenastr. bruinb. en gele rietv. natuur broed buitenvolière. Tel. 05960-12363.

■ Gele gouds pastel en spl. blauw dw. pr. b. rietv. lut. dr. kleur en em blema pict. ruil andere vogels mag. J.P. Smulders. Wooldrikhoekw. 52 Enschede. Tel. 053-310719.

■ Fazanten lady amherst broed '86 en raskippen, dubbelgezoomde brahma's. H. Snieters. Tel. 080-584111.

■ Kapusjzen natuurbroed, en isabel rijstvogels. D. van Soest. Pollux dreef 14. Utrecht. Tel. 030-617072.

■ Gouldamadines; allen natuurbroed 1985 + 1986. rood, geel en zwart kop en witborst + split. vele malen kampioen. E. Spinder. Het Blauw gras 51. 9203 HK Drachten. Tel. 05120-11220. na 17.00 uur.

■ Bourke in diverse kleuren o.a. diep rose met isabelpigment en rode ogen, geel en fallow alsmede split van vorengenoemde vogels. turquoj sine in roodbuik en geelbontgepareld. pennant en prinsessen. A.C.M. Sprengers. Rietsedijk 1. Goolre. Tel. 04248-1353.

■ Zebravinken, wegens verhuizing nu uitstekende kweekvogels te koop voor het seizoen '87. br. past. br + gr. bleekrug per 1-1 f. 20,- zwartborsten gr. br. bleekrg. zw. masker ook in pastel per 1-1 f. 25,- Van Spronsen. Monster. Tel. 01749-46311-13881.

■ Br. b. rietv.; mask amand.; spilst. wit + nat.; H. Spruit. Etten-Leur. Tel. 01608-22038.

■ Roodk. en 3 kl. pap amd. roodkop aurora's. kleine cuba's. Th. Steen kamer. Zijde 260. 2771 EW Boskoop. Tel. 01727-3493.

■ Lombok, zeegr; roodkop, dorn, emblema elegant, rose bourke. C. Sterk. Stationsstr. 33. Tinaarlo. Tel. 05921-43209.

■ Zeer goede eng. stand. grasp., grijs, l. groen. h. blauw grijs groen a-kweker NPC. L. Stravers. v.d. Ploegstr. 94. Heemskerk. Tel. 02510-34300.

■ Kan. or. rood. brons goed pigment en bijkleur. fok. zuiver en ook or rood. isabel. alles geënt. M. Talha. Borch 1. Oud-Gastel Nbr. Tel. 01651-2016.

■ 3 x 1-1 taranta's. ook 6 jonge taranta's. W. Terlouw. Snip 53. Goude rak. Tel. 01827-3990.

■ Rk en z.k. gouds; witte-is.-r.s.n. spitsst.; driekl. p.am; gk. binzen roodk.am; kl. cuba.; diam. v; gordels; jap.m.e.k. '86 + overj. G. Ton Houweningenstr. 29. Gorinchem. Tel. 01830-21671.

■ Aangeb. v. Keulen kooien. 40 x 40 x 40 12 stuks 1 j. oud. met el kanaries. geheel compleet. Tel. 020-715992.

■ Splendids pastel blauw + split + wildvorm. P.J. Twilhaar. Gruttovek 17. Nieuwveen. Tel. 01723-9678.

■ Kl. kan. o.r. isabel-o.r. agaaf, o. rood-zalm. bondskamp. stam me o. rood isabel en stam o. rood. 1986. M. v. Sundert. Irenestr. 17. St. Wille brood. Tel. 01653-3931.

■ Splendids, witborst cin. blauw cin. pastel cin. split voor cin. bl. er witborst. turquoise spl. r. buuk en geel + 0-1 geel tarata poppen. K.A. Veen. Wilhelminastr. 23. 9611 JS Sappemeer. Tel. 05980-97597.

■ Diverse kleuren zebravinken prima afstamming. T. Veen-Siekman Wilhelminastr. 23. 9611 JS Sappemeer. Tel. 05980-97597.

■ Rk. gk en driekleur papegaai amidine. br. b. rietv. bichenow goudt diam. vink g. emblema en maskers. P. Veldhuis. Barleisweg 73. Apel doorn. Tel. 055-214620.

■ 25 borders van goede kwaliteit, tevens 20 zeer goede raza espag nol. C. v. Velzen. Aiferbos 137. 2715 TH Zoetermeer. Tel. 079-210759.

■ 1-1 geelb. cini. zw. kopsijsen. splendid. roodvl. '86 ziekenkool. gev 1-0 roodvl. ger. '84 of '85. Verbeek. Harderwijk. Tel. 03410-18098.

Fauna
Metaalwaren b.v.
 Hoofdstraat 138a, Tel. 04167-74114
 Postbus 146 - 5170 AC Kaatsheuvel

- kunststof bouw pakket, geschikt voor broedkool
 - 100 verschillende voorfronten o.a. tentoonstellingsfronten
 - voeder- en drinkautomaten en alle verdere benodigdheden
- Vanaf 27 sept. t/m 14 maart 1987**
zaterdag open van 08.00-12.00 uur.

RIDDERKERKSE VOGELHANDEL

Voor de grootste sortering vogels van Nederland.
Ruim 200 soorten vogels in voorraad zoals: Nepal en zwart-maskergoudvinken, Rode kardinalen, Zwarte zijzen, Berg-astrildes, Cinie's, Diverse rupsvogels, Bladvogels, Roodkop-staartmeesjes, Roodkop timalia's, Diverse soorten dwerg-timalia's, Pita's, Gele zilveroomagtegaleen, Vliegenvangers, Sneeuwklipstijsters, Honingzuigers, Klauwieren, Toeraco's, Bijeneters, Brilvogels, Spreeuwen, Gaaijsters, De zeldzaamste Lijstervogels, Tangara's, Grote parkieten, Ara's, Kakatoe's, Papegaaien, Grote en kleine bec's, Vijgpapegaaien, enz. enz. Kom gauw kijken in onze vernieuwde vogelhal.

Tevens alle soorten voeders en benodigdheden voor uw vogels.

DIERENSPECIAALZAK - VOGELHANDEL

HENK VAN OS

RINGDIJK 26 - RIDDERKERK - TEL. 01804-1 42 92

MiniGard®

**voorkomt overlast door
huisdieren bij uw volière.**

De Koltec Mini Gard vormt het hart van een uniek systeem waarmee u op een eenvoudige wijze de vogels in uw volière optimaal kunt beschermen tegen huisdieren.

"n Volkomen veilig systeem voor mens en dier met Kema- en Rijkskeurmerk.

GEVO

Industrieterrein De Spaarpot 24
5657 KX Geldrop
Telefoon 040-85 55 05* telex 59441

SCHERPE MAAGKIEZEL

1. voor kleine zaadetende vogels
2. voor grote parkieten - patrijzen - fazanten en sporthoenders
3. voor postduiven

1. Uw vogels hebben geen tanden.... Wel een spiermaag. Zorg dat er SCHERPE KIEZEL in zit....!

VERKRIJGBAAR IN DIERENSPECIAALZAKEN
Waar niet verkrijgbaar bellen naar:

F. THIJSSSEN MILL

Telefoon 08859-17 37 b.g.g. 14 18 - Postbus 29

- Eng. grasparkieten rode-kanaries. j.j. 74. W. Verhoeven. Groenstr. 89. 5071 EB Udenhout. Tel. 04241-2655.
- Drie. kl. pap. am. d + lutino + split, spits + isabel + wit. r.k. pap. am. bichenow. goulds. + w.b. L. Verkade. Waddinxveen. Tel. 01828-19046.
- Pen., veelk., bourk, turq. wildkl., bont, stanl., bl. splend., valk wit, grijs. Inruil mogelijk. A. Verkerk. IJsseldijk 76. Krimpen a/d IJssel. Tel. 01807-13432.
- Masker, rk. + 3 kl. pap. am, rk + geelk. bins. M. Verschuren. G. Gezellein. 58. Etten-Leur. Tel. 01608-34690.
- 9-delige fauna broedkooi prijs f 250,-. W.C.R. Visser. Tel. 02968-3579. na 18 uur.
- G.gr. + gr. + bl. kan. him. sijs 1-2 chin. gr. + groeni. mut. + split. E.G. Voorboom. W. v. Duv. str. 12. Vianen. Tel. 03473-72892.
- Handtamme molukkenkakatoe met oranje kuif plus kooi. Voorhaar. Nieuweg 481. Hilversum. Tel. 035-12042.
- Zonne-astrilden. goulds-geel-pastel-blauw-split blauw-normaal-wit borst. bonte. r. kop. pap. am. lutino driekleur + split. witborst rietvinken. J.J. v. Voorst. Bilderdijkstraan 1. Zeist. Tel. 03404-53206.
- Eng. stand. grasparkieten gr. groen, groen, grijs, ook cin en op. PSC kweker div. malen kamp. f 35,-. G. v.d. Voort. Hoefblad 137. 1689 SW Hoorn.
- Natuurbroed goulds witborst en gewoon. J.B. de Vos. Rembrandt-laan 166. 3351 RL Papendrecht. Tel. 078-154066.
- Rode lory's forsten. b.l. strepen. geel mantels. lory's. v.d. bl. bergen. G. de Vries. Heidebloemstr. 28. Erica. Tel. 05914-1934.
- Glosters, norwichs, yorkshire, borders, TT kooien, koepel k., broed k., 3 faunak., nestbakje enz. vele malen kampioen. Tel. 05720-53679.
- Inkoop + verkoop van alle soorten vogels en duiven, ook papegaaien. H. v.d. Wal. Hoethsl. 9. Heiligerlee. Tel. 05970-24225.
- Zwk. goulds à f 25,- per st. + jap.m. P. War. Koppelweg 89. Doesburg. Tel. 08334-71064.
- Lutino driekleur pa, roodk. pa, bruinb. rv, wit spits, wit gordel, is. spits, is. gordel, 0-3 wiener. J. v.d. Weerdhof. Buurtlaan-oost 50, Veenendaal. Tel. 08385-10443.
- Eng. grasparkieten, prima types, van mijn zeer goede stam. A. Westera. A. v. Duinkerkenlaan 2. Hilvarenbeek. Tel. 04255-2744.
- Granaat astrilde dorn-astrilde. roodkop en driekleur amadine, isabel diamantvink. F. Willems. Traverse 64. Grave. Tel. 08860-76438.
- Duiven: dolkst., bronsvl, galapagos, elegant, vredes, kuifvl, borletd, Wynants. A. Kerkstr. 15. B. 3130 Begyenendijk. Tel. 016530248.
- Duiven. dolksteek, bartlet, jamaska, gelebes, olijf, goudborst, rode cuba, tamborijn, bril, musduif. Van der Wijngaert. Leon, Oostmaillensteinweg 62b. 2253 Erbbem. België. Tel. 03/4805056.
- Eng. standaard grasparkieten. prima kwaliteit: lutino, hemelsblauw, gr. groen, tevens eng. kuifgrasp. A. v.d. Wijst. Tel. 04139-2238.
- Grijs roodstaart, rose bourke, splend. rozeborst baardpark., alles '86. lutino en spl. halsband '84, '85, '86. 1-1, muisparkiet, pionus menstrus. N.G. Zonneveld. St-Pancras. Tel. 072-610405.
- Gele turquoisines en split, swilt parkieten, gele- en rose bourks en split. broed '86, uit buitenkool. F. Verbunt. Raayheuvel 17. Udenhout Nbr. Tel. 04241-2058. Nieuw adres per 1-10-1986: Europalaan 91. 5531 BG Bladel Nbr. Tel. 04977-1748.
- Witb. goulds. gele en pastel goulds. kap. sys mannen. kortstaarten. W. Boon. Heer. Frederikstr. 24. IJsselstein U. Tel. 03408-82097.
- Pennant, pr. rosella, bergen. inruil mogelijk voor mij passende vogels. K. Schoorstra. Kerkstraat 14. Ternaard. Tel. 05198-1938.
- Kanaries rec. wit + geelsplit, allen geënt. M. v.d. Weide. Morgensterstr. 12. Zaandam. Tel. 075-164587 (na 17.00 uur).
- Wegens beëindiging te koop al onze or. rood bronze kanaries, ook de kweekstellen geen losse poppen. R. Visser. Pomonastraat 14. 1033 TH Amsterdam. Tel. 020-315051.
- 1-0 konings '86; 0-1 barnard; blauwe princess + split; gele turquoisine + split; witborst splend. + split; turquosine; roodrug; valk. bij J. v. Strijdhoven. Echternachstr. 17. 5087 BC Diessen. Tel. 04254-1782.
- Blauw goulds en split v.bl. gele en pastel goulds; eigen kweek 1985/86. Tel. 04120-46629.
- Taranta, bourks, turq. splend. eleganten, pr. rosella, valken, collies. F.G. Sonders. Kortlandstr. 45. Krimpen a/d IJssel. Tel. 01807-12500.
- Roze bourks, turq. gb., splendids, lizard blauw. zilver. en goud, kl. k. res. wit + geelsplit, A. C.v.d. IJssel. Anemoonstr. 96. Nieuwegein. Tel. 03402-64089.
- Japan hoso-parijse frise's-norwich - 2-0 witwanglijsters. 1-0 chin. spotlijster. gevraagd: 1-1 ballspreeuw. H. Grouwe. Erve Oldenhof 31. Enter. Tel. 05478-2804.
- Blauwe goulds + split f 500,-, gele goulds f 700,-, pastel f 600,-. T. v.d. Veer. Hoogveldweg 30. 's Bosch. (Engelen) Tel. 04195-1951.
- Drkl + bl. dr. kc. + rk + kortst. + lutino + pombok + bamboe p-a + goulds, masker, diksnavelnon, cubavink, emblema's, zonne + witborst zonneastrilde, gk-bis, dwergrietvink, inruilen mogelijk. R.W. Verkade. Tel. 03435-75014.
- Albino-lutino kleur kanaries en split hiervan, raza espanola, dwerg-vorm kanarie, geënt. P. van der Linden, Teldersweg 39. Rhenen. Tel. 08376-3869 (ma. t/m vr. na 18.00 uur, weekend na 10.00 uur).

■ Eng. graspark. div. kleuren, vdkp. splend. coli en periant. Sportweg 47. Tel. 05275-1322 of Kruisstr. 15. Tel. 05275-1342. Ens.

■ 1-1 pluiskapgaai, 2-1 roodsnavelkitta, 1-1 kortstaartgroene kitta, 1 cyanocorax violaceus, gevraagd 0-1 incagaai. Tel. 04934-2238.

■ Buitenkans te koop; barmsijs mutaties allen e.k. 1986 m + p, f 800,- per paar. Bernaers Marc. Langvennestr. 78. 3511 Kuringen. België. Tel. 011-229293.

■ Zeer tamme midden geelkuif (1-0) met kool. Tel. 05610-4614.

■ Gemaskerde en nepal goudvinken, wijnrode rosevink, mex. pestvogels, woestijnvinken, zwarte sijsjes enz. gevraagd 335 kanaries. Tel. 01682-4240 of 01608-33466.

■ Koppels van molukken, geelkluven, witkluven en goffini kakatoes, verder blauwvoorhoofd, grijze roodstaart enz. gevraagd australische parkieten. Tel. 01682-4240-01608-33466.

■ Kan. v.a. half okt. g. groen zil. ag. op rec. g. geel voor-g. iv. forse vogels. C.A. v. Unen. Coornhertlaan 21. Roosendaal. Tel. 01650-40842.

■ Witkuif-blauwwoog-zwartkop-witwanggaai lijsters. kuif-oever-ekster-herdermama's konings-manderjndriekleur-halsbandspreeuwen. meyer-roodbuikpegegaaien verder de soorten duifjes-parkieten, tropen, nachtegalen. H. Broos. Beverweg 104. Breda. Tel. 076-225807.

■ Zebravinken, goed formaat zw. masker, gr. bleekrug, grijs en bruin. J.H. Brooymans. Kwekerijstr. 12. Breda. Tel. 076-810487.

■ Jonge purper-dansspreeuwen e.k. '86, roodoorbuulbuuls e.k. '86, 1-1 chinese buulbuuls, 1-1 witbuulgrijskopspreeuwen. Tel. 072-128522 of 03417-57608.

■ Zonastrielen, goulds, bichenows en gordels. het eldorado. K. Bijlma. Noorderdracht 40. Oosterblokker (N-H). Tel. 02290-62197.

■ Engelse grasparkieten, ook lutino's, J.S. Duiker. Watertuin 45. Wilnis. Tel. 02979-81490.

■ Zilver groenlingen, ijsseljol, vis-zeilboot f 100,-, strandzeilwagen f 250,-, aansl. op trekhaak. Tel. 02510-32935. Heemskerk.

■ 1 v.m. overlijden van Dhr. v. Otelon borders, geel, groen, cin. prima kweekvogels en Fauna broedkooien t.b. tel. 08819-72633.

■ Eng. stand. graspl, tevens eng. kuifgrasp. alles zeer goede afstamming. v.d. Elzen. Liestr. 27. Beverwijk. Tel. 02510-33540.

■ R.k. zwk. goulds. natuurbroed. J. Hanique. Fluwijnstr. 26. Eindhoven. Tel. 040-430628.

■ Park. kan. collies. (ara blauw geel), chin. dw. kwartels. (ook voor handelaren), kuif kwartels. Vogelhandel. J. v.d. Haven & Zn. Opperstraat 6. 4751 TE Oud-Gastel. Tel. 01651-3610.

■ Kan. or. rd. isabel sch., moz. agaai, brons, alles geënt. J.C. van 't Hakke. Aspergeakker 6. Zoetermeer. Tel. 079-415147.

■ Personata's wildkleur-geel-blauw-lutino en split. vischerie-rosecolli's. 1-0 oranje kuifkak. div. amazone pap. grijze roodst. H. Huiskamp. Beekbergen. Tel. 05766-1272.

■ Bonte bins, geelst. diamantv. roodk. pap. am. + bont + blauw spitsst. + isabel + bruin + wit, masker, ceres, gordel, bichenow, bins + driekleur. Dkr. Krooswijk. Thomast. 13. Ede. Tel. 08380-12645.

■ 1-0 oranje kuifkak.; 3 middelste beo (wsch. 1-1 en 1-0). buitenvolière. V. Labordus. Prunuslaan 15. Soest. Tel. 02155-13299.

■ 20 broedkooien op onderkast. broedkooien 60-40-40 met nestkastfontein voerbakje en weekvoerbakje, totaal hoogte 2.60 mtr, breedte 2.50, diepte 50 cm. en 40 cm. ook standaard jap-meeuw grijs-zw-bruin en r-bruin f 15,- p.p. Tel. 01804-18171. Ridderkerk.

■ Bourks: rose en split. splendid: witborst en split. cinamon en split. blauw. elegant. J. v. Oudenaarden. Julianalaan 28. 3238 AL Zwartewaal. Tel. 01887-2817.

■ Valkpark. alle kleuren + split, roodrug, gr. halsb., rosellas, gele coli. A. en H. v. Rut. Lijestr. 9. Lierop. Tel. 04926-1721-1558.

■ Wegens verhuizing al onze vogels te koop o.a. halsbanden in diverse kleuren, prinses in blauw, geel en verervend, alle kleuren rose collys, engelse grasparkieten in lutino, albino, fallow, bruinvleugels en sprengels. kooien, volières, blokken en benodigdheden. Van Seggelen. O.L. Vrouwenstraat 22. Weert. Tel. na 20.00 uur, 04950-33255.

■ Rosecolli's: lutino, split en wildk. kw. '86. C. v. Tuijl. Hovendensedijk 49. Brakel. Tel. 04187-1631.

■ Kw. paren roseic. in gr. cin. dgr. cin. bicin. cobcin. cob. wm. ma. wm. cobcin. wtm. lut. alb. ook jonge vogels. 3-3 pers. bl. F.A. v. Vosselen. Tel. 08811-3819.

■ Eigenkweek bronsvleugel- en lamon-duiven, heel mooi, uit buitenvolière. f 50,- p.st. Tel. 04102-1593, vragen naar F. de Wit.

■ R.g.zw. kop. glds, r.k. pap. am., witte gord., bins., zlv.g.k., wit. zebr. diam. jap. m. ges. R. de Jong. Tel. 05990-20158.

■ Mexicaanse kwartels, parelkwartel, tenneseerd kwartel, blauw schubbe kwartel, bergkuif kwartel, roel roels en douglas of elegant kwartels. Verlinden J. Kromstraat 101. 2228 Ranst. België. Tel. 03/3538353, voor Nederland. Tel. 09-32-33538353.

DIVERSEN

■ GROTE VOGELBEURS VOOR UITSLUITEND POSTUURKANARIES op 18 oktober van 10.00 tot 14.00 uur in het parochiehuus in de Vredeman de Vriesstraat 38 te Tilburg (dichtbij het station). Leden van de Algemene Nederlandse Postuurkanarie Vereniging bieden hier vogels te koop aan.

■ Kromsnaveliefhebbers opgelet P.S.C. Show Veenendaal Oude V.S.W. Hai Zandstraat 58c. Zaai open 25 sept. 20-22 uur, 26 sept. 10-22 uur, 27 sept. 10-17 uur.

■ Aanvr. vraagpr. reg. TT '86 Aalsmeer. 30-10 t/m 2-11-'86. TT secr. T. Tijssen. H. d. Vriesstr. 53. 1431 JZ Aalsmeer. Tel. 02977-41404.

■ Nat. T.T. Exotica 86. e.a.v. De Kleurvogel org. van 22 t/m 26 okt. haar nat. T.T. in beide zalen van Artis te Amsterdam, met vele aantrekkelijke prijzen o.a. een draagbare kleuren t.v. Vraagprogramma's bij: J.H. Jansen, Volendammerweg 130. 1024 JP Amsterdam. Tel. 020-372056. Sluiting inschrijving 6 okt.

■ Nationale Postuur Tentoonstelling in zaal Prins Bernhard te Breda. Inschrijving tot 12 oktober a.s. bij A.L. van Liempd, Rubensstraat 17, 4812 AK Breda. TT van 31 oktober tot en met 2 november.

■ Vogelbeurs Bleiswijk elke 3e zaterdag v.d. maand sept. t/m april, Parochiehuus, Hoefweg 53, Bleiswijk van 10.00-15.00 uur. Geen nieuwe handelaren.

■ Grote Vogelmarkt elke 3e zaterdag v.d. maand sept t/m april in de Streekschool, 2e Bokslootweg 19, Emmen van 13.00 tot 16.00 uur. Inf. Tel. 05910-17708.

■ Elke 1e zaterdag v.d. maand sept. t/m mei Vogelmarkt van 13.00 tot 16.30 uur in het Dorps huus te Emmerschans. Vogelver. "Tropika", Emmen.

■ Vogelbeurs afd. Goes elke 2e zaterdag van de maand van 10.00-12.00 uur in het H.Hendrikshuis te H.Hendrikskinderen. Inf. Tel. 01100-12318.

■ Grote Nat. Jubileum TT. te Heeswijk-Dinther met klubkamp. en verkoopklasse op 17-18-19 okt '86. Met extra prijzen-verloting onder de inzenders. Inschrijfform. bij: H. v.d. Ven. Zijlstraat 11/15, 5473 CK H-D. Tel. 04139-1797.

■ V.V. Natuurzang houdt zat. 4 okt. grote vogelbeurs in Frieslandhal Leeuwarden, Zaai Goes v. 11-16 u. Handelaren alleen toegang via Tel. 05104-757.

■ "De Fr. Vol. ver. NATUURZANG Leeuwarden organiseert van 23 t/m 25 okt. in de OASE haar 24e Nat. T.T. Inschrijving sluit 4 okt. a.s. KAMP prijs zowel tropen als kanaries en alle hoofdgr. kamp. mits 88 pnt. excl. siervoerwerp. 1e, 2e en 3e pr. bekens en med. of naar keuze geldpr. Tevens worden regio TT's gehouden van de spec. clubs voor postuurkan., zebravinken, insect. en vruchtenteters, europ. vogels. Inschr. form. bij TT secr. H.K. v.d. Wal, Mozartstr. 4, 8916 HC Leeuwarden. Tel. 058-134655.

■ HAAGSE VOGELBEURS zat. 27 sept. van 10-16 u. Kleindierencentrum Zuiderpark. Den Haag t/o Hengelion.

■ Ulvenhout iedere 2e zondag van de maand van 10.00 t/m 12.00 uur. Vogelbeurs café C. van Etten, Dorpsstraat 55 (De Harmonie) Ulvenhout.

■ V.V. de Zonnevogel organiseert op zaterdag 27 sept., 25 okt., 29 nov., 27 dec. een verkoopmiddag van 14 tot 17 uur in het Dorps huus te Strijen. Inf. 01853-3998.

■ V.V. "ZANG en KLEUR" Te Oud-Beijerland organiseert iedere 3e zaterdag van de maand een Vogelbeurs in het clubgebouw aan de K. Doormanstraat 13 te Oud-Beijerland van 10.00 uur tot 13.00 uur.

■ Nat T.T. De Vogelvrienden te Oud.Vossemeer van 8 t/m 11 okt. In Zaai De Vossenkuil. Inf. J. Potappel, Marehoekstraat 23. Tel. 01667-2939.

■ Grootste Vogelmarkt van het zuiden georganiseerd door VV Privo op zaterdag 18 oktober 1986 van 10.00 tot 16.00 uur. In de zalen van café Marktzicht. Markt 10 te Prinsenbeek (NED). Inlichtingen Tel. 076-415643.

■ Roosendaal. elke 4e zaterd. v.d. mnd. org. "De Natuurvrienden" 'n grote vogelbeurs van 10.00-12.00 uur in Westend' Kade 24.

■ VV Witroka organiseert (beh. augustus) elke 2e zaterdag van de maand een vogelsbeurs van 10.00-14.00 uur in WITROKA, Westmoedijk 99 te Ridderkerk.

**VELUWSCHE
VOGELMARKTEN**
Georganiseerd door de
ERMELOSE VOGELVERENIGING

Iedere 3e zaterdag van de maand, vanaf
18 okt. t/m april, in de LEEMKUUL, Ekster-
straat 134 te Ermelo van 10.00 tot 14.00 uur.
Nieuwe handelaren zijn WELKOM MITS van
te voren aangemeld. Tel. 03417-6 06 42